

ΒΛΑΧΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ 60
453.33 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

PORT
PAYÉ
HELLAS

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ
Κ.Δ.Α.
ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΕΛΛΑΣ

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ

Για την Πόλη, τον πολίτη, τον πολιτισμό

Μηνιαία Πολιτική Εφημερίδα * Εκδότης - Διευθυντής: Μιχάλης Βασιλειάδης

ΕΤΟΣ 3ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 33 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1993 - Διευθ.: Ακροπόλεως 61 Καλλιθέα 176.75 Τηλ. 95.83.225 Fax: 95.10.787
Γραφείο Επικοινωνίας (Κατόπιν προσυνεννόησης): Εμμανουήλ Μπενάκη & Βαλτετσίου 52 - Πλατεία Εξαρχείων 106.81 Αθήνα Τηλ. 36.47.297

Ενα γράμμα «αλληγνυτικό» από τ' άλβια

Παραμονές Πρωτοχρονιάς (αν και ταχυδρομήθηκε στις 10/12) έφθασε στα χέρια μας το παρακάτω γράμμα. Ενα γράμμα από ένα συνδρομητή μας «αλληγνυτικό» από τους άλλους. Ορχάν Τούρκερ το όνομα αυτού. Όταν μέσω τρίτου, ζήτησε να παίρνει την εφημερίδα μας, δεν μας φάνηκε και τόσο παράξενο. Εχουμε και άλλους Τούρκους, ελληνομαθείς προφανώς, συνδρομητές. Είναι κυρίως φοιτητές Κλασικών ή Νεοελληνικών σπουδών Τουρκικών Πανεπιστημίων. Ο κ. Τούρκερ όμως, μας ξάφνιασε τόσο με το περιεχόμενο του γράμματός του, όσο και με το θαυμάσιο πράγματι τρόπο και την ευχέρεια που χειρίζεται την Ελληνική γλώσσα. Ευχέρεια που θα την ζήλευαν ακόμη και «λογοτεχνίζοντες» ελληνόφωνοι. Εντυπωσιακή όμως και η ανθρωπιά που αναβλύζει μέσα από τα γραφόμενά του που «πολλά δηλούν».

Αξίζει λοιπόν, αντί να περιμένει τη σειρά του για δημοσίευση στη στήλη «Ταχυδρομείο» να φιλοξενηθεί σε τούτο εδώ το χώρο του κύριου άρθρου της εφημερίδας.

«Ε»

Αγαπητέ κ. Μιχάλη Βασιλειάδη,

Διαβάζω κάθε φύλλο της Επτάλοφου με μεγάλο ενδιαφέρον, με τα Ελληνικά που έμαθα σαν αποτέλεσμα της συμβίωσής μας στην Πόλη επί 54 χρόνια.

Στις αναμνήσεις των παιδικών μου χρόνων που έζησα στο Μόδι, οι Ρωμιοί κατέχουν μια μεγάλη θέση.

Εκτέφθηκα πως, μια αφήγηση από το στόμα ενός Τούρκου που έζησε εκείνα τα χρόνια και ήρεμα χρόνια πριν από το ρεύμα της μεγάλης φυγής μπορεί να φανεί ενδιαφέρουσα στους αναγνώστες σας.

Αν νομίζετε πως αξίζει να δημοσιευθεί,

«Buyrun Efendim»

Μετά τιμής
Ο. Türker

Υ.Γ. Με αυτή την ευκαιρία σας εύχομαι καλά Χριστούγεννα!

Όταν ήμουνα μικρό παιδί ζούσαμε σε μια ωραία συνοικία της Πόλης, το Μόδι της Χαλκηδόνας.

Τα χρόνια εκείνα η αγορά του Μοδιού ήτανε τόσο γραφική που έμοιαζε με σκηνικό θεάτρου του 19ου αιώνα. Εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις όλα τα μαγαζιά ανήκαν στους Ρωμιούς.

Ενα απ' αυτά ήταν το καπηλειό του Περικλή.

Σαν μικρό παιδί δεν είχα καμία επαφή με το εσωτερικό του, για αυτό δεν θυμάμαι τίποτε άλλο εκτός από το χανδρένιο παραπέτασμα που ήτανε κρεμασμένο στην πόρτα τα καλοκαίρια.

Λίγο πάρα πέρα ήταν το κουρείο, ενός ηλικιωμένου Ρωμιού κουρέα που κουρευόμουνα και εγώ. Στον τοίχο του κουρείου ήταν κρεμασμένος ένας πίνακας με θέμα την

εκστρατεία του Ναπολέοντα στη Ρωσία. Για να κάθεται φρόνιμα την ώρα που κουρευόμουνα ο κουρέας μαζί με τον πατέρα μου με εξηγούσαν τις μάχες του Ναπολέοντα.

Μετά ήταν ο φούρνος του Γιώργου του Πατσούρα. Με σημερινά κριτήρια ο φούρνος αυτός θα θεωρούνταν παλιός, βρώμικος κλπ. Εδώ ψηνόταν τα ψωμιά όλης της γειτονιάς. Γι' αυτό Ρωμιοί και Τούρκοι γνώριζαν τον Γιώργο. Τις εορτές, το Πάσχα, τα Τούρκα μπιράμια, οι νοικοκυρές έστελναν στο φούρνο να ψηθούν τα κουλουράκια, τα τσουρέκια, οι πίττες, οι μπακλαβάδες. Και τότε μοσχομύριζε ο κόμος. Η ηλικιωμένη αδελφή του Γιώργου τον βοηθούσε συνήθως στην δουλειά και όταν έβρισκε ευκαιρία έρχιχνε και μια ματιά στο περιοδικό Ρομάντζο. Ο φούρνος του Γιώργου άναβε με καυσόξυλα γι' αυτό ότι έψηνε είχε άλλη νοστιμιά όπως ήταν οι πίττες που έψηνε το Ραμαζάνι. Ποτέ δεν ξαναβρήκα την γεύση αυτή.

Στην γωνία, λίγο πάρα πέρα από το φούρνο ήταν το πιο αγαπημένο μου μαγαζί, το ζαχαροπλαστείο.

Εμείς οι Πολίτες, Τούρκοι και Ρωμιοί, υπερηφανευόμαστε που είμαστε αριστοκράτες. Δεν έχουμε και άδικο. Μόνο μετά από πολλά χρόνια είδα παρόμοιο μαγαζί στην Ελβετία, στην Αυστρία και στο Παρίσι.

Το ζαχαροπλαστείο αυτό ήταν ενός Ρωμιού πάλι, που δυστυχώς δεν θυμάμαι τώρα το όνομά του.

Είχε δαντελένια κουρτίνα στη βιτρίνα του και στρογγυλά μαρμάρινα τραπέζια. Μέσα ήταν γεμάτο με ειδών-ειδών τούρτες, σοκολάτες και βάζα γεμάτα καραμέλες σε διάφορα χρώματα. Είχε και λεμονάδα σπιτίσια, γλυκόξηνη.

Κυρίως όταν πλησίαζε το Πάσχα, γέμιζε το μαγαζί με

Συνέχεια στη σελ.3

ΛΑΚΩΝΙΚΑ...

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ

Εξη αρχιερείς του Οικουμενικού Θρόνου στην Κωνσταντινούπολη, εκλήθησαν από τις τουρκικές αρχές ασφαλείας στις 10 Δεκεμβρίου, για να καταθέσουν σχετικά με το θέμα αγοράς ακινήτου που βρίσκεται κοντά στο Πατριαρχείο. Προφανής ο σκοπός της αγοράς (κάλυψη αναγκών στεγάσεως του προσωπικού πλησίον του χώρου εργασίας των) και -φυσικά- ευνόητος και για τις αρμόδιες αρχές. Αρα αλλού πρέπει να αναζητηθούν τα αίτια της προσαγωγής σεπτών ιεραρχών "ενώπιον" κατωτέρων οργάνων προς... απολογία. Φαίνεται πως οι Τούρκοι φίλοι μας, που δεν παραιτούν να διαλαλούν σε κάθε τόνο το «πόσο επιθυμούν την επιστροφή του ελληνικού στοιχείου στην Πόλη», δεν εγκαταλείπουν την ανατολίτικη πονηριά, προκειμένου "να δώσουν να καταλάβουν στους γκισούρηδες" τα όρια της "ελευθερίας κινήσεως" τους. Ακρον άωτον όμως της πονηριάς, η προσαγωγή τους, όχι στην ασφάλεια, αλλά σε γραφείο του υπουργείου... Παιδείας, προς αποφυγήν δημιουργίας ... διπλωματικού επεισοδίου.

Δύο βιβλία μας ήρθαν παραμονές πρωτοχρονιάς: «Το θαύμα» του Λεωνίδα Κουμάκη και το «Ταμάμα» του Γιώργου Ανδρεάδη. Τα πιάσαμε, έτσι, για να ρίξουμε "μια ματιά" και δεν τ' αφήσαμε από το χέρι μας πριν καταβροχθίσουμε και την τελευταία τους σελίδα. Στα δεινά των Ρωμιών της Πόλης αναφέρεται το πρώτο, στην τραγωδία του ξεριζωμού των Ποντίων το δεύτερο. Κι' αν το πρώτο διακατέχεται από μια δίκαιη πικρία -πρόσφατα γαρ και προσωπικά τα βιώματα-, από το δεύτερο αναβλύζει μια ζεστή ανθρωπιά που σα βάλαςμο έρχεται να απαλύνει τους πόνους και μ' ένα "κάπυ-ενι" να λυτρώσει τον αναγνώστη. Κοινό σημείο, η αναφορά τους σε πραγματικά και μόνο γεγονότα.

Διαβάσω στη "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" της 26.12.93:

Επτάλοφος

Διαβάζω πάντα με ξεχωριστό ενδιαφέρον τη μηνιαία εφημερίδα των Κωνσταντινουπολιτών της Αθήνας "Επτάλοφο", που με πολλές δυσκολίες εκδίδει ο ρέκτης Μιχάλης Βασιλειάδης και έχει την καλοσύνη τακτικά να μου τη στέλνει.

Μέσα από τις σελίδες της αισθάνομαι και εγώ λίγο "Πολίτης" (όνειρο απωθημένο η επίσκεψη στην άλλοτε Βασιλεύουσα, που ελπίζω κάποτε να πραγματοποιήσω) και ομολογώ την ευχάριστη έκπληξή μου, όταν μαθαίνω -ιδίως από τα διαυγή σημειώματα μνήμης και γνώσης του Στέφανου Δεκαβάλλα - πόσα διαλεκτά ονόματα των ελληνικών γράμμάτων και τεχνών ήταν - και είναι - Πολίτες.

Καιρό ήθελα να γράψω δυο λόγια για την "Επτάλοφο". Αφορμή μου έδωσε κατατοπιστικό άρθρο του Κώστα Σταματόπουλου στο τελευταίο φύλλο της (Νοέμβριος '93), που αφορά τα ομογενειακά εκπαιδευτήρια της Πόλης και γράφτηκε με ευκαιρία τα 100 χρόνια από την ίδρυση του ιστορικού Ζωγραφείου Λυκείου.

Σου σηκώνεται η τρίχα όταν διαπιστώνεις - ιδίως από το '68, που η χούντα υπέγραψε μορφωτική συμφωνία με την τότε τουρκική κυβέρνηση - πως η Τουρκία, με συνεχείς παραλείψεις και υποχωρήσεις της Ελλάδας, προώθησε (και σχεδόν ολοκλήρωσε) τον εκτουρκισμό των ομογενειακών εκπαιδευτηρίων της Πόλης, με παράλληλη, δραματική μείωση του αριθμού των μαθητών (2.345 το '72, 379 σήμερα).

Δεν χρειάζεται να μω σε λεπτομέρειες. Η κατάσταση είναι γνωστή τόσο στο υπουργείο Παιδείας όσο και στο υπουργείο Εξωτερικών. Απλώς, η "Επτάλοφος" μου έδωσε την ευκαιρία να σημειώσω - ακόμη μια φορά - πως όπως στρώνει κανένας, κοιμάται...

Π. ΜΑΝΤΑΙΟΣ

Ας είναι καλά ο εκλεκτός δημοσιογράφος της ημερήσιας συναδέλφου. Με τέτοια κείμενα παίρνουμε θάρρος και δυνάμεις για να συνεχίσουμε τον αγώνα μας. Άλλοι πάλι, ψάχνουν τρόπους να φιμώσουν τη φωνή μας και αν είναι δυνατόν να μας κλείσουν και μέσα. Από μας, μέρες που είναι **χαρούμενες γιορτές και καλή χρονιά** και στους μεν και στους δε.

Πολίτες εναντίον πολιτών. ΕΑΣίτες εναντίον ΣΕΠιτών. Βιοπαλαιστές εναντίον βιοπαλαιστών και φουκαράδες εναντίον φουκαράδων.

Ετσι έχασε τη ζωή του ο Τερπονέρας και οδεύει προς την καταστροφή του ο κί' ο Καραμπόκας.

Και η Πολιτεία θεατής.

Και κάποιος να τριβούν τα χέρια τους.

Δεξιοί - αριστεροί, βενιζελικοί - κωνσταντινικοί, πασόκοι - νεοδημοκράτες, κολοκοιτρωνικοί - οθωνικοί μέχρι παναθηναϊκοί - ολυμπιακοί.

... Εδώ και χρόνια, ίδια γεύση.

Δεν μας έφθαναν τα τριάντα τόσα Πολίτικα σωματεία και αντί να ενταθούν οι προσπάθειες για την ένωσή τους ή τέλος πάντων την ένταξή τους σε μια ομοσπονδία, δημοσιογραφούνται διαδικασίες ιδρύσεως και νέου. "Βοσπορίς" το όνομα αυτού και ιδρυτριά του η κα Σρούλα Μπόζη (sic). (Πρόκειται απ' ότι μάθαμε για την κα που έδωσε στους Τούρκους δημοσιογράφους την πληροφορία ότι ο αείμνηστος Χρηστάκης Ζωγράφος ήταν σουτσης, δηλ. γαλατάς). Σκοπός του νέου αυτού σωματείου - λέει η έρευνα. Από πού όμως θα βρεθούν οι κατάλληλοι πόροι για μια τέτοια εργασία; Εάν θα τα διαθέσει η ίδια, έχει καλώς. Εάν όμως προσβλέπει στο να επιχορηγηθεί το προσωπικό της σωματείου, ενώ τόσα άλλα, με δημοκρατικά καταστατικά, τακτικές γενικές συνελεύσεις και διοικήσεις εναλλασσόμενες και ανανεωνόμενες, με πλούσια δράση στο παρελθόν και το παρόν, περιμένουν στην ουρά, τότε...

ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ

Βραβείο Ακαδημίας

Μια «Πολίτισσα» θράβευσε φέτος μεταξύ άλλων η Ακαδημία Αθηνών τιμώντας το έργο και την προσφορά της. Πρόκειται για την συγγραφέα-δημοσιογράφο κ. Μαριάννα Κορομηλά που τιμήθηκε για το βιβλίο της «Οι Έλληνες στη Μαύρη Θάλασσα».

Μπορεί η Μαριάννα να μην γεννήθηκε και να μην έζησε στην Πόλη, έζησε όμως και ζει την Πόλη. Και τη ζει έντονα. Τη ζει όχι προς απόλαυση και τέρψη, αλλά με τη λαχτάρα της προσφοράς. Της ανιδιοτελούς προσφοράς. Όσοι την άκουσαν να μιλεί για θέματα που αφορούν τη "Βασιλεύουσα", τη "Βασιλίδα των πόλεων" και ακόμη περισσότερο, όσοι την είδαν πριν λίγες μέρες, στις 20 Νοεμβρίου, στο Ναό των Εισοδίων του Πέραν, να δακρύζει την κατανυκτική εκείνη ώρα ενός πραγματικά "Βυζαντινού" εσπερινού, θα νιώσουν πιο εύκολα το νόημα τούτων των γραμμών.

Αξία εστί... Όση όμως χαρά αισθάνονται οι συμπολίτες μας για τη θράβευση της "δικιάς μας" Μαριάννας, άλλο τόσο θλίβονται διότι, παρ' όλον ότι προτάθηκε, δεν κρίθηκε φαίνεται αξιο, το αιωνόβιο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Πολιτικής Ρωμιολογίας, το «Ζωγράφειο Λύκειο» για την ίδια διάκριση.

Κρίμα... (όχι δέδια για το Ζωγράφειο)

M.B.

Στήλη επικοινωνίας και έκφρασης για σας τους φίλους και αναγνώστες μας. Περιμένουμε τα γράμματά σας, που θα εκφράζουν τα προβλήματά μας και τις θέσεις σας στα γενικότερα θέματα που μας αφορούν. Δημοσιεύουμε όσα, πλέον των συγγραφευριών, περιέχουν και κάποιο σχόλιο ή μήνυμα, πιστεύοντας ότι δε θα μας παρεξηγήσουν οι υπόλοιποι φίλοι. Προσχή μόνο των Πολιτειών, μας δεσμεύουν και τα Κων/πολιτικά ήδη και εμάς μας.

Κύριο Μ. Βασιλειάδη, Εκδόση-Διευθυντή Εφημερίδα Επτάλοφος Αγαπητέ κύριε Βασιλειάδη,

Νά' και και πάλι, από αυτή την μικρή γωνιά της Αγρίας. Είναι η ώρα του "εντεκάρι" και ο καφές χρωματίζει παχιά και "σομπετί". Η χαρά μου ήταν μεγάλη όταν είδα πως με συμπεριλάβατε με το γράμμα μου για τα Θεραπεία στην συντροφιά σας. Τώρα μόλις πήρα ένα γράμμα από μια φίλη από τις λιγότερες που έμειναν στην Πόλη και μου γράφει για την συγκίνηση που δίνει η εφημερίδα σας και -ας μου επιτραπεί- εφημερίδα ΜΑ2- στους εναπομείναντες εκεί όταν "διαβάζουν και ξαναζούν την ΠΟΛΗ που έφυγε και πάει"...δικά της λόγια. Και τις προάλλες πήρα και κάποιο άλλο γράμμα από την Αμερική αυτή την φορά, από κάποια κυρία που δεν ήξερα καν που βρίσκεται. "Επίτιμη Θεραπειά", και αυτή λέει στο γράμμα της πως ξανάζω τις παραλήψεις έξω από τον Αη-Γιάννη και την Αγία Μαρίνα και μέσα από την εφημερίδα σας βρήκε φίλους παλιούς και αγαπημένους. Τέλειωσε το γράμμα της με: "Γράψε Νίκη, γράψε κι' άλλα για τα Θεραπεία μας"...

Τις αναμνήσεις που εσωκλείω τις έχω στα γρήγορα και βιαστικά δυο χρόνια πριν. Ήταν τέτοια εποχή και σε κάποια συγκέντρωση (με είχε πιάσει φαίνητα η νοσταλγία) μιλούσα με ένα γνωστό μου κύριο που έχει αξιόλογη κοινωνική δράση εδώ στην Αγρία. Ο κύριος αυτός που είναι από την Κύπρο, τρέφει ιδιαίτερη αγάπη για την "Βασιλειάδα" και γενετήριά μας, μ' άκουγε που του' λεγα για τις γιορτές στην Πόλη την εποχή των παιδικών μου χρόνων. Μου πρότεινε να του "τα γράψω αυτά για να τα θυμάται και εκείνος και να τα μάθουν και άλλοι"...

Καθώς το θέμα είναι επίκαιρο και ίσως θα θέλατε και εσείς να μοιραστούντε αυτές τις αναμνήσεις με τους φίλους της Επτάλοφου, πήρα, και πάλι, το θάρρος να σας γράψω.

Τελειώνω με μια θερμή παράκληση μέσα από την Επτάλοφο σ' όλους τους αναγνώστες σας που σας διαβάζουν στην Μεγ. Βρετανία. Τους παρακαλώ να επικοινωνήσουν μαζί μου στην παρακάτω διεύθυνση για να γνωριστούμε και ίσως σχηματίσουμε κάποιο σύνδεσμο μεταξύ μας. Σας ευχαριστώ και ευχόμενα σε σας κ. Βασιλειάδη, στους συνεργάτες σας και σ' όλους τους πολίτες και ιδιαίτερα τους Θεραπευτικούς καλές Γιορτές και τον χρόνο που έρχεται χαρούμενο και ευτυχισμένο.

Με εκτίμηση
Νίκη Βεαλές (Πούλια),
6 Cypress Newport Pagnell
Bucks, MK 16 0LB U.K.

Γιορτές στην Πόλη

Βλέποντας τον χρόνο να φεύγει, αυτόν τον χρόνο που εδώ και λίγο καιρό πριν τον λέγαμε καινούριο, αναπόληρα τις γιορτινές μέρες στην Κωνσταντινούπολη, την γενετήριά μου, την "Πόλη", που την λέγαμε χαϊδευτικά...

Εκεί, τα Κάλλанта των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς τα λέμε την παραμονή το βράδυ. Με το φαναράκι στο ένα χέρι, και το άλλο στην τσέπη για να μην κρυώνει, και με κοκκινισμένες μύτες από το κρύο, δυο-δυο για σιγουριά και καμιά φορά και τρεις μαζί περπατούσαμε τις γειτονιές κτυπώντας τις πόρτες των γνωστών και συγγενών και φυσικά πάντα Ρωμίων. Ξαν άναβε το φως, αρχίζαμε το τραγούδι... "Χριστός γεννάται σήμερα..." κι "Άγιος Βασίλης έρχεται..." η πόρτα άνοιγε και ανάλογα με την γενναδιότητα τελειώναμε τα Κάλλанта με το "εδώ που τραγουδούσαμε, πέτρα να μη ραγίσει, κι ο νοικοκύρης του σπιτιού, χρόνια πολλά να ζήσει, και σας πολυχρονούμεθα εφέτος και του χρόνου..." Υπήρχαν όμως και πόρτες που δεν άνοιγαν. Τότε αρχίζαμε το "Αν έχεις κόρη όμορφη, βάλτα στο ζευγάρι, και κρέμαστρο να νηρά, να μην την φαν" οι ψύλλοι...

Χαρούμενοι και τις πιο πολλές φορές βρογμένοι ως το κόκαλο γυρίζαμε στα σπίτια μας, σταματώντας πρώτα κάτω από το φως του δρόμου και "ένα-σιν-ένα-γιν" μοιραζόμεσαν τα γράσια και τους κουρμπιές...

Ήταν μια παραμονή Πρωτοχρονιάς, θάνατε το 1965 και βέβαια μετά "τις απελάσεις" (το 1964 είχαν απελαθεί όσοι είχαν Ελληνική Υπηκοότητα από την Τουρκία), οι Ρωμιοί λιγότερο-αν μέρα με την μέρα και παρ' όλο που εξοκλουθούσαμε να στολίζουμε τα σπίτια μας, κλείναμε τις κουρτίνες και τα παραθυρόφυλλα νορίς-νορίς, για να μη φαίνονται απ' έξω τα στολίσια και πέσει καμιά πέτρα στα τζάμια...

Ταξίδι στα σχολεία μάζαναν και όλο και πιο λίγα παιδιά έβγαιναν στο δρόμο για να τραγουδήσουν τα Κάλλанта... Καθόμεσαν στην τραπέζια και τα λέγαμε περιμένοντας να καλοβραδιάσει και ναθθουν κάποιοι συγγενείς να φάμε μαζί και να υποδεχούμε τον καινούριο χρόνο. Στον "μπονφ" πάνω, ήταν στίβαζμένα αρκετά κέρματα που από συνήθεια ο πατέρας μου τα τοποθέτησε "για να τ' έχουμε έτοιμα όταν θά 'ρθουν τα Κάλλанта". Η ώρα περνούσε και Κάλλанта δεν ακούγαμε. Η γιαγιά μου θυμήθηκε τα άλλα της εργονάκια που αναγκαστικά βουσκοτόνουναν στην Αθήνα και λυπημένα παρατήρησε πως τα κέρματα που άλλες χρονιές δεν τα προλαβαίναμε, γέτος θα έμεναν μάλλον στα αζήτητα. Να όμως που αλλώς τα λογαράζαμε κι αλλιώςτικά βγήκαν, κάποια βηματικά σταμάτησαν μπροστά στην καγκλωλωτή του κήπου και μια παιδική φωνή που αμέσως προσεπαθήσαμε να μαντέψουμε τον κάτοχο της άρχισε να λέει "αασπό-αασπό-αασπό"...Με λαχτάρα ανοίξαμε την πόρτα και βρεθήκαμε μπροστά σ' ένα Τουρκόπουλο της γειτονιάς που δεν ήξερε τα λόγια, είχε όμως απάξει το "από" ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ... Μπαρς στην αναβροχή καλό είν' και το χαλάει!

Οι πιο πολλές οικογένειες στην Πόλη έφτιαχναν το δέντρο τους την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, τ' ΑΓΙΟΒΑΣΙΛΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΤΡΟ, και τα δώρα δινόντουσαν τότε με τον ταχυμό του Αη Βασίλη, που τουλάχιστον σ' εμάς κατάφεραν

να έρχεται όταν έλειπε η μαμά μου και παραδόξως φρουρούσε ιδίως μπότες με εκείνη. Και ποτέ δεν μιλούσε. Η θεία μου, έκανε διαρκώς τον διερχομένη και σ' άδικα βέβαια προσπαθούσε να με πείσει να πιο το ποιήμα μου!

Λίγο πριν τα μεσάνυχτα σβήναμε τα φώτα και ακούγοντας το ραδιόφωνο από την Αθήνα (τηλέφωρος δεν υπήρχε), περιμέναμε... Μόλις ακούγαμε το "Αρχιμηνά κι Αρχιχρονιά..." ανάβαμε τα φώτα και μετά τις ευχές και τα φίλια ο ένας στον άλλο, ο αρχηγός του σπιτιού έκοβε την Πίττα. Με την σειρά παίζναμε ο καθένας το κομμάτι του και ψάχναμε για το μικρό μετά από πολλές αντιφροσεις, πήγαιναν για ύπνο, οι μεγάλοι το έρχοναν στα παιχνίδια, σβουράκι, τσίπολα, κοντινά...

Το πρώτο αγνοοξυμνημένοι και με τα καλά μας πηγαίναμε στην Εκκλησία για να πάσουμε αγιασμό. Πολλοί, ακόμα και από μακριά πήγαιναν στο Αγιασμό του Βερά, κοντά στα τείχη της Πόλης.

Οι Γιορτές που αρχίζουν την παραμονή των Χριστουγέννων και ποτέ πριν, συνεχίζονταν και μετά τα φώτα. Αλλά Κάλλанта πάλι ακουγόντουσαν την παραμονή των Φώτων...

"Ήλανε τα φώτα κι οι Φωτισμοί και χαρές μεγάλες κι οι Αγιασμοί..." Την άλλη μέρα, πριό-πριό και νηοκάτια, όλοι νέοι, γέροι και παιδιά πηγαίναμε στην Εκκλησία. Οι τυχεροί παραβλάσσανε ενορίες σαν την δική μας (τα Θεραπειά στον Βόσπορο), έρχοναν τον Στανούδ στην θάλασσα, Πάντα, ακόμη και με χιόνια και πολύ τουσταρό κρύο, τα παλικάκια του χωριού μας, βουτούσαν για να πιάσουν τον Στανούδ που ο Δεσπότης μας Τον έφρχνε από ένα καζί. Το μόνο χωριό είχε βάρκες και το λιμάνι γέμιζε μέσα κι έξω. Το απόγευμα, ο παπύς του χωριού, γυρνούσε τα σπίτια μας τον Στανούδ για να τ' αγιάσει.

Όσοι είχαμε Γιάννη, αφήναμε το δέντρο μας στολισμένο και μετά του Αη Γιαννιού και καθώς στίτια γιορτές Γιάννηδες ήταν λίγα, οι επισκέψεις "οι μουσαφίρηδες" που τους λέγαμε, τραβούσαν κορδέλα...

Τα διάφορα Φιλανθρωπικά Σωματεία, οι Μορφωτικοί Σύνδεσμοι κι οι Αθλητικοί, οι σίνδεσμοι των διαφόρων αποροϊτών των Ελληνικών γυμνασίων, το Ορφανοτροφείο της Πριγκη-που και άλλα, μας καλόνσαν μέσω της Απογευματινής και του Εμπρός και πιο παλιά της Κυριακάτικης Πρωίας, στο κόψιμο της Πίττας τους, που έπαινε μέχρι τις Απόκριες.

Χριστούγεννα 199...

Προς την Διεύθυνση της Εφημερίδας "ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ"

Παρακαλώ εφ' εξής μη μου στείλετε την εφημερίδα "Επτάλοφος" την οποία ούτε και διαβάζω. Επαπειλημένα σας έχω ειδοποιήσει να παύσετε την αποστολή της αλλά εσείς σκοπιμώς κωφεύετε.

Παύλος Σαμαράς
Κενταύρων 17
Καβούρι

✓ Ψεύδεται ο Παύλος Σαμαράς, καθ' ότι όταν στις 18/8/93 ο εισαγγεγεός μας τον επισκέφθηκε, πλήρωσε όχι μόνο ενός, αλλά δύο ετών

συνδρομές (Αφ. Απόδ. 858), ενώ θα μπορούσε να μην πληρώσει καθόλου ή να πληρώσει και έχει πάρει και να ζητήσει διαγραφή.

Εμείς πάντως σταματούμε την αποστολή και τον πληροφροούμε ότι μπορεί να έρθε από τη γραφεία της "Ε" για να τον επιστρέψει το υπόλοιπο της συνδρομής, δηλαδή η αξία των γράμ-λων που δεν θα πάρει.

✓ Επιστολή σε ύφος, με τον επισκεπτε-χαρηκτηρισμό, απαράδεκτο, πήραμε και από τον Σύλλογο Κων/πολιτών της Καλλιθέας. Και αν στην προηγούμενη περίπτωση ο Παύλος Σαμαράς μπορεί να απαλάσσεται ευθέως, λόγω ελλείψεως μορφώσεως, ο συνταξιο-γράφης είναι στο κάτω-κάτω ο άνθρωπος-στην περίπτωση του Συλλόγου της Καλλιθέας το ίδιο "άλλοθι" δεν μπορεί να καταλογισθεί στους υπογράφοντες την επιστολή Γεώργιο Λεωνό (πρόεδρο) και Α. Καθαρόπουλο (γραμματέα). Ειδικά για τον κ. Λεωνάρο που γνωρίζω προσωπικά, τον οποίο θεωρούσαμε πάντα άνθρωπο διαλλακτικό και "γαμήλων τόνος" (law profil) και εκτιμούσαμε, θλιβόμαστε ιδιαίτερα.

Παραθέτουμε παρακάτω "δείγμα γραφής της επιστολής και δηλώνουμε ότι δεν έχουμε κανένα λόγο να μην τη δημοσιοποιήσουμε απ-σια, αρκεί να μας ζητηθεί "κόσμος και ως είδη-σται" και όχι εκβιαστικά.

Αποδύσαστε: «...Επειδή μεταξύ των αναγ-στον σας συμπεριλαμβάνονται πολλά μέλη του Συλλόγου μας τα οποία διακασιολογμένα απο-ρούν για την έλλειψη αναφορών δραστηριο-των του Συλλόγου μας από την εφημερίδα σας και

- Επειδή οι ανωτέρω Κων/πολίτες, όπως κ. οι υπόλοιποι αναγνώστες σας πρέπει να μάθουν όλη την αλήθεια και να ενημερώνονται αντικειμενικά για την δράση του ΣΥΛΛΟΓΟ και επειδή η μη δημοσίευση γεγονότων η είδησεων μπορεί να θεωρηθεί απόκρυψη πλημμελής πληροφόρηση από τους αναγνώ-στες και κυρίως για λόγους στοιχειώδους δημογραφικής δεοντολογίας παρακαλούμε δημοσιεύσετε την παρούσα επιστολή στο πρώ-χες φύλλο της ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος: Γ. Λεωνός
Ο Γ. γραμμ.: Α. Καθαρόπουλος

Σημ. "Ε": Σεχούν οι αποστολές ότι οι ίδιοι εκδίδουν έντυπο με το οποίο μπορούν ενημερώνουν τα μέλη και τους φίλους τους για το οποίο επιχορηγούνται γενναία. β) Σημ. 1) Κωνσταντινουπολίτικοι υπάγονται -όχι τα Θεο- περι τους ...τεσσαράκοντα. Εάν οι είχαν τις ίδιες απαιτήσεις από την "Ε" θα έπρεπε να κυκλοφορούσε εκατοντάδες εκατομμύρια δικά μας μάλιστα έξοδα μια και η "Ε" δεν χορηγείται και γ) τα "πολλά μέλη του Συλλόγου", που και οι ίδιοι λένε ότι συμπεριλά-νονται μεταξύ των αναγνωστών μας (την αίτηση για την "Ε") εάν δεν ικανοποιούσαν από την ύλη της εφημερίδας μας ...δεν θα είχαν αναγνώστες μας. Οπερ εδη δείξα...

Ένα γράμμα «αλληψύτικο» από τ' άλλα

Συνέχεια από την 1η σκολατένια αυγά, κουνελάκια, πειτινούς, δεμένα με χρωματιστές κορδέλες σε φύγκους.

Το Πάσχα δεν ήταν οπωσ-δήποτε μια Τούρκικη εορτή, πως μπορεί όμως να εξη-γησεί αυτό σε ένα παιδί 4,5 χρονών; Γι' αυτό και ο πατέρας μου κάθε Πάσχα αναγκαζόμουν να μου αγορά-σει ένα από αυτά. Εγώ κομάρωσα δείχνοντάς το στους Ρωμιούς φίλους μου...

το ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΚΕΝΤΡΟ εύκειται οια μέλη, τους δωρητές και τους φίλους του ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

Α.Σ. ΠΕΡΑ

Η καθιερωμένη τελετή του κοψίματος της Πίττας του Αθλητικού Συλλόγου Πέρα θα διοργανωθεί την Κυριακή, 16 Ιανουαρίου 1994 και ώρα 11.00 στην αίθουσά μας (Λεωφ. Ποσειδώνος 40, Παλ Φάληρο) με ειδικό πρόγραμμα, ομιλίες και θραβεύσεις.

Στη διάρκεια της τελετής να αναρτηθούν τιμές ένκεν οι φωτογραφίες των αειμνήστων

Ερμή Ερμή: προέδρου, και Στεφάνου Στουπάκη: επίτιμο προέδρου του Συλλόγου μας. ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Το τμήμα Κυριών του Α.Σ. ΠΕΡΑ

διοργανώνει το Σάββατο 5 Φεβρουαρίου 1994 και ώρα 21.30 στην αίθουσά μας (Λεωφ. Ποσειδώνος 40 Παλ. Φάληρο) Μουσικοχορευτική Βραδιά Πρωτιανών - Αντιγονιωντών. Για πληροφορίες και προσκλήσεις στη Γραμματεία του Συλλόγου μας. Τηλ.: 98.48.435

Ο Αποκρίτικος Χορός του Α.Σ. ΠΕΡΑ

θα διοργανωθεί την Παρασκευή 25 Φεβρουαρίου 1994 και ώρα 22.00 στην Αίθουσα Απόλλων Παλλάς (ΔΙΟΓΕΝΗΣ) με τους ΠΑΡΙΟ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ-ΔΑΚΗ-ΖΟΥΓΑΝΕΛΛΗ-ΜΠΟΥΛΑ κ.α. Ολόκληρο το καλλιτεχνικό πρόγραμμα του ΔΙΟΓΕΝΗ και του ΑΧΟΥΡ ΠΑΛΛΑΣ. Για πληροφορίες και προσκλήσεις στη Γραμμα-τεία του Συλλόγου μας. Τηλ.: 98.49.435.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Αθλητικός Ομιλος ΤΑΤΑΥΛΑ, ευχαριστεί και δημόσια τον κ. ΙΩΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ για την προσφορά των 500.000 δρχ. για την καλλιέργεια των αθλητικών του τμημάτων. Το Διοικητικό Συμβούλιο

Στο Έτερο

- Μέρες Αγίες, μέρες συγγνώμης αυτές που περάσαμε.

- Όσο και να σ' έχουν θλά-ψει, όσο και να σε στεναχό-ρησαν, δεν μπορείς τις μέρες των Χριστουγέννων να αγνοήσεις μια συγγνώ-μη.

- Αρκεί θέα να είναι ειλικρινής.

- "Νίψον ανομήματα, μη δύναν οψιν" έγραφαν οι σοφοί πατέρες μας σ' αγιά-σματα.

- που σημαίνει: "Πλύνε και τ' αμαρτήματα σου, όχι μόνο τα μούτρα σου"

- και μάλιστα, με καρκιν-κή γραφή. Να διαβάζεται δηλαδή κι απ' την καλή, κι απ' την ανάποδη.

- Καλό, λοιπόν, το να ζητάς συγγνώμη όταν δια-πιστώνεις πως έχεις άδικο.

- Δεν χρειάζεται μετά να προσπαθείς να τα "κουκουλώσεις" για να δικαιολογήσεις τα αδικαιο-λόγητα.

- Εξ' άλλου, για την παραδοχή μιας ήττας, χρει-άζεται μεγαλύτερη γενναιό-τητα, απ' ότι χρειάζεται για να κατακτήσεις μια νίκη.

- Εκεί όμως που δεν χωρά συγγνώμη, είναι όταν το δίκαιο είναι με το μέρος σου και το αποτέλεσμα δεν αφορά μόνο εσένα.

- Εκεί επιμένεις, έστω κι αν συντριβείς.

- Διότι, τι παράδειγμα θα δώσεις στους άλλους που πρέπει κι αυτοί ν' αγωνι-στούν;

- Όταν μάλιστα, είσαι απ' αυτούς, που καθίκον έχουν να καλούνε στον αγώνα.

- Αν όμως δεν μπορείς, λόγω ανατέρας βίας, να επιμένεις και δεν σου επι-τρέπεται ούτε να παραι-τηθείς,

- αν έπρεπε κύριε Πάγκα-λε να ζητήσεις οπωσδήποτε συγγνώμη από τους "φίλους και εταίρους" μας Γερμανούς,

- Ε, τότε, ας το έκανες τουλάχιστον από τα Καλά-βρυτα,

- την επέτειο της μέρας που απέδειξαν την παληα-ριά τους κι έδωσαν ένα αφέ-χαστο δείγμα του γοτθικού πολιτισμού τους.

- Εκεί θα σε παραδεχό-μουν...

Επιτροπή Βοηθήματος Γάρου

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η επιτροπή Βοηθή-ματος Γάρου με χορηγό των κ. ΙΩΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ανακοινώ-νει ότι τα διβλιάρια καταθέσεων των δικαιο-ούχων θα διανεμηθούν στις 9/1/1994, Κυριακή και ώρα 11.00 στη διάρ-κεια της Τελετής του Κοψίματος Πίττας, του Α.Ο. Τατάυλα (Τρίτωνος 119, Παλ. Φάληρο).

Η Επιτροπή

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΩΝ/ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΘΡΑΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

Από την Λυδία Βώτη Καλπάκα

Μια αξιοσημείωτη κινητικότητα παρατηρείται τους τελευταίους μήνες στα θέματα της Θράκης. Μια κινητικότητα λιγότερο σε κυβερνητικό επί-πεδο - δυστυχώς - και περισσότερο σε επίπεδο τοπικών ηγετιών παραγόντων και λαού.

Η πιο πρόσφατη εκδήλωση αυτής της δραστη-ριότητας - αν εξαιρέσουμε τις τηλεοπτικές συζη-τήσεις που, ελλειπείς και συχνά αμυγολόγητες, μόνον κακό προσέχουν - ήταν οι δυο ομιλίες-επιστημάνσεις των Γιάννη Μαγκριώτη και Κώστα Μπομποτά, που έγιναν στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών, το απόγευμα της Τετάρτης 1ης Δεκεμβρίου, με οργάνωση του Συλλόγου Αλεξανδρουπολιτών. Ομιλίες που έδωσαν αφορμή σε πολλές και γόνιμες συζητή-σεις, αλλά προ πάντως έδωσαν στοιχεία για την ακριβή εκτίμηση της κατάστασης.

Ο κ. Γιάννης Μαγκριώτης, Θρακιώτης την καταγωγή (ο πατέρας του Δημήτριος Μαγκριώ-της ήταν πρόεδρος της Εταιρείας Θρακικών Μελετών, ο δε παπύς του Ιωάννης Μαγκριώ-της εθνοδιόικαλος εδώ στην Θράκη και ΜΑ) είναι βαθύς γνώστης της ιστορίας της Θράκης, αρχαίας και νέότερης, αλλά ακόμη περισσότερο γνώστης των συνθηκών που επικρατούν σήμερα στην Ελληνική Θράκη σε σχέση με το μειονοτικό στοιχείο. Ο κ. Μαγκριώτης αφού αναφέρθηκε σε προσωπικές παρατηρήσεις από τις περιόδους που στην Θράκη, επισήμανε την απαράδεκτη ανατροπή του συσχετισμού που προσδιόριζε η Συνθήκη της Λωζάννης, την αδράνεια και τον λήθαργο των εκάστοτε ελληνικών διπλωματικών αποστολών, τις κατά καιρούς μονομερείς χειρο-νομίες καλής θέλησης της ελληνικής πλευράς (όρα και Λιευκίον Τζελάι Μπαγιά!!!), τον απαράδεκτο ρόλο του Τουρκικού Προξενείου Κομο-τηνής που αφήνεται ανεξέλεγκτο να υποκινεί και να διαταράσσει τις σχέσεις με την φιλήσυχη μεριά της μονοσυλμιανικής μειονότητας, δρα-στηριότητα που πρέπει να επανοποθετηθεί στα ανωτάρα πλαίσια της δικαιοδοσίας μιας προξενικής αποστολής.

Ο ομιλητής σημείωσε ακόμη την ανοικεία συμπεριφορά των δυο «Ελλήνων» βουλευτών της Σαδικ και Φαίκογλου, όπως και τις απαράδε-κτες δημοσιεύσεις του Τύπου της μειονότητας, δημοσιεύσεις που ενέχουν όλα τα στοιχεία παραβίασης των ελληνικών νόμων, χωρίς όμως να λαμβάνεται κανένα μέτρο σε βάρος των εντύ-πων.

Μετά την επισήμανση των ανωτέρω αλλά και πολλών ακόμη λαθών της ελληνικής πλευράς, όπως στο θέμα των Πομάκων και την παράθεση πολλών διαφωτιστικών λεπτομερειών, ακολού-θησε η ομιλία του Αλεξανδρουπολίτη οδοποδού-του Ιατρού κ. Κώστα Μπομποτά, ο οποίος έθεσε υπ' όψη των ακροατών μια πληθώρα εννοιών τόσο διπλωματικών όσο και οικονομικών, που θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν την ανάπτυξη και την δημογραφική σταθερότητα στην περιοχή.

Οι καταγόμενοι, βέβαια, από την Κωνσταντι-νουπολή έχουν πολλά να θυμηθούν και να υπο-δείξουν - με εξέταση τις προέξεις βίας που οι

Ελληνες δεν συνήθισαν - που θα μπορούσαν, έστω και αργά, να αποκαταστήσουν την αμοι-βαιότητα και να επαναφέρουν την ισορροπία. Από τους αρμόδιους αναμένεται να μελετή-σουν τις προτάσεις και να ενεργήσουν ανάλογα.

Μια εβδομάδα σχεδόν πριν από την ανωτέρω εκδήλωση, με πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου Αθηνών, οργανώθηκε στην μεγάλη αίθουσα δια-λέξεων του Παν/μιου, εσπερίδα με την συμμετο-χή 8 διακεκριμένων ομιλητών, οι οποίοι έκαναν παραλήψεις επιστημάνσεις και υπέδειξαν τόσο τα οικονομικά όσο και τα άλλες φύσεις μέτρα που μπορούν να προσφέρουν την ανά-πτυξη της περιοχής, αλλά και να βάλουν φραγ-μό στην προκλητικότητα και ασυνδοσία του Τουρκικού Προξενείου Κομοτηνής.

Οι ομιλητές ήταν οι κ.κ. Γεννημάς και Παπαθεωλάκης, η τ. ιφ. Εξωτερικών κ. Βιργινία Τσουνδερού, οι πανεπιστημιακοί καθηγητές κ.κ. Σβολόπουλος (Αθηνών) και Γεώργιος Παύλου (Δ.Π.Θ.), ο πρόεδρος της Χαροτοπολις Θράκης και επιτηρημένος επιμελητής κ. Ζερτίτης και ο Σειρ. Μητροπ. Αλεξανδρουπόλεως κ. Ανθίμος.

Αισιόδοξος ο κ. Ζερτίτης, ανέφερε πρακτικές όσο και ειρηνικές ενέργειες για την οικονομική αναδό-ση της περιοχής. Αγωνιστής και γνώστης των πραγμάτων καλύτερα από κάθε άλλον ο Μητροπο-λίτης Αλεξανδρουπόλεως κ. Ανθίμος, μίλησε έξω απ' τα δόντια, επισημαίνοντας τις παραβιάσεις των κατά καιρούς κυβερνήσεων για τη Θράκη και θεώρησε ως πρώτο επιβαλλόμενο μέτρο την αλλα-γή της διπλωματικής πρακτικής.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθεί τέλος, το Παγκόσμιο Συνέδριο Θρακών που συνήλθε στην Σάνη μεταξύ 21 και 24 Οκτωβρίου, στο οποίο πήραν μέρος απόδομοι Θρακές από όλη την Οικουμένη. Μετείχαν: Η Πανελλήνια Ομοσπ. Θρακικών Συλλόγων Γερμανίας, η Ομοσπ. Θρακικών Συλλόγων Αμερικής (αυβίμει 132 Σωματεία), η Ομοσπ. Θρακικών Συλλόγων Αυστραλίας, η Πανθρακική Ένωση «Δημιόκρι-τος», Τορόντο-Καναδάς και η Πανελλήνια Ομοσπ. Θρακικών Συλλόγων. Πήραν μέρος ακόμη πολλές προσωπικότητες των Γερμανιών και της Τέχνης, του επιστημονικού και επιχειρη-ματικού κόσμου καθώς και οι αρχές των θρακί-κών πόλεων.

Το Συνέδριο κατέληξε στην έκδοση τριών ψηφισμάτων, που μεταξύ άλλων, προβλέπουν την ίδρυση Κέντρου Αποδόμων Θρακών με έδρα την Θράκη, την επιδίωξη χορήγησης εκλογικού δικαίωματος στους αποδόμους Ελληνες στις χώρες διαμονής τους, την επανεργιοποίηση των όσων της Συνθήκης της Λωζάννης, πρόνοια για την διαμόρφωση υποδομής, ώστε η εγκατά-σταση των παλιννοστώντων προσφύγων να μην δημιουργήσει κοινωνικά και οικονομικά προ-βλήματα στην Θράκη και την δημιουργία συντο-νιστικού και εκπαιδευτικού οργάνου για την υλο-ποίηση των αποφάσεων.

Η ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ

της «ΕΣΤΙΑΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ»

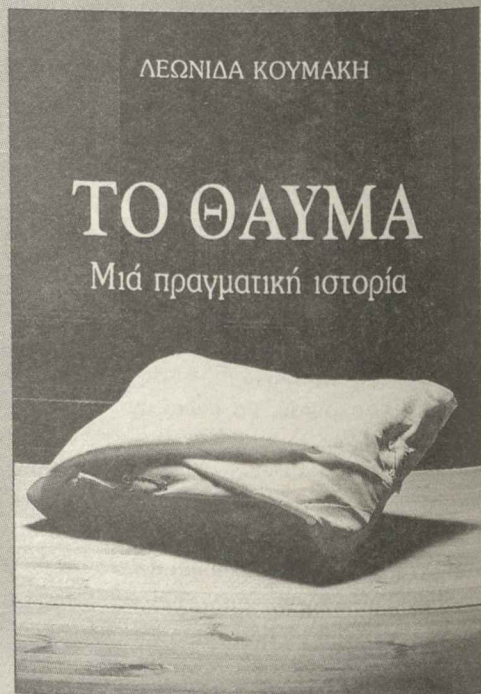
την Παρασκευή, 18 Φεβρουαρίου 1994 στο Ξενοδοχείο

LEDRA MARRIOTT

Προμηθευθείτε έγκαιρα τις προσκλήσεις σας.

Η «ΕΣΤΙΑ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ»

καλεί τα μέλη και τους φίλους της στην τελετή του Κοψίματος της Πίττας, που θα γίνει την Κυριακή, 9.1.1994 και ώρα 16.00 στο Γηροκομείο μας. Το Διοικητικό Συμβούλιο

Με το διβλίο μου <ΤΟ ΘΑΥΜΑ - μία πραγματική ιστορία> επιχειρώ μία σκιαγράφιση, μέσα από προσωπικά θιώματα και εμπειρίες, της Τουρκικής πολιτικής απέναντι στον Ελληνισμό - και όχι μόνο, με βάση όσα κατέγραψε η ιστορία των τελευταίων 100 χρόνων. Η προσπάθειά μου αποδίδεται στην ευαισθητοποίηση όλων απέναντι στον <κίνδυνο εξ Ανατολών> που παραμένει πάντα, διαχρονικά απειλητικός με μόνιμη σκοτεινές προθέσεις.

Λ. ΚΟΥΜΑΚΗΣ

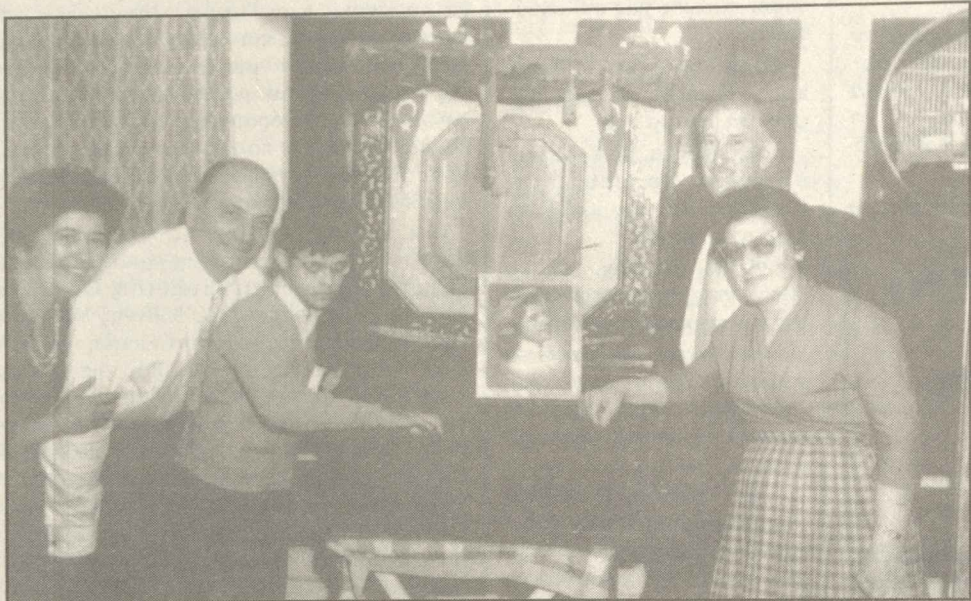
ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΣΤΕΦΑΝΟ...

ΤΕΡΙΠΕΜ

Του Στέφανου Α. Δεκαβάββα

πικνιάς σου ασθενείας". Που, σε απλά Ελληνικά, θα πει: "Τιμόθεε, να μην πίνεις πια νερό με το φαγητό σου αλλά να χρησιμοποιείς λίγο κρασί... για το στομάχι σου και τις συχνές σου αρρώστειες"! Κάποτε αποφασίζει να κατεβεί στον Άγιο Στέφανο για να επεκτείνει κι εκεί τις δραστηριότητές του. Γνωρίζεται με τον μαρτυρολογό Μπαγογιάν Νταγιάν και συνδέεται μαζί του με φίλια καθώς τα καταφέρνει αρκετά καλά και

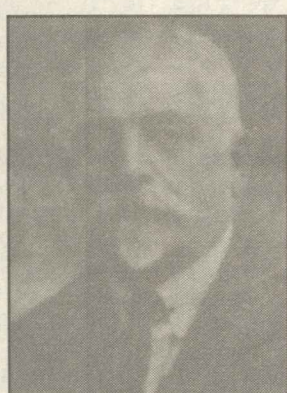
κεντρική πόρτα, δεξιά υπάρχουν διπλές σειρές από βαθιά, τζαμιά συρτάκια με τα φασόλια και τις φακές, τα ρυζία και τα αλεύρια και τη ζάχαρη. Και δίπλα είναι το ταμείο για το γραμείο πίσω από το οποίο κάθεται ο κύριος Μανωλάκης, μπροστά στο τηλέφωνο και τα "τεταρτέρια" του. Το ταμείο είναι περιφραγμένο με αιδεμένες ραβδούς. Από την ίδια πόρτα πάλι, όταν κοιτάξεις μπροστά,

Η Αφρώ και ο Δημητρός Καπουσουζόγλου, ο Μανωλάκης (junior) Κολέμβας, ο Πολύβιος και η Ευδοσία Κολέμβη. Στη μέση η λατέρνα με τη φωτογραφία της Ελλάδας Καπουσουζόγλου.

με την αρμενική γλώσσα...

Ο Μανωλάκης ο Κολέμβας είχε παντρευτεί, σε πολύ νέα ηλικία, στην Περίσταση και είχαν αποκτήσει από τον γάμο του αυτόν τρία παιδιά, τον Κωνσταντίνο, την Αλεξάνδρα και τον Θεόδωρο. Η γυναίκα του, όμως, πεθαίνει νέα, εκεί στην Περίσταση και τον αφήνει μόνο με τούτα τα τρία μικρά παιδιά. Από τον φίλο του Μπογιάν Νταγιάν θα αγοράσει ένα οικοπέδο στον κεντρικό δρόμο του αγίου Στεφάνου, το "Ιστασιόν τζαντί". Σε τούτο το οικοπέδο θα χτίσει δύο σπίτια. Το ένα είναι ξύλινο και είναι μικρότερο. Το σπίτι τούτο θα το γράψει στον όνομα της κόρης του Αλεξάνδρας. Δίπλα του κτίζει ένα πολύ μεγαλύτερο, πέτρινο. Τούτο είναι γονακικό. Στο

Ο μπάμπας Μανωλάκης ο Κολέμβας.

οικόγειο έχει ένα ωραίο, μεγάλο κατάστημα με δύο πόρτες. Η μια πόρτα, η κεντρική, βρίσκεται πάνω στον κεντρικό δρόμο που, όπως είπαμε, λέγεται "Ιστασιόν τζαντί" και που, όπως φαίνεται και από το όνομά του, οδηγεί προς τον σταθμό του τρένου, και η άλλη στο δρόμο που λέγεται "Ορχάν Γκαζή" και τέμνει τον "Ιστασιόν τζαντί". Το κατάστημα τούτο θα γίνει το "Εδομιοπολείον της Εμμανουήλ Κολέμβη". Στο μεγάλο, επίσης, υπόγειο του τοποθετούνται οι μεγάλες μπότες κρασιού, των πεντακόσιων λίτρων η κάθε μία, που έρχονται από το οινοποιείο της Περίστασης κι εδώ εμφιαλώνονται το κρασί το κατασκευασμένο από το ωραίο σταφύλι των αμπελιών της Θράκης. Πάνω στις φιάλες αυτές επικαλύπτονται χρωματιστές ετικέτες που αναγράφουν:

«VIN DU PAYS
Produit par
EMMANUEL COLEMBAS»

Πάνω στο κατάστημα, μπαίνοντας από την

Ο Χρήστος Φραντζής μαζί με τη γυναίκα του Κατίνα και τις εγγονές του (κόρες του Λευτέρη).

αυτό το, πραγματικά, ωραίο σπίτι πέσαν πολλές ώρες τον πρώτον παιδικών μου χρόνων. Η είσοδος του ήταν από τον πλαϊνό πλακά στον κεντρικό δρόμο και από την άλλη αντην ήταν η ξύλινη πόρτα του κήπου. Ενας ωραίος μικρός κήπος όπου δαπέτωσε μια μεγάλη σκιά που το καλοκαίρι έκανε ωραία, μεγάλη, πράσινα σκιά. Μόλις έμπαινες από την πόρτα του κήπου, αριστερά σου ήταν το κότεράκι, μ' έναν κόκορα και αρκετές κότες και πιο πέρα υπήρχε μια μικρή πόρτα που οδηγούσε στο εσωτερικό του σπιτιού. Δίπλα σ' αυτήν, πάλι, υπήρχε μια χειροκίνητη αντλία που αντλούσε νερό από το πηγάδι και που ακόμη, με κατάλληλο μηχανισμό, τροφοδοτούσε μαν αποθήκη νερού που βρισκόταν ψηλά στη στέγη του σπιτιού, από όπου το νερό πήγαινε στην κουζίνα και τους λοιπούς χώρους γεινιές. Όταν γέμισε η αποθήκη αυτή, από ένα σωλήνα, το νερό που πλάωνε, έτρεχε στον κήπο κι έτσι σταματούσε αυτός που χειριζόταν την χειροκίνητη αντλία. Το έχω για παγκύριο να κάνω το σπλήνισμα να τρέχει κι σε φρονιάζει η κυρία Ελένη πως της τα κάνει μοναχικά! Στη δεξιά, πάλι, πλευρά ο κήπος ήταν πολύ ωραία διαμορφωμένος, με λογής-λογής λουλούδια στα ωραία πατάκια του. Δίπλα ήταν ο κήπος του ξύλινου σπιτιού και στο πίσω μέρος, πάλι μέσα σ' ένα ωραίο μεγάλο κήπο ήταν το σπίτι του κυρίου Αλφρέδου Καραγιάν. Τούτος ο κύριος Αλφρέδος ήταν, βέβαια, καθολικός κι είχε ένα εργοστάσιο που έφτιαχνε λουλούδια, τα "λουλούδια St. Bernard". Είχε ένα γιο, τον Ρισάρ, που ήταν πολύ παχύς και δύο κόρες, την Αντουανέτα και την Σεσίλ. Μετά τον θάνατο του κυρίου Αλφρέδου το σπίτι του το αγόρασε ο Πρόδρομος ο Σπυρογλου. Τις νυχτες του καλοκαιριού τούτοι οι κήποι πλημμύριζαν από πυλολαμπίδες, τις κοκκινιές όπως τις λέγαμε, κάτι εντομακία που καθώς πετούσαν μέσα στο σκοτάδι, φωσφορούσε το πίσω μέρος τους. Και το θέαμα που παρονομαζόταν ήταν, πραγματικά, μαγευτικό!

Από τα τρία παιδιά, που έκαμε ο μάμπας Μανωλάκης με την κυρία Ελένη, η Αφρώ θα τελειώσει το Ζάπτειο, η Σμαρά, πάλι, θα πάει εσωτερική στο "Αμερικανικό Κολέγιο Θηλέων" που ήταν στο Μέγα Ρεύμα, πριν προσηλυτιστεί, όμως, να το τελειώσει παιδαίνι μινιγύνα και πεθαίνει το 1928. Ο Πολύβιος, πάλι, θα τελειώσει το κοινοτικό σχολείο του Αγίου Στεφάνου θα συνεχίσει στο οκτατάξιο σχολείο του Μακροχωριού και θα φοιτήσει και στο καλό

Με την Ελβία την αρμενοπούλα στην αλάνα πίσω από το σπίτι τους. Στο βάθος ο κεντρικός δρόμος Ιστασιόν τζαντί.

χο σχολείο των "Φρέσθον" που υπήρχε τη χρόνια εκείνα στον Άγιο Στέφανο. Μετά θα συνεχιστεί με τον εξάδελφό του, τον Κωνσταντίνου, τον γιο της Ισμήνης, που ήταν οπτικός, θα ανοίξουν μαζί ένα "κατάστημα οπτικών" κοντά στο "Μισιό τσαρσί" της Πόλης. Το κατάστημα αυτό το ονόμασαν "Καμπίνα".

Όταν έμπαινες από την κυρία είσοδο του σπιτιού, αριστερά σου ήταν ένας διάδρομος που στην αριχή του υπήρχε το «ροπε μαπιακί», λίγο πιο πέρα ήταν ο λουτρός κι ο διάδρομος κατέληγε στην πίσω πόρτα που οδηγούσε στον κήπο. Στη δεξιά πλευρά, πάλι, υπήρχε μια ωραία ξύλινη σκάλα που οδηγούσε στον πρότυπο δρόμο που ήταν χωματόδρομος, από τις σκάλες, με μια τζαμαρία με δύο πόρτες. Όταν άνοιγες τη δεξιά πόρτα βρισκόσουν σε μια στοργική "οάση" που η οικογένεια Κολέμβη τη χρησιμοποίησε για καθημερινή τραπέζια. Κι όμως, γιόργο από αυτήν, αρχίζοντας από δεξιά, υπήρχε μια μεγάλη κούνια και δίπλα της ο χώρος γιόρτης. Δίπλα σ' αυτόν, προς την εμπροστική πλευρά ήταν το υπνοδωμάτιο του ξέρνου Κολέμβη, με θέα προς τον κεντρικό δρόμο, και "Ιστασιόν τζαντί". Δίπλα σ' αυτό, πάλι, ήταν στον κεντρικό δρόμο, ήταν το καθιστικό όπου έκαμε προηγουμένως ο παππάς που υπήρχε ένα "μινιέρ", ένας φαρδύς καναπές δηλαδή, που στην αριστερή πλευρά του διακοσμού υπήρχε μια βιβλιοθήκη, αρκετά πλούσια. Πολύ αργότερα, τότε, τη βιβλιοθήκη θα διαβάσει τη "Ζωή τάρφω" και τη "Δασκάλα με τα χέρια ματωμένα"

Μαγνήνη, το "Νοίμερο" του Ηλία Βενέζη, "Τα πλάνα δεν αρσάν" του Μενέλαου Λουντέμη, τα "Ματωμένα Ράσα" του Σπύρου Μελά... Δίπλα στο καθιστικό, στη γωνία, με θέα από την άλλη πλευρά στον κεντρικό δρόμο και από την άλλη "Ορχάν Γκαζή σοκάκι", ήταν η επίσημη τραπέζια και πιο πέρα, ενωμένο με την τραπέζια, ένα μικρό σαλόνι. Πιο αριστερά ήταν το υπνοδωμάτιο της Αφρώς, το μοναδικό δωμάτιο που είχε και μια μικρή βερανδούλα. Εδώ τελείωνε ο πρώτος όροφος. Ανοίγοντας τη δεύτερη πόρτα της τζαμαρίας μια σκάλα, πάλι, μας οδηγούσε στη σοφίτα, το "σερβάνι" όπως το λέγαμε σ' αυτήν, πάλι, υπήρχε μια χειροκίνητη αντλία που αντλούσε νερό από το πηγάδι και που ακόμη, με κατάλληλο μηχανισμό, τροφοδοτούσε μαν αποθήκη νερού που βρισκόταν ψηλά στη στέγη του σπιτιού, από όπου το νερό πήγαινε στην κουζίνα και τους λοιπούς χώρους γεινιές. Όταν γέμισε η αποθήκη αυτή, από ένα σωλήνα, το νερό που πλάωνε, έτρεχε στον κήπο κι έτσι σταματούσε αυτός που χειριζόταν την χειροκίνητη αντλία. Το έχω για παγκύριο να κάνω το σπλήνισμα να τρέχει κι σε φρονιάζει η κυρία Ελένη πως της τα κάνει μοναχικά! Στη δεξιά, πάλι, πλευρά ο κήπος ήταν πολύ ωραία διαμορφωμένος, με λογής-λογής λουλούδια στα ωραία πατάκια του. Δίπλα ήταν ο κήπος του ξύλινου σπιτιού και στο πίσω μέρος, πάλι μέσα σ' ένα ωραίο μεγάλο κήπο ήταν το σπίτι του κυρίου Αλφρέδου Καραγιάν. Τούτος ο κύριος Αλφρέδος ήταν, βέβαια, καθολικός κι είχε ένα εργοστάσιο που έφτιαχνε λουλούδια, τα "λουλούδια St. Bernard". Είχε ένα γιο, τον Ρισάρ, που ήταν πολύ παχύς και δύο κόρες, την Αντουανέτα και την Σεσίλ. Μετά τον θάνατο του κυρίου Αλφρέδου το σπίτι του το αγόρασε ο Πρόδρομος ο Σπυρογλου. Τις νυχτες του καλοκαιριού τούτοι οι κήποι πλημμύριζαν από πυλολαμπίδες, τις κοκκινιές όπως τις λέγαμε, κάτι εντομακία που καθώς πετούσαν μέσα στο σκοτάδι, φωσφορούσε το πίσω μέρος τους. Και το θέαμα που παρονομαζόταν ήταν, πραγματικά, μαγευτικό!

Από τα τρία παιδιά, που έκαμε ο μάμπας Μανωλάκης με την κυρία Ελένη, η Αφρώ θα τελειώσει το Ζάπτειο, η Σμαρά, πάλι, θα πάει εσωτερική στο "Αμερικανικό Κολέγιο Θηλέων" που ήταν στο Μέγα Ρεύμα, πριν προσηλυτιστεί, όμως, να το τελειώσει παιδαίνι μινιγύνα και πεθαίνει το 1928. Ο Πολύβιος, πάλι, θα τελειώσει το κοινοτικό σχολείο του Αγίου Στεφάνου θα συνεχίσει στο οκτατάξιο σχολείο του Μακροχωριού και θα φοιτήσει και στο καλό

Ο Λευτέρης Φραντζής και η Ελένη Κιραζοπούλου την ημέρα των γάμων τους (11/5/1952).

λαίος, ο Σερβός μετέξ, οι αδελφοί Παπαζώ, ο Αντώνιο και ο Τζωρτζής και πολλοί άλλοι ακόμη.

Όταν πήγαμε να εγκατασταθούμε στον Άγιο Στέφανο, εγώ ήμουν πολύ μικρός και η μόνη οικογένεια που γνωρίζαμε οι γονείς μου ήταν η οικογένεια Κολέμβη καθώς, από την πλευρά της οικογένειάς μου, είχαμε και κάποιο κοινωτικό. Η γαριά μου είχε βαπτίσει κάποια από τα πρώτα παιδιά του μαμπά Μανωλάκη. Ετσι οι σχέσεις μας ήταν πολύ στενές κι είχαμε, σχεδόν, καθημερινές επαφές μαζί τους. Και όταν η υπέροχη μου ήθελε να κατεβεί στην Πόλη, με άφηνε, πάντα, στη φροντίδα της Αφρώς που ήταν μια νέα και μορφωμένη κοπέλα, αντανάχη ακόμη. Ετσι μαζού να πω της Αφρώς, στο πολύ μικρό μου χρόνια, μου στάθηκε σε μια δεύτερη μάνα.

Τι παιχνίδια κάναμε, αλήθεια, εμείς οι δυο, η Αφρώ μου κι εγώ, πάνω σε κείνο το μινιέρ το καθιστικό! Μόνο που δεν με άφηναν, πολύ, να τρέξω μέσα στο σπίτι γιατί, λέει, υπήρχε φόβος να πέσουν οι μεταλλικοί κουβάδες, που ήταν κρεμασμένοι από το ταβάνι του μαρμαριού, στο κεφάλι του μαμπά Μανωλάκη και να τον "κατελώσουν"! Βλέπετε τότες ακόμη δεν υπήρχαν πλαστικοί κουβάδες κι όλες οι νοικοκυρές κάναμε τη "λάτσα" του σπιτιού τους με τούτοις τους μεταλλικούς κουβάδες. Ακόμη αυτοί οι κουβάδες χρησιμοποιούνταν και για την ανάληψη νερού από τα πηγάδια και τις στέρνες που υπήρχαν σ' όλα τα σπίτια. Δεν υπήρχε Ε.Υ.Δ.Α.Π. στον Άγιο Στέφανο, γι αυτό και το νερό δεν στέρεε ποτέ! Το νερό που χρειαζότανε τη στέγαν του σπιτιού, που γέμισε με βροχινό νερό, μ' έναν κομμάτι δέντρο με γονιό. Ετσι ο μαμπάς Μανωλάκης πουλούσε και μεταλλικούς κουβάδες και σε μένα απαιτούσανε το τρέξιμο! Επαινούσε, όμως, τόσο άλλα παιχνίδια, για να με απασχολήσει, η καλή μου η Αφρώ! Υστερα με μεταφέρθηκαν να πάω πάλι στην Πόλη και με τη μάνα της! Όταν, μετά το μετανάστευμα, τελείωσε τις δουλειές της στην κούνια, η κυρία Ελένη, κι ερχόταν να καθήσει μαζί μας στο μινιέρ για να ξεκουραστεί, την έπαινε σ' όποιον εκεί που καθόταν να ροζαίσει μ' ανοιχτό το στόμα. Τότες η Αφρώ σπάζει το χέρι μου μ' ένα μικρό φάρμακο μαζί και μ' έστελνε να το βάλω στο ανοιχτό στόμα της κυρία-Ελένης για να παύσει, λέει,

Επιστροφή από το κυνήγι. Από αριστερά πρώτος ο Πολύβιος Κολέμβας, τέταρτος με το κασέτιο, ο γαμπρός του Δημητρός Καπουσουζόγλου.

να ροζαίσει! Πετιόταν έντρομη εκείνη να βράζε τις φωνές και... έσκασε η Αφρώ στα γέλια!

Υστερα ήταν κι εκείνες οι μακροχρόνες χειμωνιάτικες Κυριακές στον Άγιο Στέφανο, χωρίς κινηματογράφο, χωρίς κάποια άλλη ψυχαγωγία. Για κινηματογράφο έπρεπε να πεζι-δύνομε, με το τρένο, μέχρι το Μακροχώρι.

Ετσι τις Κυριακές - και πάλι, πάντα, οι Κυριακές, στην εκκλησία, ήταν μια κάποια ψυχαγωγία κι αυτή. Μετά γεράκι-γεράκι με τον πατέρα θα πήγαινα με το Φάρο. Λίγοι ήταν αυτοί που θα μπορούσαν να συναντήσουν στο δρόμο. Νομίζω το απόγευμα περνούσε ο γερο-Αγρίν, ο εφημεριδός μας και έφερε την "Απογευματινή" μας. Μέσα στις τέσσερις πυκνοτυπωμένες σελίδες της υπήρχαν τα νέα όλου του κόσμου. Δεν είχαμε ραδιοφωνία, τότες ακόμη, από την "Απογευματινή" περνούσαμε να τα πληροφορηθούμε όλα. Είχε και τρία μυθιστορήματα, πάντοτε, με συνέχειες. Το ένα ήταν ασηματικό, του Γρηγορίου Ξενοπούλου, του Μαριού (Θάληα Κανελλίδου) κι της Ιωάννας Μπουκουβάλα-Αναγνωστόν ο κάποιος ξένου συγγραφέα, αν ποιος του Μαξ ντε Βεζί. Το δεύτερο ήταν "οποιοδήποτε" αντιστοιχικό και το τρίτο "περιπετειώδες", με χρυσόθρες, με ζούγκλες με κανιβαλικούς... Αφού διαβάζονταν, "επιμελώς", και η εφημερίδα θα βγαίναμε, "οικογενειακώς", για τον απογευματινό μας περίπατο για να καταλήξουμε -που αλλιώς- στον Κολέμβη! Εκεί η κυρία Ελένη θα είχε πάντοτε έτοιμο το ουζάκι - τον αγαπούσε πολύ τον πατέρα μου - με κάποιο σπιτικό μεζέ. Ενας ακόμη τακτικός κυριακάτικος επισκέπτης ήταν εκεί και ο Ιωάννης Αλευριδής, "φωτογράφος της πατριωτικής ανλής", στην προ Καλομέ-νου εποχή βέβαια, που είχε το φωτογραφείο του στο Σικρετή. Όμως, κάποια φορά, πήγε τούτος να κάνει πλάνα της κυρία-Ελένης και την έβαλε πολύ άσχημα. Τι έγινε; Χι, κάποια μέρα η κυρία Ελένη πήγε στο ατελιό του να βγάλει φωτογραφίες. Τούτος, ο ευλογημένος, με φωτομοντάζ, τη μεταμόρφωσε σε...δεσποτή, με επαναστατημένη, με ρόσα και με εργολύπιο! Όταν την επόμενη Κυριακή έφερε τις φωτογραφίες στο σπίτι, η θεοκρεμούμενη κυρία Ελένη έγινε έξω φρενός με τούτη την...εργολύπια! Και τούτη ήταν η οργή της που αφού έγραψε και πέταξε τις φωτογραφίες, του απαγόρευσε "όλα παντός" να ξαναπατήσει στο σπίτι της!

Η αδελφή της Ελένης, η Αμαλία, θα αποκτήσει, εκεί στο Μακροχώρι, δύο παιδιά από τον Κωνσταντίνο Καπουσουζόγλου, τον Στέλιο και τον Γιάννη. Ο Δημητρός που, όπως είπαμε, ήταν πρόγονος της, που τον είχε αποκτήσει ο άνδρας

της από τον πρώτο του γάμο, θα ερωτευτεί την Αφρώ και θα την νυμφευτεί. Από την ένωση τούτη θαρθεί στον κόσμο η μοναχοκόρη τους η Ελβία.

Στην άλλη γωνία του "Ορχάν Γκαζή σοκάκι" ήταν το σπίτι της γιάς Μαρουσίας που καθόταν εκεί με τη διαδεχόμενη κόρη της τη Δέσποινα και τα δυο της γρόνια, τον Νίκο και την Άννα και είχαν νομάρι τους έναν πολύ νέο δεσποτή, τον "πρόην Μετρώ", τον δεσποτή της σημερινής Τσατάλκας. Τον πάνω όροφο του σπιτιού αυτού, που είχε είσοδο από τον κεντρικό δρόμο, τον είχαν νοικιάσει στους αδελφούς Παπαζώ που καθόταν εκεί με τις τρεις αδελφές τους, την Αντουανέτα, τη Μάρθα και τη Μπέττα, ανύπαντρες όλες. Δίπλα, πάλι, στο σπίτι της Μαρουσίας καθόταν μια αρμενική οικογένεια, που είχαν και μια μικρή κορούλα, την Ελβία, που ήταν σνοβιηλική μου. Μαζί τους καθόταν και η αδελφή της σιζίνου, που ήταν ανίπαντη, η ματιάλα Ανγκιέ. Οι δυο αυτές αδελφές καταγόταν από το Κοντοσάκι και ήταν πολύ γνωστές της μητέρας μου που ήταν Κοντοσάκιαν κι εκείνη, Πηγαίναμε συχνά στο σπίτι τους κι έπαιζε με την Ελβία. Πιο πέρα σπλωνόταν μια τεράστια αλάνα που το καλοκαίρι ερχόταν κι έδινε παραστάσεις ο θίασος σχολειωτών του Ριφάτ Τελέγκερ. Οι τζαμτζαζήδες, όπως τους λέγαμε. Τούτη η αλάνα πρέπει να ήταν κάποτε μπουστάνι γιατί ο πιο πάνω δρόμος, ο παράλληλος του "Ορχάν Γκαζή", λεγόταν "Ονιρανιγιέ μπουστάν σοκάκι". Το "Ονιρανιγιέ μπουστάν σοκάκι" τέμνεται από το "Ιγντέ σοκάκι" (Ο μακαρίτης Αντώνης Θεοφύλακτιδής, στο "Τουρκοελληνικό λεξικό" του το "ιγντέ" το μεταφράζει ως ελαιάνιο, κατά δε το "Μέγα Λεξικό των της Ελληνικής Γλώσσας" του Δ. Δημητράκου ελαιάνιος είναι η μοσχοκίττα). Στη γωνία αυτήν τον δύο δρόμων, λοιπόν, βρισκόταν το σπίτι του Χρηστάκη του Φραντζή, του Σαράφη. Αυτός πάλι είχε ξεκινήσει, στα νεάντα του, από την Μαρουσία της Αντιόχειας Θωμάς που είναι φημισμένη, από την αρχαιότητα, για τα εκλεκτά κρασιά της και ήρθε κι εγκαταστάθηκε στην Πόλη. Εργάστηκε κοντά σ' έναν αγρονομάρο κι έγινε σαρφάς. Υστερα ανέβη έξω φρενός με τούτη την...εργολύπια! Και τούτη ήταν η οργή της που αφού έγραψε και πέταξε τις φωτογραφίες, του απαγόρευσε "όλα παντός" να ξαναπατήσει στο σπίτι της!

Η αδελφή της Ελένης, η Αμαλία, θα αποκτήσει, εκεί στο Μακροχώρι, δύο παιδιά από τον Κωνσταντίνο Καπουσουζόγλου, τον Στέλιο και τον Γιάννη. Ο Δημητρός που, όπως είπαμε, ήταν πρόγονος της, που τον είχε αποκτήσει ο άνδρας

Ο Γιάννης ο Τακάκης μ' ένα από τα εγγόνα του και μαζί του τα παιδιά του, η Ειρήνη και ο Κάιτος. (Φωτογραφία του 1992 στον Καναδά.)

τριάντα της χρόνια του ακολουθεί και η Μελομένη. Μένει ο Χρηστάκης ο Φραντζής με τα τρία του κορίτσια. Ευτυχώς όμως που είναι και η Ερριότα, τούτος ο παντοδύναμος μικροπλής θεός, που ομοιάζει τη ζωή των ανθρώπων και τους κάνει να ξεχνούν τις πίκρες και τα βασάνια τους. Λοιπόν να, ο κύριος Χρηστάκης ο Φραντζής ερωτεύεται μαν όμορφη Κοντοσάκιαν, την Κατίνα Μανταλίδου, και φτιάχνει την καινούργια του οικογένεια μ' αυτήν. Κτίζει ένα ωραίο, δίπατο σπίτι με κήπο, στον Άγιο Στέφανο. Εκεί στη γωνία του "Ονιρανιγιέ μπουστάν σοκάκι" και του "Ιγντέ σοκάκι" κι εκεί εγκαθίσταται η τέσσερα θηλάκια του. Σε λίγο θαρθεί και το πέμπτο. Είναι η Ζωζώ, καρπός του έρωτά του με την Κατίνα. Το θημάκι εκείνο το καλωσύνατο πλάσμα με τις χρυσάφις πλεξούδες και τα μεγάλα, αθάνα γαλάνα μάτια. Βέβαια ήταν αρκετά μεγαλύτερη μου. Στο τέλος-τέλος ήρθε κι ο Λευτέρης, ο μοναχογιός τους, το στεφανοπάδι τους! Ωραίο σπίτι κι, με πέντε θηλάκια! Και δεν ήταν μόνον αυτά, ήταν κι οι γαργάλες, ήταν οι παπατσίδες, ένας ολόκληρος κοσμός! Ο κύριος Χρηστάκης ο Φραντζής, όμως, είχε τον τρόπο του να κοιμούνται όλο αυτό το τσοούμο και να επιβάλλει την τάξη και τη γαλήνη. Χωρίς φωνές, χωρίς φασαρίες. Ήταν αντροπός, παρ' όλο το μικρό του "δέμας" αλλά και δικαίος και κανείς και καμιά δεν τολμούσε να τον αντιμλήσει. Όταν ερχόταν το βράδυ από τη δουλειά και κτυπούσε το κουνούνη της εξόπορας - να, εκείνο το στριφτό μηχανικό κουνούνη - τρέγαν όλα τα θηλάκια του σπιτιού να τον καλωσορίσουν και να του πάρουν την τάχτα από το χέρι. Κι άλλη έτρεγε να του φέρει τις παντόφλες, κι άλλη προσπαθούσε να του βγάλει τα παπούτσια από τα πόδια κι εκείνος πια, χαλαμένος στην πολυθρόνα, απολαμβάνει, πανευτυχής, τις περιποιησεις των θηλάκων του!

Δεν ήταν σπουδαγμένος ο κύριος Χρηστάκης ο Φραντζής, όσα γράμματά ήξευρε, διαβάροντας την "Απογευματινή" τα είχε μάθει! Αυτή την μεγάλη Δασκάλα της Πόλης μας! Με τον Γρηγόρη Γιαβροβίτη και τους αδελφούς Κασαπάκη, με τον Στέφανο Παπαδοπούλου και τον Θηρόσο Καβαλιέρο-Μαρκουτζί (που την έκδοση της "Εφημερίδας" βέβαια), με τον Τίμο Κασέτη και τον Νικόλαο Δαμάτα και μ' όλους εκείνους τους δεσποτάδες του Οικουμενικού Θρόνου, που είχαν για στέκι τους τα ανήλικα γραφεία της, εκεί στο βάθος της "Λιόδου Σνίρας" και την τροφοδοτούνταν πάντοτε με πλούσια εκκλησιαστική εδωδογραφία και αφοροπρία φυσικά.

Από τις κόρες του Χρηστάκη του Φραντζή πρώτη θα παντρευτεί η Γλυκερία και θα πάει να κακοποιήσει, με τον άνδρα της, στο γειτονικό Μακροχώρι. Υστερα θαρθεί η σειρά της Φιλώς που θα παντρευτεί τον Γιώργο τον Παντζή, τον ιδιοκτήτη του γνωστού καταστήματος ωρολογίων, στο Καρακί. Η μικρούλα η Ζωζώ θα πάρει τον Ιορδάνη Παπαζόγλου που είναι έμπορος ξυλείας στο Ονκακπίνι.

Ο μαμπάς Μανωλάκης ο Κολέμβας έχει γεράσει πια και το ωραίο κατόστημά του τον Άγιο Στέφανο χρειάζεται, τώρα, να το αναλάβουν πιο νέα, πιο δραστήρια χέρια. Ετσι ο Πολύβιος θα εγκαταλείψει τα "οπτικά" και θαρθεί στο Άγιο Στέφανο να αναλάβει το μαγαζί. Το 1945 θα γίνει κι αυτός γαμπρός του Χρηστάκη του Φραντζή παίρνοντας την κόρη του την Ευδοσία. Ο Φραντζής θα παραχωρήσει το σπίτι του Αγίου Στεφάνου στο νέο ζευγάρι και θα πάρει τη γυναίκα του και τον γιο του να πάνε να κατοικήσουν στον Φανάρη. Το 1946 γεννιέται ο Μανωλάκης, το μοναχοπαιδί του Πολύβιου και της Ευδοσίας. Το 1947 πεθαίνει ο μαμπάς Μανωλάκης αφού πορπάρεσε να χυθεί η γεννήση του εγγονού του. Μετά τον θάνατο του ο Πολύβιος θα μετατρέψει το "εδομιοπολείον" σε "καλοπωλείο" και θα αναλάβει και τη διατροφή, στον Άγιο Στέφανο, του γαμπρού "Παπαλάκη". Θα αγοράσει κι ένα οικόπεδο δίπλα στο σπίτι που ήθελε προηγουμένως τον Χρηστάκη Φραντζή και θα κτίσει ένα ακόμη σπίτι στο οποίο και θα μετακομίσουν, νοικοκυριό το πρώτο. Ο Λευτέρης ο Φραντζής θα πάει δίπλα στον πατέρα του, στο σαραφικό και θα κληρονομήσει τη φαρμακοποιία Ελένη Κιραζοπούλου, που ήταν γαμπριάτος του γνωστού βαρύνου της Πόλης Καλοήλου Λαζαράκη. Θα κάνουν τρία παιδιά. Τρεις θυγατέρες.

Τώρα που γράφω τούτες τις γραμμές, οι περισσότεροι από αυτούς που ανάφερα έχουν μεταβεί ενθά οι διακαί αναπαύονται". Μερικοί, πολύ λίγοι, βρισκόταν εδώ στην Ελλάδα. Είναι πάλι παλαιή την εορτή του Αγίου Στεφάνου κι εγώ σπάζω τη γλυκύλα χαρά μου της εορτής μας να με καλεί στον "παινιρικό εστιατόριο". Η ψυχή που πτερονύγισε, βρισκόμαι πάλι, μικρούλης κανονίως, μπροστά στο ανοιχτό. Στο στασίδι του, του ανώτερου μεροκάλη, ο Αλέκος Σκουρδός γράλει τη "φήμη" του δεσποτή μας. Σ' αντιπνίζω τη φωνή μου με τη δική του:

«Ισκαρμύ τον Σερματάτο και θεοτροβλή-τον μπροσολίτου της Αματιάς, Μητροπολίτες Δεσπότες, υπερίτιμον και εξάστυ Βοσπόρου, Θωρακιστή και Κυνέον, μινόν δε πατρός και Ποιμενάρχου πολλὰ τα έτη».

Δίπλα μου η Ευδοσία η Κολέμβη μου σπρώχνει το χέρι.

- Τι είναι αυτά που μοιραίνεις, "γαμπρή μου", λέει, ο Ισκαρμύ πάνω αφάνταστα τόσα χρόνια που έχει περάσει!

- Αχ αδελφούλα μου, αχ καρδούλα μου, δεν είσαι καθόλου καλή γοργόνα. Ο Δέκρον Ισκαρμύ "εί" κα βουλεύει", γιατί αλλοίμονο μας αν παύσουμε να κάνουμε όνειρα, τότες θα πρέπει να πάμε να πεθάνουμε...

Όλα τα ελληνικά σπιτικά ξέρουν τι σημαίνει ποιότητα
ο ένα είδος διατροφής:

Να είναι καθαρό και υγιεινό.

Να γίνεται από αγνές πρώτες ύλες.

Να είναι θρεπτικό και νόστιμο.

Να είναι εγγυημένο.

Να είναι ΕΛΑÏΣ. Πράγματι.

Η ΕΛΑÏΣ ξέρει καλά πως να δίνει προϊόντα αξεπέραστης ποιότητας. Με ποιότητα στην πρώτη ύλη. Στη διαδικασία παραγωγής. Στον έλεγχο. Θα 'λεγε κανείς -και δεν θα ήταν υπερβολή- ότι η ΕΛΑÏΣ χρησιμοποιεί σαν πρώτη ύλη την ποιότητα. Γιατί, στον τόσο

ευαίσθητο χώρο της διατροφής, δεν υπάρχει άλλος τρόπος να κερδίζεις κάθε μέρα την αναγνώριση του κόσμου και την προτίμηση του καταναλωτή. Η ΕΛΑÏΣ την κέρδισε. Σε κάθε ελληνικό σπίτι υπάρχουν τα προϊόντα της. Γιατί η ΕΛΑÏΣ σφραγίζει μόνο την ποιότητα κι αυτό ο καταναλωτής το ξέρει. Το ξέρει, μέσα από την ίδια του την εμπειρία, χρησιμοποιώντας προϊόντα όπως:

NEO BITAM - NEO BITAM SOFT - SUPER FRESCO
BRIO SOFT - NEA ΦΥΤΙΝΗ - ΤΟΠΑΝ - ΕΛΦΙΝΟ
ΦΛΩΡΑ - SOL - ΑΛΤΙΣ - ΦΛΟΡΙΝΑ - ΕΛΛΑΘΗ και τα επαγγελματικά προϊόντα ARTIZAN

Δρ. Δημήτριος Μιχαηλίδης

Ειδικός Παθολόγος - Καρδιολόγος Ε.Ψ.Φ.Μ.Γ. (Θ.Σ.Α.)

Δέχεται καθημερινώς από 17-20 πλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει.

Διευθ. Ποσειδώνος & Νηρηίδων 1 Παλ. Φάληρο
Τηλ. 98.32.302 Ιατρ. 98.17.801 Οικ.

Δρ. Λυδία Ιωαννίδου-Μουζάκα

Χειρουργός Γυναικολόγος - Ειδικός Μαστολόγος

Αμ. Επίκουρος Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών
Πρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Μαστολογίας

Δέχεται Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη 5-6 μ.μ. με ραντεβού
Ιατρ.: Α. Κηφισίας 6, Αμπελόκηποι Τηλ: 7771246
6929420 & 6916618 Μαιευτ.Λητώ, 8048584 οικ.

Δρ. Στέλιος Αντωνιάδης

Παιδίατρος - Καρδιολόγος παιδών

Καθηγητής Παιδιατρικής Τ.Ε.Ι.
Σύμβουλος Πανεπιστ. Κλινικής Νοσ. Παιδών "Α.Σοφία"
τ. Επιμελητής Νοσ. Great Ormond St London,
Pan Harvard & Columbia U.S.A.

Διευθ.: Ηρακλείτου 4, Κολωνάκι
Τηλ. 36.02.745 Ιατρ. 98.33.413 Οικ.

Δρ. Πέτρος Γκινιάδης (Γαϊτανιάδης)

Οτορινολαρυγγολόγος

τ. Επιμελητής Τζανείου Νοσ. & Νοσ. Παιδών Α. Σοφίας

Δέχεται καθημερινώς 6.30-8.30

Διευθ. Ιατρ. Αγησιλάου 11, Ανω Ηλιούπολις
Τηλ. 97.06.378

Δρ. Οθων Παπαδόπουλος

Πλαστικός Χειρουργός

Επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
Αισθητική και επανορθωτική χειρουργική

Δέχεται Δευτέρα, Τετάρτη & Πέμπτη 5-8 μ.μ.
κατόπιν ραντεβού

Διευθ. Ιατρ.: Λυκείου 2 Αθήνα 106.74 (Ανάκτορα)
Τηλ. 72.11.159 & 72.29.221

Δρ. Κοσμάς Α. Κοτζαμάνογλου

Επ. Καθηγητής

Χειρουργός Οφθαλμίατρος

Δέχεται στο ιατρείο του, καθημερινά τα
απογεύματα πλην Σαββάτου, και με ραντεβού

Διευθ. Ιατρ.: Υψηλάντου 29, Κολωνάκι
Τηλ.: 72.14.589 Ιατρ. 98.32.062 Οικ.

Δρ. Σοφοκλής Ζησιάδης

Χειρουργός Οδοντίατρος

Πτυχιούχος Παν. Κων/πόλεως & Αθηνών
μετεκπαιδευθείς και εργασθείς εις Γερμανία

Δέχεται καθ' εκάστην 5-8 μ.μ.

και τα πρωινά με ραντεβού
Διευθ. Ιατρ.: Αγ. Αλεξάνδρου 3, Παλ. Φάληρο
Τηλ. 98.38.877-98.38.541 Ιατρ. 98.36.807 οικ.

Δρ. Δόμνα Τσούμπου

Χειρουργός Οδοντίατρος

Συνεργάτης γναθοχειρουργικής κλινικής 401 Γ.Σ.Ν.Α.

Δέχεται Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη & Πέμπτη 9-1.30
και Τρίτη και Πέμπτη 5-8.30 μ.μ.

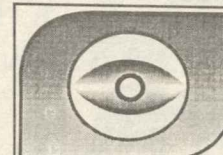
Αχιλλέως 42, Π. Φάληρο Τηλ. 98.25.307 - 93.81.178

Δρ. Αριστοτέλης Κυριαζής

Χειρουργός Οδοντίατρος

Μεταφορά Ιατρείου

Δέχεται καθημερινώς με ραντεβού
Νέα Διευθ.: Ποσειδώνος 19 - 20 & Αμφιθέας,
Αλμπος Τηλ.: 93.82.033 Ιατρ. 98.30.889 οικ.

ORHTHAIALMO-CHECK

ΠΡΟΤΥΠΟ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ

& ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ

Παντελής Αλεξ. Παπαδόπουλος

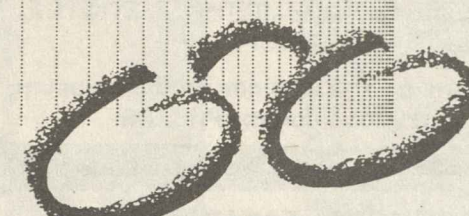
Χειρουργός Οφθαλμίατρος

Μέλος της Αμερικανικής Οφθαλμολογικής Ακαδημίας

ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ CHECK-UP - ΜΕΛΕΤΗ ΓΛΑΥΚΩΜΑΤΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ (ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ ΜΕ ΥΠΕΡΗΧΟΥΣ,
ΓΛΑΥΚΩΜΑΤΟΣ, κ.α.)

ΟΠΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ - ΦΟΝΟΡΟΑΓΓΕΙΟΓΡΑΦΙΑ - LASER
ΥΠΕΡΗΧΟΙ (A-SCAN, ΒΙΟΜΕΤΡΙΑ) ΟΡΘΟΠΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΤΡΑΒΙΣΜΟΥ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΡΑΤΟΕΙΔΟΥΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ
ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΜΥΩΠΙΑΣ ΜΕ LASER - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΦΑΚΩΝ ΕΠΑΦΗΣ

Για ραντεβού: Καθημερινά 10.00-13.00 & 17.30-20.30
Αγ. Αλεξάνδρου 10 & Ιριδος 1 Παλαιό Φάληρο
τηλ.: 93.81.800 - 93.83.702 fax: 93.83.702

ARTEMIADIS OPTIC CENTERS

18 I. METAXA STREET GLIFADA
TELEPHONE 8945606 8942013 8942980 8981228
3 STADIΟΥ STREET KALLIGA ARCADE SINDAGMA
TELEPHONE 3247043 3237030

μητροπουλος

οπτικά φακοί επαφής ...για να βλέπετε

συνταγές όλων των ταμείων

I.K.A. - O.T.E. - ΤΡΑΠΕΖΩΝ - Κ.Α.

κατάστημα 1ον Χαροκόπου 60 - Καλλιθέα

Τηλ. 95.88.744

κατ. 2ον Μαρκόπουλο Αττικής

τηλ. 0299 - 22.442

Α. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ - Γ. ΚΑΠΑΣΑΚΑΛΙΔΗΣ

Μαντζαρωτάκη 80 ΚΑΛΛΙΘΕΑ ☎ 95.12.288

Γρ. Αυξεντίου 49 Ανω Ιλίσια ☎ 77.57.716

Π. ΚΑΣΤΡΙΝΟΥ - Α. ΣΤΑΜΠΛΕΚΗ

Πατησίων 128, Αθήνα ☎ 82.28.708

ΟΠΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΟΠΤΙΚΑ - ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ

Διπλωματούχος Οπτικός

Ι. ΕΚΜΕΚΤΣΟΓΛΟΥ

Διευθ. Αγ. Δημητρίου 113, Μπραχάμι ☎ 97.55.532

ΗΛΙΑΣ Ν. ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΠΛ.-ΧΗΜΙΚΟΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΠΟΤΩΝ -

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ

Εγκρίσεις, άδειες Α.Χ.Σ., κατ' έφεσιν εξετάσεις

στα Γ.Χ.Κ., αγοραστικά, αναλύσεις,

εντομοκτονίες - μυοκτονίες, Μελέτες παραγωγής,

συσκευασίας, συντηρήσεως, γυμνασιεύσεις,

καταπονήσεις, Βιομηχανική πείρα 22 ετών.

ΦΙΓΓΕΝΕΙΑΣ 12 Π. ΦΑΛΗΡΟ ΤΗΛ. 98.46.820

FAX 98.46.835

Διπλωματούχος νοσοκόμα με πείρα, αναλαμβάνει

υπεύθυνα κάθε είδους ενέσεις και παρακολούθησεις

πίεσεως κλπ.

Αγ. Βαρβάρα 26 Π. Φάληρο ☎ 98.49.646 κα.Βιβή

Ευδοξία Νταϊλάνη-Παρταλίδη

Χειρουργός - Οδοντίατρος

Δέχεται κάθε μέρα πλην Σαββάτου επί συνεντεύξει

Λεωφ. Ελευθερίας (Αμφιθέας) 35 και Κορυζή

ΚΑΛΑΜΑΚΙ - ΑΛΙΜΟΣ

☎ 98.30.815

Ελευθερία Τσοκώνα - Μαζαράκη

Χειρουργός - Οδοντίατρος

Δέχεται καθημερινώς πλην Σαββάτου 10.00 - 13.00

και 18.30-20.30 επί συνεντεύξει

Φειδιππίδου 1-3 & Κηφισίας, Αμπελόκηποι

☎ 77.94.542 Ιατρ. 82.39.373 οικ.

Δρ. Φωκίων Σιδηρόπουλος

Χειρουργός - Γυναικολόγος - Μαιευτήρ

Δέχεται Δευτέρα - Τρίτη - Πέμπτη 5 - 8 μ.μ.

Σκουφά 36 Κολωνάκι - ΑΘΗΝΑ

☎ 36.10.274

Δρ. Τασία Β. Καροκανίδου

Χειρουργός Οδοντίατρος

Δέχεται καθ' εκάστην πλην Σαββάτου

και επί συνεντεύξει

Κ.Παλαμά 9 - Στάση Κλωναριδίου, Πατήσια

☎ 22.31.043 Ιατρ. 88.22.818 οικ.

Δρ. Μαρία Τζενάκη

Χειρουργός Οφθαλμίατρος

ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ - LASER ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΩΠΙΑ

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού

ΙΑΤΡΕΙΟ: Αχιλλέως 86 Παλαιό Φάληρο

☎ 98.36.925

Γιώργος Σωτηρίου Στράντζαλης

Νευροχειρουργός

Ειδικός στις παθήσεις Εγκεφάλου

Νωτιαίου Μυελού, Σπονδυλικής στήλης

Μετεκπαιδευθείς στην Αγγλία και στις Η.Π.Α.

Συνεργάτης Διαγνωστικού - Θεραπευτικού Κέντρου Αθηνών ΥΓΕΙΑ

και Ευγενίδειου Θεραπευτηρίου

Σκουφά 32 Κολωνάκι Τηλ. 3629740-3606017

(για επείγουσες καταστάσεις, όλο το 24ωρο, Σαββατοκύριακα γιορ-
τές) Πληροφορίες καθημερινά 17.00 - 20.00

Δρ. Γεώργιος Παγόπουλος

Χειρουργός Οδοντίατρος

Δέχεται καθημερινώς εκτός Σαββάτου με ραντεβού

Διευθ.: Πιπίνου 18, στάση Αγγελοπούλου

Τηλ. 88.19.720

Κέντρο Φυσικοθεραπείας

και Αποκατάστασης

Γεωργίου Αθ. Γουγουδή

Αποκατάσταση ορθοπεδικών, νευραλγικών,

καρδιο-αναπνευστικών παθήσεων

Διευθ. Αφροδίτης 9 & Νηρέως Παλ. Φάληρο

Ραντεβού στα τηλ. 98.48.482 & 20.23.485 οικ.

Δρ. Ελευθέριος Α. Φερεκίδης

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ

Μόνιμος επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

(Οτορινολαρυγγολογική Κλινική

Ιπποκράτειου Νοσοκομείου)

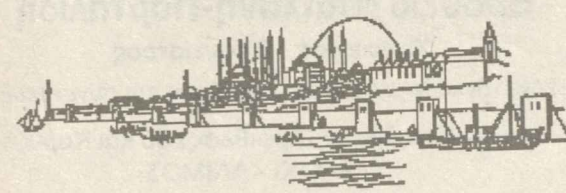
Ειδικευθείς εις Δυτικήν Γερμανίαν

Ιατρείον: Σολωνός 18

Δέχεται: μόνο επί συνεντεύξει 6-8 μ.μ.

Δευτέρα - Τετάρτη - Πέμπτη.

Τηλ. Ιατρείου: 36.03.731, Οικίας: 72.91.070.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ

Για την Πόλη, τον Πολίτη, τον πολιτισμό

Εκδότης - Διευθυντής: Μιχάλης Α. Βασιλειάδης
Ακροπόλεως 61, Καλλιθέα 176.75 ☎ 95.83.225
Ετήσια συνδρομή 1993: Για την Ελλάδα 80χ.2500
Για το εξωτερικό U.S.\$ 25.- Για Τουρκία 150.000 Λ.Τ.
Τεύχη προηγούμενων ετών Δρχ. 500 ή \$ 3.-
Οι συνδρομές εξωτ. πληρώνονται στην Ελλάδα σε δρχ.
Εμβόσματα - Επιταγές στο όνομα του εκδότη.
Τεχνική επιμέλεια: ΦΩΤΟΣΥΝ ΑΒΕΕ ☎ 36.10.035
Μοντάζ: Θεώνη Νιφλή ☎ 52.29.220
Εκτύπωση: Μ. Αθανασιάδης - Μ. Ανδρικού
Κολωνού 1 Αθήνα ☎ 52.42.757
Βιβλιοδεσία: Κ. Καραγιάννη
Επικούρου 20 Αθήνα ☎ 32.17.823
Διεκπαιρέωση αποστολής: Π. Καρατζά ☎ 52.40.323

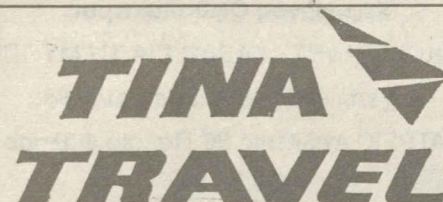
DIMIDIS TOURS

Κηφισίας 68 - ΑΘΗΝΑ
☎ 69.27.240 - 69.27.241 - 69.29.838

ΕΚΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

Ειδική προσφορά
Εισιτήρια Αεροπορικών
ΑΘΗΝΑ - ΠΟΛΗ - ΑΘΗΝΑ
Ξενοδοχεία στην Τουρκία

Συνεχείς εκδρομές για:
Κωνσταντινούπολη, Προύσα, Σμύρνη,
Εφεσσό, Πέργαμο, Τροία
Ειδικές εκδρομές για Καπαδοκία
και ο περίφημος γύρος του Πόντου

Αεροπορικά εισιτήρια εσωτερικού - εξωτερικού
Αεροπορικά εισιτήρια για νησιά και Ιταλία
Φθηνά εισιτήρια για Λονδίνο και Αμερική
ΤΑΞΙΔΙΑ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
Διευθ.: ΣΥΝΤΑΓΜΑ - Καρ. Σερβίας 7
Τηλ.: 32.31.362 - 32.25.408

ΜΑΚΡΙΝΑ TOURS

Αρτέμιδος 28, Παλαιό Φάληρο
Τηλ. 98.42.245, οικ. 98.24.388

- ✓ Κάθε είδους εισιτήρια εσωτερικού-εξωτερικού
- ✓ Κρατήσεις Ξενοδοχείων εντός και εκτός Ελλάδος
- ✓ Ταξίδια Τουριστικά-Επαγγελματικά

✓ Επτάμερη εκδρομή στην Κων/πολη, με υπερψυμένο
πούλμαν, Ξενοδοχείο 4 αστέρων στην περιοχή Ταξίμ, ημι-
διατροφή και εξαιρετικό πρόγραμμα. Δρχ. 65000 (συμπερι-
λαμβάνεται εισιτήριο για τα Πριγκηπόννησα)

ΠΑΝΤΑΖΗΣ
ΤΑΠΕΤΖΑΡΙΕΣ ΕΠΙΠΛΩΝ
ΤΑΠΕΤΖΑΡΙΕΣ ΕΠΙΠΛΩΝ
ΚΛΑΣΣΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΑ
ΔΕΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ
Δουλειά υπεύθυνη και με γούστο
Τηλ.: 20.21.856
Διεύθ.: Στεφάνου Βυζαντίου 15,
Αγίου Λουκάς ΠΑΤΗΣΙΑ

PHILIPS

Το Σήμα...
με την μεγαλύτερη ΔΗΜΟΤΙΚΟΤΗΤΑ
σ' όλο τον κόσμο.

...προσφέρει ανέσεις, σιγουριά
και... όχι προβλήματα!!

Από ΚΟΥΖΙΝΕΣ, ΨΥΓΕΙΑ, ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ,
ΕΝΤΟΙΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ,
ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΙΣ, ΒΙΝΤΕΟ,
ΒΙΝΤΕΟΚΑΜΕΡΕΣ, ΣΤΕΡΕΟΦΩΝΙΚΑ,
ΦΟΡΗΤΑ ΘΕΡΜΑΝΤΙΚΑ...

μέχρι ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΙΔΕΡΑ, ΜΙΞΕΡ,
ΚΑΦΕΤΙΕΡΕΣ, ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΕΣ, ΣΤΙΦΤΕΣ,
ΡΟΛΟΓΙΑ...

* Πάντοτε με την εγγύηση της προηγμένης
τεχνολογίας της PHILIPS

ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΕΩΡ. ΚΑΖΑΠΟΓΛΟΥ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ
ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ (ΘΗΣΕΩΣ) 74, ΚΑΛΛΙΘΕΑ 176.76
☎ 95.60.522, 93.71.160-1-2, 95.80.470
ΤΗΛ. ΣΕΡΒΙΣ 93.71.163 - FAX 95.69.944

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ

Τα ακίνητά σας που βρίσκονται στην
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ.
Διακανονισμό εδώ στην Αθήνα.
Αναλαμβάνουμε επίσης
τυχόν εκκρεμότητές τους.
Τηλ.: 93.80.095 Κα Εύν.

ΤΑΠΕΤΖΑΡΙΕΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

«Ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ»

Διευθ.: Παλαμηδίου 9 - Καλαμάκι
Τηλ. κατ. 98.37.078 - οικ. 93.82.705

ΠΡΟΣΟΧΗ

Ομογενείς γραφείο με πείρα πολλών ετών ευρισκόμε-
νο στην Τουρκία, αναλαμβάνει και διεκπεραιώνει με εχε-
μύθεια, δίχως καμία προκατάληψη και επιβάρυνση εξό-
δων, πάσης φύσεως κτηματικές και δικαστικές υποθέ-
σεις, εκκρεμότητες εφορειών, υποθηκοφυλακείων
(ταπού), αγοράζει ακίνητα ή μερίδια ακινήτων τοις
μετρητοίς, πληρωτά ακόμα και εν Ελλάδι, Ελλήνων και
Τούρκων υπηκόων και τακτοποιεί εκκρεμότητες συντά-
ξεων εν Τουρκία.

☎ 031-430.074 και 031-430.085

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΑΠΛΕΣ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΕΣ - ΦΩΤΙΝΕΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ ΦΩΤΕΙΝΑ ΦΑΝΕΡΙΑ
ΜΕΤΑΣΟΤΥΠΙΣ - ΜΑΚΕΤΕΣ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
ΚΩΝΣΤ. ΣΑΒΒΑ 8 - ΠΑΤΗΣΙΑ (ΑΓ. ΛΟΥΚΑΣ) ΤΗΛ: 20.12.619

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΑΡΩΝΙΑΔΗΣ

ΚΟΥΡΕΙΟΝ - ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΝ
Ζησιμοπούλου 56 - Αμφιθέα Τηλ.: 94.27.502 - Οικίας 94.24.641

Miele

ΓΛΥΦΑΔΑ

ΜΕΤΑΞΑ 41, 1ος ΟΡΟΦΟΣ, ΤΗΛ.: 89.40.922
(ΕΝΑΝΤΙ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ)

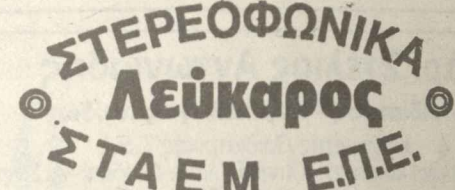
ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ

ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ Ε.Μ.Π. - ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗΣ Ι.Δ.Γ.Σ.Α.

С.В. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΗΤΑ
VIDEO - ΕΝΙΣΧΥΤΕΣ - ΗΧΕΙΑ DECK PIC-UP - TUNER -
ΚΕΡΑΙΕΣ UHF

ΠΩΛΗΣΗ: ΧΟΝΤΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ

ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 44 - ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 52.40.780 - 52.33.023

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ

ΑΜΦΙΘΕΑ

Δημήτρης Μάυρος

Ομορφή χαρούμενη ατμόσφαιρα
Εκλεκτά μεζεδάκια από τον γνωστό σας μάγειρα
Γιώργο Χάρη

- ✓ Κάθε Παρασκευή και Σάββατο βράδυ μουσική,
πρόγραμμα με μπουζούκι, κιθάρα και αρμόνιο.
 - ✓ Σαββατοκύριακα και αργίες ανοικτά τα μεσημέρια
 - ✓ Κλειστό κάθε Δευτέρα
- Κρατήσεις ☎ 93.34.813
Διευθ. Αχαϊών 24 - Αμφιθέα (ύψους Αγ. Κυριακής)

ΛΑΖΑΡΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ

NIELEC

Ηλεκτρικές οικιακές συσκευές

Μεγάλη Εκθεση στη Νέα Σμύρνη
Ελευθερίου Βενιζέλου 79
Τηλ.: 93.34.142 - 93.59.015
T.V. COLOR - VIDEO - HI-FI
ΡΑΔΙΟΚΑΣΕΤΟΦΩΝΑ - ΨΥΓΕΙΑ
ΚΟΥΖΙΝΕΣ - ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ ΡΟΥΧΩΝ

ΗΛ. ΚΑΛΟΡΙΦΕΡ - ΠΑΡΚΕΤΕΖΕΣ - ΜΙΞΕΡ
ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΖΙΝΑΣ - ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΕΣ
ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ ΠΙΑΤΩΝ

Και άλλες πολλές διάφορες μικροσυσκευές οικια-
κής και προσωπικής χρήσεως
ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ

Τώρα και στο Παλαιό Φάληρο
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

«ΠΙΣΤΩΦ»

Το γνωστό από την Πόλη, στην Αγία Τριάδα Ταξίμ,
Γραφείο Τελετών «Πιστώφ» άνοιξε τώρα στην Αθήνα.
Θα βρείτε σ' αυτό ό,τι χρειάζεστε στις δύσκολες ώρες
και ειλικρινή συμπαράσταση.
Αγ. Βαρβάρας 73 Α - Π. ΦΑΛΗΡΟ, Τηλ. 88.34.085 και όλο
το 24ωρο 98.37.785. Επίσης 98.38.801 Γραφείο και
93.83.605

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ ΙΟΥΔΑΝΗ ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ

Το παλαιότερο Γραφείο Τελετών
στο Παλαιό Φάληρο
κέρδισε την εμπιστοσύνη σας λόγω της πολυετούς
πείρας του και της ανθρωπίνης εξυπηρέτησής σας
ΣΑΣ ΠΑΡΕΧΕΙ ΑΡΙΣΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ
ΟΛΟ ΤΟ 24ΩΡΟ
Αγ. Αλεξάνδρου 50, Π. Φάληρο
Τηλ. γρ. 98.28.800 - 98.14.891 και οικ. 98.33.117

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ (1893 - 1993): ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

20-21 Νοεμβρίου 1993

Το Εορταστικό Διήμερο στην Πόλη για τα 100 Χρόνια του Ζωγραφείου

Ομιλος Ζωγραφειωτών στην αίθουσα τελετών της Σχολής. Από αριστερά: Ο πρό-
εδρος του Σ.Α.Ζ. Κων/νος Θεοδορίδης, ο καλλιτέχνης Βασίλης Ηγουμενίδης που
φιλοτέχνησε και τον πίνακα του Ζωγραφείου που φαίνεται, ο πρόεδρος της Εφο-
ρείας Γεώργιος Πετρίδης, ο Λυκαίάρχης Δημήτρης Φραγκόπουλος, ο εκδότης της
«Ε. Μιχαήλ Βασιλειάδης, ο καλλιτέχνης Δημήτριος Ραϊτσάνοφσκι, ο ιατρός κ.
Ψαρόπουλος και ο ι. πρ. του Σ.Α.Ζ. Τάκης Φραντζής.

Ο Λυκαίάρχης του Ζωγραφείου κ. Δημήτριος Φραγκόπουλος συγχαίρει το
σκηνοθέτη κ. Αιμίλιο Κορδόπουλο και τους υπόλοιπους συντελεστές της επι-
τυχημένης παράστασης «Ο φίλος μου ο Λευτεράκης».

στιγμή που αφιέρωσε, επί 35 έτη
συναπτά, στο Ζωγράφο και τη
μαθητική νεολαία της Πολιτικής
Ρωμοσύνης.

Ας επανέλθουμε όμως στην
περιγραφή μας. Μετά το χαιρετι-
σμό στο Λυκαίρχη, ξεχύθηκαν
όλοι έφερνα σε σκάλες και
αίθουσες. Κάθε γωνία κι ανάρτη-
ση. Συναντήσεις απρόσμενες. «Κι
σύ εδώ. Μα πόσα χρόνια έχω να
σε δω». Τα επίθετα στην ημερήσια
διάταξη: «Μιχαήλδης, Γρηγορόβιτς,
Ζαζάκη...» Όλα όπως τότε. Ακόμη
και αυτός ο «γύρος του Πέρα» είχε
προηγηθεί πριν υπογράψει στο
Ζωγράφο. Μετά από πολλά χρό-
νια, η «Μεγάλη Οδός» γέμισε και
πάλι με κουβέντες Ρωμικές.
Βγαλμένες ίσως από πιο γερασμέ-
να στόματα, όμως και πάλι
ενθουσιώδεις και φωνηκλάδικες.
Τούτη τη φορά «οι άλλοι» δεν μας
κίταξαν συνοφρομένοι με
δυσφορία, αλλά μάλλον ξαφνια-
σμένοι και αδιάφοροι.

Κάποια στιγμή ο «κόδων» κτύ-
πησε. Οι παρευρισκόμενοι κλήθη-
καν ένας-ένας ονομαστικά και με
ρεϊρά αποφοίτησης στην αίθουσα
τελετών. Οποίος ακουγε το όνομά
του ανέβαινε τις σκάλες. Όταν
όλοι ήταν τη θέση τους στη μεγά-
λη αίθουσα ανέβηκε στο θήμα
καταχειροκροτούμενος ο Δημή-
τρης Φραγκόπουλος. Μια μικρή
αλλαγή στο πρόγραμμα, επόλεσε η
ομιλία του να γίνει κατά τη διάρ-
κεια της συνελεύσεως στο Πέρα
Παλάς. Το απρόβλεπτο προήλθε
από τον Οικουμενικό Πατριάρχη
κ.κ. Βαρθολομαίο, ο οποίος ενώ
είχε προγραμματίσει να παρευρε-
θεί στη Σχολή, μα που υπήρξε και
ο ίδιος μαθητής της, λόγω των
εργασιών της άτυπης Μείζονος
και Υπερτελής Συνόδου, που
συνεδρίαζε με θέμα τα προβλήμα-
τα που δημιουργήσε ο Ιεροσολύ-
μων Διόδοτος, μπόρεσε να
παρευρεθεί μόνο στη συνεστιάση.
Κατά τη διάρκεια της συγκέντρω-
σης στην αίθουσα τελετών της
Σχολής τον λόγο πήρε και η κα
Μαριάννα Κορομηλά, που με τα

έκδηλα φιλικά για την Πόλη και
τον Πολίτικο Ελληνισμό αποδήμα-
τά της, συγκίνησε βαθιά τους
παρόντες. Χειροκροτήθηκε επίσης
η τούρκισσα υποδιευθύντρια της
Σχολής κ. Sermin Büyükcakinci,
στην οποία ο Λυκαίάρχης κ. Φρα-
γκόπουλος αναφέρθηκε με τα
καλύτερα λόγια. Η κ. Sermin
μέχρις ότου (και εάν) διοριστεί
νέος διευθυντής θα διευθύνει τη
Σχολή.

Το απόγευμα του Σαββάτου ήταν
κάτι το εξαιρετικό. Ο καταγυρτι-
κός εσπερινός, με προεδρχόντα
τον Σεβ. Μητροπολίτη Πέργης κ.
Ευάγγελο (εκ των αποφοίτων του
Ζωγραφείου) και την εξαιρετική
θυζαντινή χορωδία του Συνδέ-
σμου Μουσικοφίλων που έψαλε
εμελέστατα υπό τη διεύθυνση
του Αρχοντά Προτοψάλτη των
Πατριαρχείων κ. Λεωνίδα Ασιέρη,
δημιούργησε μια ατμόσφαιρα
που απόλαυσαν κατασφυγισμέ-
νοι οι παρόντες και λιπήθηκαν
όσοι έχασαν την ευκαιρία, προη-
μόντας μια βόλτα στην Πόλη ή
Βόσπορο, την Κλειστή Αγορά ή
την παλιά γειτονιά τους. Ήταν
ένα απόγευμα από τα παλιά... Από
τις δεκαετίες του '50 και '60.

Τις ίδιες εποχές δόξας της Πολί-
τικής Ρωμοσύνης θύμιζε και η
Πατριαρχική Λειτουργία τα πρωί
της Κυριακής, ανήμερα της γιορ-
τής των Εισοδίων της Παναγίας.
Κατάμεστος ο οράνιος Μητρο-
πολιτικός Ναός της ενορίας
Σταυροδρομίου. Εκτός από τους
Μητροπολίτες του Οικουμενικού
Θρόνου συλλειτουργούν και οι
Μητροπολίτες Περιορίων
Χρυσότομος και Νέας Σμύρνης
Αγαθάγγελος, που θρόσκονται στο
κέντρο της Ορθόδοξης συμμετέ-
χοντες στην άτυπη Μείζονος και
Υπερτελής Σύνοδο. Το λόγο
κηρύττει από τον άμβωνα ο
Ζωγραφειώτης ιεράρχης, Σεβ.
Μητρ. Πέργης κ. Ευάγγελος. Ότι
και να πει κανείς, τόσο για τον
ομιλούντα, όσο και για την ομιλία
του θα είναι λίγο. Ευτύχημα για
την «Ε» να τη δημοσιεύσει και

μάλιστα κατ' αποκλειστικότητα
(βλ. σελ. 12-13). Ευχαριστούμε ιδι-
αίτερα τον Αγιο Πέργης για την
προτίμησή που μας έδειξε.

Βαθυστόχαστη και η ομιλία της
Α.Θ.Π. του Οικουμενικού
Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου (βλ.
σελ. 11) που έκανε στο τέλος της
λειτουργίας. Δημοσιεύουμε ακόμη
τις ομιλίες του αρχιερατικώς
προϊσταμένου της κοινότητας,
Μητρ. Τραπεζοπόλεως Γερμανού
καθώς και του προέδρου της Εφο-
ρείας, ιατρού κ. Γεωργίου Πετρίδη
(σελ. 14).

Μετά το τέλος της λειτουργίας,
«όπως τότε», άφρατα πέντε λεπτά
περίπου κράτησε η διαγομή του
αντιδρόμου, που ο ίδιος ο Πατριάρ-
χος μόρσαε. Ακολούθησε δεξίωση
στην κοινοτική αίθουσα.

Το απόγευμα της Κυριακής,
συναγερθήκαμε και πάλι στο
Ζωγράφο. Τη φορά τούτη για να
παρακολούθησουμε από τον ερα-
σιτεχνικό όμιλο του Σ.Α.Ζ. το έργο
του Αλέκου Σακελλαρίου «Ο
φίλος μου ο Λευτεράκης». Συντε-
λεστές της παράστασης οι Αιμί-
λιο Κορδόπουλος, Αικατερίνη
Μπουρτζή, Απόστολος Κορδό-
πουλος, Χριστίνα Κάλια, Πανα-
γιώτης Οζκούρης, Φρύνη
Μπούργκαλη, Διαμαντής Κορδό-
πουλος, Μαρία Κομποπούλου,
Ιόλη Γεωργιάδου, Ιωάννης Δημό-
πουλος, Φώτης Χαρίτογλου,
Κώστας Τζοβαννίδης, Σταύρος
Καλαράκης, Γρηγόρης Χαριτο-
γλου, Γεώργιος Γκιούν και Μάρο
Στρούμης. Σκηνογράφος ο γνω-
στός καλλιτέχνης Βασίλης
Ηγουμενίδης (Ηγκούμ), ο οποίος
φιλοτέχνησε και τον μεγάλο πίνα-
κα του Ζωγραφείου που θαύμασαν
όλοι οι παρόντες και ο οποίος
κατόπιν συλλογής προσφορών θα
αγοραστεί για το Ζωγράφο.

Ένα μεγάλο εύγε σε όλους για
την αξιόπαινη προσφορά τους.

Ο Δημή-
τριος
Φραγκό-
πουλος
στο θήμα.
Η Α.Θ.Π.
ο Οικ.
Πατρ.
ακούει
προσεκτι-
κά.

Η διάλεξη του αιδεσιμολογιω- τάτου Μ. Οικονόμου π. Μελέτιου Σακκουλίδη

Την Κυριακή 19 Δεκεμβρίου 1993, στα πλαίσια του εορτασμού της 100ετηρίδας του Ζωγραφείου, ο Αιδεσιμ. πατήρ Μελέτιος Σακκουλίδης, Μ. Οικονόμος της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, έδωσε στην Κοινοτική αίθουσα Φερικίου μια περιπούδαση και πολύ καταποτιστική διάλεξη, με θέμα:

«Ο Χριστάκης Ζωγράφος και η προσφορά του στην Παιδεία».

Τον ομιλητή παρουσίασε ο ελλόγιμος κ. Κώστας Θεοδωρίδης, πρόεδρος του Συνδέσμου Αποφίτων Ζωγραφείων.

Το θέμα του ειδικού ιστορικού κληρικού, ήταν άκρως ενδιαφέρον και συνδεδεμένο άμεσα με τον εορτασμό της 100ετηρίδας του Ζωγραφείου. Ο εκλεκτός κληρικός άρχισε την ομιλία του αναφερόμενος στη ζωή του Χριστάκη Εφένδη Ζωγράφου, διάσημου τραπέζιτη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, (σημ. "Ε": ...και φυσικά όχι γαλάτι. Σχετικό σχόλιο στην 1η σελ. της έκδοσης «Λακωνικά»), τον οποίο η Εκκλησία ανακήρυξε Μεγάλο Ευεργέτη.

Πραγματικά η ζωή του μεγάλου αυτού άνδρος ήταν ένα διδάγμα αγάπης προς την Παιδεία και τα Γράμματα. Δεν θα ήταν υπερβολή αν τονίσαμε ότι οι Ζωγραφεῖοι, που παρακάθησαν στη διάλεξη, μορφώθηκαν στο θέμα της γνώριμης με τον ίδιον της Σχολής τους, καθότι οι περισσότεροι γνωρίζουν κυρίως το Κύκνειο επίτευγμά του, το Ζωγράφειο. Αλλά ο Χριστάκης Ζωγράφος χρηματοδότησε και

βοήθησε ακόμη και αλλοεθνείς καθώς και αλλοθρησκούς στον τομέα της Παιδείας.

Ο π. Μελέτιος έδωσε στη συνέχεια λεπτομερή κατάλογο των ιδρυμάτων και σωμάτων που βοήθουσε υλικά ο Χριστάκης Ζωγράφος.

Μια περίπου ώρα τον παρακολούθησαμε με μεγάλη άνεση και ευχάρισια, χωρίς να καταλάβουμε τη γρήγορη ροή του χρόνου.

Ο ομιλητής ήθελε ακόμη να αναφερθεί και στην διαθήκη του Χρ. Ζωγράφου, αλλά η ώρα προχώρησε και θεώρησε ορθό να σταματήσει, ιδίως για να μη μας κουράσει, εμείς όμως θα τον ακούσαμε πολύ ευχάριστα, άλλη μία ώρα.

Τη διάλεξη τίμησαν ο εκπροσώπων την Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο πανοσιολ. Τριτέων κ.κ. Ταράσιος, ο σεβ. Μητροπ. Πέργης κ. Ευάγγελος, ο πανιερ. Μητρ. Σελευκείας κ. Κύριλλος, ο πανοσιολ. Π. Τροισανέλλος κ.κ. Ειρηναίος, οι αρχ. Ορφικάδης της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας κ.κ. Βασ. Σταυρίδης και Χαρ. Διαμάντογλου, ο ελλογιμ. Λυκαίος κ.κ. Δημ. Φραγκόπουλος, πρόεδρος συνδέσμων και άλλων σωμάτων, ιατροί, εκπαιδευτικοί και πολλοί Ζωγραφεῖοι.

Οφείλουμε να ευχαριστήσουμε τον εξαιρετικό ομιλητή και να του απευθύνουμε θερμά συγχαρητήρια για την όρτια καθόλου διάλεξη.

20 Δεκεμβρίου 1993
ΖΩΓΡΑΦΕΙΩΤΗΣ

ΤΟ ΔΕΙΠΝΟ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΥ ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΤΟΥ ΤΣΙΡΑΓΑΝ

Σε μια μαγευτική τοποθεσία (από τις πολύ λίγες που παρέμειναν στην Πόλη μας), κάτω από τη στέγη ενός σουλτανικού παλατιού που την κατασκευή του θα τη ζήλευαν ακόμη και οι ειδικευμένοι αρχιτέκτονες, δόθηκε την Κυριακή 28 Νοεμβρίου 1993 το δείπνο του Ζωγραφείου Λυκαίου στα πλαίσια του εορτασμού της 100ετηρίδας του, στην παλατινή αίθουσα του Ξενοδοχείου ΤΣΙΡΑΓΑΝ.

Οι φίλοι και υποστηρικτές του Ζωγραφείου καθώς και πολλοί Ζωγραφεῖοι τίμησαν με την παρουσία τους και τη ζωντανή συμμετοχή τους την εκδήλωση αυτή.

Πραγματικά προνομιούχοι πρέπει να θεωρηθούν αυτοί που έλαβαν μέρος στο δείπνο. Οι ιστορικοί και πολυτέλειες χώροι του κτιρίου, ο επιβλητικός διάκοσμος, η άψογη περιποίηση, τα εύγευστα φαγητά, η καλά διοργανωμένη μουσική και ο χορός συντέλεσαν στην πλήρη επιτυχία της εκδήλωσης.

Ο Πρόεδρος της Εφορευτικής Δράσης της Κοινότητας Σταυροδρομίου Δρ. Γεώργιος Πετρίδης με σύντομη ομιλία, αναφέρθηκε στη σημασία του εορτασμού και ευχαρίστησε όλους όσοι ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση.

Προηγήθηκε του δείπνου πλουσιότατο κοκτέιλ με ελαφρά μουσική υπόκρουση πιάνου και απολαυστική ποικιλία ποτών.

Στη συνέχεια όλοι τοποθετήθηκαν στις θέσεις τους με υποδειγματική τάξη και οργάνωση και απόλαυσαν τα φαγητά των οποίων η παρουσίαση ικανοποιούσε και την όραση και τη γεύση.

Η ορχήστρα του Ξενοδοχείου εκτέλεσε άριστα τόσο μουσική φαγητού όσο και μουσική χορού. Ακολουθώς ο ελλόγιμος Λυκαίος κ. Δημ. Φραγκόπουλος προσέφερε τη "Χρυσή ροζέτα του Ζωγραφείου" στον αρχαιότερο Ζωγραφεῖο απόφοιτο του 1923 εντιμ. κ. Νικ. Ζουμπουλίδη, ο οποίος συμπλήρωσε 70 έτη από την αποφοίτησή του.

Συγκινητικότητα η στιγμή που φθάνει στην αίθουσα η ωραία τούτα, προσφορά του κέντρου, με 101 κέρια και προσερχόνται γύρω της οι παρευρισκόμενοι Ζωγραφεῖοι που "εν εὐνὴν στόματι και μίαν καρδίαν" οβήνουν τα 100, αφήνοντας το τελευταίο, που συμβολίζει τη νέα 100ετηρίδα, αναμμένο.

Η νύχτα έξω προχωρεί, στα χρυσαίζοντα

15 Δεκεμβρίου 1993
ΖΩΓΡΑΦΕΙΩΤΗΣ

Η Δανάη Καρα

ΤΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ «ΧΡΥΣΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ» ΣΤΗ ΔΑΝΑΗ ΚΑΡΑ

Μετά από την Πόλη, σαγήνευσε και τους φιλόμους της Αθήνας.

Στις 3 Δεκεμβρίου 1993 η Δανάη Καρα έδωσε το δεύτερο ρεσιτάλ πιάνου στα πλαίσια του εορτασμού των 100 χρόνων του Ζωγραφείου.

...«Η προικισμένη και πολυβραβευμένη καλλιτέχνις μας, ερμήνευσε έργα τριών μεγάλων μουσουργών, των Φ. Σοπέν, Σ. Ραχμάνινοφ και Φ. Λιστ που χάραξαν καινούργιους δρόμους και βρήκαν νέες μορφές στη μουσική. Μουσικοσυνθέται τόσο αγαπητοί και οικείοι στον κόσμο και στην ψυχούσθασα του Ρωμιού της Βασιλεύουσας!

...«Και το πλοίο της Δανάης Καρα ξεκίνησε κάτω από τα μαγικά της δαχτυλά. Απογειώθηκε από τον γήινο κόσμο για να σέρει αιχμάλωτες τις ψυχές και τις αισθήσεις μας στον άλλο κόσμο των ιδιών, των παλόμενων ήχων, των φωτεινών χρωμάτων και της αιώνιας αρμονίας!

...«Και η Δανάη Καρα, που συγκίνησε, σαγήνευσε και γοήτευσε με τη χάρη, την απλότητα, τη σεμνότητα και το μεγάλο της ταλέντο, μια Πολιτίσσα Αρχόντισσα, που μας ήλθε μέσα από τα φανερικά σαλόνια, έπαιξε με δύναμη και πάθος, με γλυκύτητα και οραματισμό και ερμήνευσε άψογα την περίφημη Πολωνέζα-Ηρωική του Φ. Σοπέν, την Ελεγεία του μουσικοπάθους Σ. Ραχμάνινοφ και την Εξαιρετική

Μειζάνων, έφορο, πρόεδροι και μέλη Εφορευτικών, Φιλανθρωπικών και Μορφωτικών Συνδέσμων, λυκαίους, καθηγητές, εκπαιδευτικούς, επιστήμονες, καλλιτέχνες, έμποροι, παλιοί και νέοι Ζωγραφεῖοι κ.α. Κοντολογής, η αρμόκεμα του Ελληνισμού της Πόλης.

Τους προσελθόντες χαιρέτισε με σύντομη καλλιερη ομιλία ο πρόεδρος του Καλλιτεχνικού και Μορφωτικού Συνδέσμου Φερικίου εντιμ. κ. Π. Βίγλας (ΕΡ.Θ.Ο.).

Σε ανάμνηση της εξαιρετικής αυτής μουσικής βραδιάς οι φιλόμους Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, πρόεδρος της Εφορείας των Νοσοκομείων Βαλκανικής εντιμ. κ. Δημ. Καραγιάννης, ο πρόεδρος της Εφορείας και Ιδρυτής του Ζαπτείου εντιμ. κ. Ευστράτιος Σαουντζάκης, ο ελλογιμ. κ. Γ. Σκαρλάτος, καθηγητής του Παν/μίου Βοσπόρου, έφοροι, εκπρόσωποι επιτροπών και συνδέσμων, καθηγητές, εκπαιδευτικοί, ιατροί, νομικοί και πολλοί Ζωγραφεῖοι με τις οικογένειές τους.

Οι παρευρεθέντες στο δείπνο σε πολύ προχωρημένη ώρα της νύχτας πήραν κουρασμένοι το δρόμο της επιστροφής, ικανοποιημένοι όμως για την αξέχαστη βραδιά που πέρασαν.

Για την συναυλία αυτή ο Αρχων. Πριμκήριος της Αγίας του Χριστού Μεγ.

Εκκλησίας ο κ. Στεφ. Συμ. Παπαδόπουλος, γράφει μεταξύ άλλων:

...«Η προικισμένη και πολυβραβευμένη καλλιτέχνις μας, ερμήνευσε έργα τριών μεγάλων μουσουργών, των Φ. Σοπέν, Σ. Ραχμάνινοφ και Φ. Λιστ που χάραξαν καινούργιους δρόμους και βρήκαν νέες μορφές στη μουσική. Μουσικοσυνθέται τόσο αγαπητοί και οικείοι στον κόσμο και στην ψυχούσθασα του Ρωμιού της Βασιλεύουσας!

...«Και το πλοίο της Δανάης Καρα ξεκίνησε κάτω από τα μαγικά της δαχτυλά. Απογειώθηκε από τον γήινο κόσμο για να σέρει αιχμάλωτες τις ψυχές και τις αισθήσεις μας στον άλλο κόσμο των ιδιών, των παλόμενων ήχων, των φωτεινών χρωμάτων και της αιώνιας αρμονίας!

...«Και η Δανάη Καρα, που συγκίνησε, σαγήνευσε και γοήτευσε με τη χάρη, την απλότητα, τη σεμνότητα και το μεγάλο της ταλέντο, μια Πολιτίσσα Αρχόντισσα, που μας ήλθε μέσα από τα φανερικά σαλόνια, έπαιξε με δύναμη και πάθος, με γλυκύτητα και οραματισμό και ερμήνευσε άψογα την περίφημη Πολωνέζα-Ηρωική του Φ. Σοπέν, την Ελεγεία του μουσικοπάθους Σ. Ραχμάνινοφ και την Εξαιρετική

Μειζάνων, έφοροι, πρόεδροι και μέλη Εφορευτικών, Φιλανθρωπικών και Μορφωτικών Συνδέσμων, λυκαίους, καθηγητές, εκπαιδευτικούς, επιστήμονες, καλλιτέχνες, έμποροι, παλιοί και νέοι Ζωγραφεῖοι κ.α. Κοντολογής, η αρμόκεμα του Ελληνισμού της Πόλης.

Τους προσελθόντες χαιρέτισε με σύντομη καλλιερη ομιλία ο πρόεδρος του Καλλιτεχνικού και Μορφωτικού Συνδέσμου Φερικίου εντιμ. κ. Π. Βίγλας (ΕΡ.Θ.Ο.).

Σε ανάμνηση της εξαιρετικής αυτής μουσικής βραδιάς οι φιλόμους Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, πρόεδρος της Εφορείας των Νοσοκομείων Βαλκανικής εντιμ. κ. Δημ. Καραγιάννης, ο πρόεδρος της Εφορείας και Ιδρυτής του Ζαπτείου εντιμ. κ. Ευστράτιος Σαουντζάκης, ο ελλογιμ. κ. Γ. Σκαρλάτος, καθηγητής του Παν/μίου Βοσπόρου, έφοροι, εκπρόσωποι επιτροπών και συνδέσμων, καθηγητές, εκπαιδευτικοί, ιατροί, νομικοί και πολλοί Ζωγραφεῖοι με τις οικογένειές τους.

Για την συναυλία αυτή ο Αρχων. Πριμκήριος της Αγίας του Χριστού Μεγ.

Ομιλία της Α.Θ. Παναγιώτητος, του Οικουμ. Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, εις την 100ετηρίδα του Ζωγραφείου (21 Νοεμβρίου 1993)

«Ηδία επί του μεν παρόντος η ενέργεια του δε μέλλοντος η ελπίς των δε γεγενημένων η μνήμη», λέγει ο Σταγειρίτης φιλόσοφος. Δι' αυτό και ευρανόμεθα σήμερον πνευματικώς, αδελφοί και τέκνα εν Κυρία, επιστρέφοντες εις την προ 100ετίας ίδρυσιν του Ζωγραφείου - διότι είναι «ηδία των γεγενημένων η μνήμη». Ηδία και ιερά συγχρόνως εν προκειμένω, καθώς την ανάμνησιν συνοδεύει η προσευχή μας δια την ανάπαυσιν της ψυχής του Χριστάκη Ζωγράφου και όλων εκείνων, οι οποίοι συνέβαλαν και συντέλεσαν εις το να στέκεται και σήμερον όρθιον το Σχολείον μας, παρά τους 77 μόνον μαθητάς του. Ο Αριστοτέλης ωμίλησεν όχι μόνον δια την μνήμη των γεγενημένων, όχι μόνον για την ενέργειαν του παρόντος, αλλά και δια την ελπίδα του μέλλοντος.

«Η φλόγα δεν έχει σβήσει, η ανάσα δεν σταμάτησε, έχει ο Θεός». Αυτά τα αισιόδοξα λόγια χρησιμοποίησαν ο αδελφός Πατριάρχης Αλεξανδρείας Παρθένιος εις τον χαιρετισμόν του δια τα 150 χρόνια της Ελληνικής Κοινότητος Αλεξανδρείας. Και προσέθεσεν: «υπάρχομε, θυμόμαστε, νοιώθομε περηφάνειαν». Το ίδιο ακριβώς και ημεῖς εδώ εις την Πόλιν. Υπάρχομε, θυμόμαστε, νοιώθομε περηφάνειαν και παραμένοντες Ορθόδοξοι Χριστιανοί και Ρωμιοί, με την χάριν του Θεού και με την προστασίαν της Υπεράρχου Στρατηγού του Γένους μας, της Παναγίας, που είναι η «συνανάστασις το γεώδες ημών φύρας». Δοκιμασία και πειρασμοί: πολλοί και πολλοί. Αλλά και αυτοί χρειάζονται. «Επομένως πειρασμοί και ουδείς ο σωζόμενος», έλεγαν οι Πατέρες της Εκκλησίας. Διότι οι πειρασμοί χαλνυθδώνουν την ευτονίαν και την ρώμην της ψυχής και κάνουν τον αγώνα μας δια την υπέρβασιν των ωραιότερων και ιερωτέρων. Από της απόψεως ταύτης ζηλευόμενους τους προ ημών, οι οποίοι είχαν μεγαλύτερους πειρασμούς και περισσότερους δοκιμασίους.

Ευχαριστούμε όλους υμάς τους Ζωγραφεῖοις του εξωτερικού, οι οποίοι, μετά την Εκθεσιν «Μνήμες», που διοργανώσατε εις την πόλιν της Αθηνάς Παλλάδος, «πίστει και πόθω προσήλθετε» εδώ, όπου «θυσία μουσική τετελειωμένη δορυφορείται», δια να εορτάσωμεν από κοινού, με ηδύτητα και αγαλλίασιν, την μνήμην των γεγενημένων, την μνήμην της ιδρύσεως του Ζωγραφείου, την μνήμην των πατέρων μας, που το υπηρέτησαν και το ηύξησαν - μνήμην δικήν, αν τα ονόματα εν βιβλώ ζωής - που ήλατε δια να δώσετε χάριν εις την εδώ Ρωμιοσύνην, της οποίας αναπόσπαστον τμήμα αποτελεί το Σχολείον μας.

Επιστρέψοντες την Κλειώ, την μούσαν της ιστορίας, δια να ανακαλέσωμεν εις την μνήμην μας τα γεγεννημένα, και τα ανακαλούμεν εν τη Εκκλησία, διότι η Εκκλησία σκεπάζει στοργικά και προστατεύει την πνευματικήν μας ιστορίαν. Και η αλήθεια της ιστορίας είναι ισχυροτέρα πάσης δυνάμεως. Δι' αυτό είμεθα ισχυροί και μόνον με την ιστορίαν μας, μόνον με τα γεγεννημένα υπό των πατέρων μας, των εγγυτέρων προς ημάς και των απωτέρων. Πόσον μάλλον όταν έχωμεν επί πλέον και την ενέργειαν του παρόντος και την ελπίδα του μέλλοντος!

Εξ' άλλου, ο Θεός επιβλέπει επί των ταπεινών των δούλων Αυτού, η δε δυνάμις Του εν ασθενεία τελειούται (Β Κορ. 12, 9). Ο ίδιος επεμβαίνει εις την ιστορίαν μας εν συσπείρωσι και καθαίρει δυνάμεις από θρόνων και υψώ ταπεινούς, πενιχάς επιπλά αγαθών και πλουτούντας εξαποστείλει κενούς, όπως συνέβη και εις την εποχήν μας με τον άθεον κομμουνισμόν.

Ο Ιάσος μας λέγει με την θυμοσφορίαν του ότι ο Θεός δεν αφήνει κανένα. Δια να προσέβη κάποιος ξένος επιγρಾಮτικός, ότι όποιος πίπτει από την δεξιάν χείρα του Θεού πάντα (και σώζεται) από την αριστεράν.

Ίδού, οποία και ο πόσα σοφά λόγια και παραδείγματα εκ της ιστορίας μας κρατούν, άλλοτε πολλούς και άλλοτε ολίγους, δεινόμενους με τον τόπον αυτόν - τόπον άγιον επειδή είναι τόπος πόνου - και αποφασιζόμενους να συνεχίσωμε «με τη λαμπάδα και με το βιβλίον», με την Εκκλησίαν και με το σχολείον, την ζωή, την ύπαρξιν, την παράδοσιν, την κληρονομίαν και την μαρτυρίαν μας εις αυτήν την πόλιν, «την πασών των πόλεων τιμωτέραν αληθώς», κατά τον όρον υμνογραφού. Διότι, κατά την ποιητήν αυτήν την φωνήν, «είμαστε χρώστες, ο' αυτούς που ήρθαν, πέρασαν, βαρβύνει, δια περάσουν, κριτές δια μας δικάζουν οι αγέννητοι και οι νεκροί». Να τα συνεχίσωμε όλα αυτά και να τα παραδώσωμε «εις γενεάν ετέραν».

Αδελφοί και τέκνα,

Είμεθα ευτυχείς, διότι τα εφετενά Εισόδια της Θεοτόκου εν τω ναώ του Θεού συνεοργησάντων εις τον Καθεδρικόν τούτον Ναόν μας, εις την Μεγαλόνημον Κοινότητα Σταυροδρομίου, ομού με την εκατονταετηρίδα ενός σπουδαίου εκπαιδευτικού αυτής.

Αλλά, με τον σημερινόν εορτασμόν του Ζωγραφείου δεν δικαιούμεθα δια λορηνομήν την Παναγίαν, τον «εφωτισμόν ναόν της αγίας δόξης Χριστού του Θεού», της οποίας την εν τω ναώ Είσοδον σήμερον εορτάζομεν και προς την οποίαν ύμνος υφαίνοντες «τω πόθω τεθηγμένους». Και την παρακαλούμεν να μεσιτεύη προς τον υιόν της και Νυμφίον της ψυχής μας να εισαγάγῃ και ημάς εις τον νυμφώνα Του τον κεκοσμημένον, «όπου ήχος καθαρός εορταζόντων και θούτων απαύστους: Κύριε, δόξα σοι».

Είθε η θεάσις Μαρίαν να είναι πάντοτε θερμή προστάτις και βοηθός του Ζωγραφείου, της πόλεώς μας και της Ρωμιοσύνης ολόκληρου.

Ακόμη, δεν πρέπει να παραλείψωμε την έκφρασιν της οφειλόμενης Πατριαρχεικής ημών ευνοιασίας και της ευλογίας της Μητρος Εκκλησίας, εις την επείγουσαν πανηγυρί της Κοινότητος ταύτης, προς τον Ιερωτάτον αδελφόν άγιον Τραυνοπούλες Κ. Γερμανόν, Αρχιερατικός αυτής Προϊστάμενον, τον ιερόν κληρικό και τους ιεροψάλτας, την Εντίμον Εφορευτικήν, υπό την προεδρείαν του Εξοχτάτου εν ιατροίς Κ. Γεωργίου Πετρίδου, προς τους ελλογιμους εκπαιδευτικούς και τας ιερείας της φιλανθρωπίας, και προς διευθυντήν των κοινοτικών Γραφείων και τους συνεργάτας αυτού, και προς απάπαντας τους καθ' οιονδήποτε τρόπον υποστηρίζοντας το πολυσυζητηθέν έργον της πρώτης ταύτης των Κοινοτήτων της καθ' ημάς Αγιοτάτης Αρχιεπισκοπής.

Ευλογούμεν πατρικάς τους προσφιλείς μαθητάς των σχολών της Κοινότητος, μάλιστα δε τους τού Ζωγραφείου Λυκαίου, των οποίων το Σχολείον σήμερον εορτάζει, και ευχόμεθα εις αυτούς προκοπήν και πρόδοον εις την γνώσιν και την αρετήν.

Τέλος, συγχαιρόμεν και ευλογούμεν όλους ανεξαίρετους τους ενορίτας της πανηγυρικόνους μεγαλονόμου Κοινότητος και επικαλούμεθα επι πάντας την χάριν της Υπεράγιας Θεοτόκου.

Και...έχει ο Θεός!

Αυτό είναι το μήνυμα της ημέρας.

Χρόνια πολλά!

Ομιλία του Λυκαίρχη Δημητρίου Φραγκόπουλου στην 100ετηρίδα του Ζωγραφείου, κατά τη συνεστίαση των Ζωγραφειωτών στο Πέρα - Παλάς.

«Τη 2α ακριβώς μ.μ. ώρα της 19ης Σεπτεμβρίου του 1893 ήρξατο η των εγκαίνιων τελετή, εγκαίρως καταλαμβάνοντες τας οικίας εν τη αιδούση θέσει της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου Νεοφύτου του Η' μετά της ακολουθίας αυτού...» αναφέρει το χρονικό της ιδρύσεως στον Κώδικα του Ζωγραφείου.

Σήμερα 20 Νοεμβρίου 1993, συνήλθαμε και πάλι, Παναγιώτατε, με τις ευχές και ευλογίες σας, Ζωγραφεῖοις και φίλοι του Ζωγραφείου, για να γιορτάσωμε την 100ετηρίδα της Σχολής μας, του καλλιμαρεφου αυτού τεμένους των Γραμμάτων, που στην τιμιμένη πορεία της ιστορίας της γαλούχησε χιλιάδες νέους και τους ανάδειξε χρηστούς πολίτες, προσληφόμενους στην πίστη του πατέρων τους, στην Πατρίδα και το Γένος.

90 χρόνια μετά την ίδρυσιν της Μεγαλονόμου Κοινότητος Σταυροδρομίου που το 1894 πήρε σάρκα και οστά με τον περιαλλήλ Ναόν των Εισοδίων της Παναγίας, η Κοινοτική ηγσία αποδόθηκε ο' ένα τιτάναιο αγώνα και ανήγνευσε από τα θεμέλια, στη θέση της ερειπωμένης "Ενοριακής Σχολής της Παναγίας", με τα σχέδια που εκτόνησε ο εξάειστος αρχιτέκτων Περίκλης Φωτιάδης, το Γυμνάσιο της Κοινότητος και το ονόμασε Ζωγραφείο, για να τιμήσει το μεγάλο ενεργητή Χριστάκη Ζωγράφο, ο οποίος χορήγησε το αστρονομικό ποσό των 10.000 χρυσών λιρών για την ανέγερσίν του.

Βαθιά συγκινημένος από την αθρόα συμμετοχή στο σημερινό προσκύνημα των Ζωγραφειωτών εκφράζω ο' όλους σας τα πιο θερμά αισιότατα μου αγάπης και εκτίμησης σας ως απειθνήδων εν γράμμοις χαιρετισμό.

Είμαι ευτυχής γιατί μου δόθηκε η ευκαιρία να υπηρετήσω το Ζωγράφεο, το Ναόν των Γραμμάτων, όπου σφρηλατούνται τα υψηλότερα ιδεώδη της ανθρωπότητας και όπου λαμβάνεται ο ακατέργαστος λίθος της νεανικής ψυχής και οικοδομείται η ανθρωπότητα υπόστασι επί 35 συνεχής χρόνια.

Είμαι ευτυχής επίσης γιατί ο Θεός με αξίωσε, σαν επισφράγιση της διακονίας μου, να υποδεχτώ κατά τον εορτασμό της 100ετηρίδας του, εσάς, τη ζωντανή παράδοση της Σχολής και τους εκλεκτούς προσκεκλημένους μας και να σας ευχηθώ το «Καλώς Ορίσαστε».

Η Μοίρα του Ζωγραφείου στα 100 χρόνια της πορείας του ανάμεσα στα διδασκώδη φαινόμενα της ιστορίας μας, είναι σπάνια συνυφασμένη με τη Μοίρα της Ρωμιοσύνης, εδώ ο' αυτή την ευλογημένη γωνιά της Γης, την Πόλη, τη Βασιλεία των Πόλεων.

Υστερα από πενήντα μεγάλειον και δόξα, από το '64 κι' εδώ η γραμμή ο' όλες τις εκδηλώσεις της κοινωνικής και κοινοτικής μας ζωής παρουσιάζει σχεδόν κατακόρυφη πτώση.

Η λυπηρή όμως αυτή όψη της ομογενειακής μας πραγματικότητας δεν πρέπει να παύσει την ευκαιρία σε σκληρές ομιλήτες να εκτονώνονται με δομικές φιλιππικές και σ' άλλους να εξαντλούνται σε εξοιθωνιακές ιερομύθους, θρησολογούντες πάνω σε μόνιμη βάση, δίχως παράλληλα να αξιοποιούν τις λύσεις για την άρση του αδιεξόδου.

Ετσι καλλιεργείται η ηττοπάθεια που μοιραία οδηγεί στο μαρμαίνο και την καταστροφή.

Αυτό που επιβάλλεται να γίνει άμεσα χωρίς χρονολογίες είναι η υπεύθνη αντιμετώπιση του προβλήματος.

Αποφορτισμένοι από τις φθοροποιίες και εξορμητικές αντιπαράθεσεις για συμπεριφορές, χωρίς τιμωροποιήσεις και αιτιμείς ποδοβόλες, ένα σφραγές ειρηνικό μέτωπο για μίαν ανορθωτική προσπάθεια που θα στοχεύει μεθοδικά στην κινητοποίηση των ενδιαφερόμενων φορέων, για την περαιτέρω επιβίωση του στοιχείου μας. Όσοι αδυνατούν να δώσουν χείρα για να βρούμε από το τέλμα που βυθίστηκες, ας μη μας στεναχωρούν τουλάχιστον με πικροχόλια, ας μη μας αδικίες κριτικές κι' ας μη ενοχλούν τους ιδεολογικούς που πασχίζουν να μας βοηθήσουν.

Όσο μάλλον εις όποιον και λίγον, και ελάχιστοι ομογενείς και ζώντες ελπίζουν, δεν έχω κανένα το δικαίωμα να τους κινώω για το «παιτέστε» τους.

Εχουμε χάσει απέναντι στογ εαυτό μας και απέναντι στους νεκρούς μας, να διαφυλάξωμε την κληρονομιά που μας κληροδότησαν, να κρατήσωμε αναμμένο το καντήλι στις ρωγμές μας.

Είμαι αναγκασμένος δικαίωμα να αγαπά κάποιος τον τόπο του, τον τόπο όπου είδες το φως του ήλιου, όπου ανδράχθηκε, όπου αγάπησε και αγαπήθηκε, όπου μεγαλούχησαν οι πρόγονοί του, όπου είναι θυμμένα τα κελύφη των πατέρων του και να επιθυμεί με λατρεία την εθνικήν επιβίωση του σ' αυτόν. Δεν επιτρέπουμε σε κανέναν να μας πει ότι:

«Αποδορμένο, ευλογούμεν διασώζομεν ανεχόμεθα διασφραγίζομεν παρασάλλομεν» (Παύλος προς Κορινθίους Α' Επιστ. 4ο Κεφ. στίχ. 12 και 13).

Αυτό που ισχύει για μας είναι:

«εν παντί θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στεναχωρούμενοι, απορροούμεν ἀλλ' οὐ εξαπορροούμεν διακόμενοι ἀλλ' οὐκ εγκαταλείπομεν, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι» (Προς Κορινθίους Β' Επιστ. Κεφ. 4, στίχ. 8-9).

Το σημερινό προσκύνημα προσλαμβάνει ιδιαίτερη

σημασία γιατί γιορτάζουμε τα 100 χρόνια του Ζωγραφείου μας.

Σήμερα σας δίνεται η ευκαιρία, φίλοι Ζωγραφεῖοι, να κατεβείτε στα ατέριονα βάθη της ανθρωπίνης υπόστασης και να βυθισθείτε σε εξετατικούς στοχασμούς.

Με θεσηκενική κατανύξη πλησιάστε κάθε γωνία του ιερού χώρου του Σχολείου σας γιατί σας θύμισε τα πρώτα σκηνήματα της ψυχής, αυτά που γέμιζαν κάποτε το είναι σας, την ύπαρξή σας κι' έφεραν στην καρδιά όλην ανέκφραστης συγκίνησης.

Αυτές τις ώρες της ανεπαυλότητας, ο Νους και η καρδιά αγκαλιάζουν τις εξοραϊσμένες μορφές των δασκάλων.

Είναι οι μορφές που πνευματικά σας φωτίσαν και άναψαν μέσα στις καρδιές σας τη φλόγα της αγάπης για τον άνθρωπο. Είναι οι μορφές που σας δίδαξαν το μέτρο και την ευθύνη για τις πράξεις σας.

Φτερουγίζουν αυτήν την ώρα οι ψυχές εκείνων που μόθησαν να σας μεταδώσουν τον πόθο για κάθε τι «ωραίο, μεγάλο και αληθινό». Φτερουγίζουν και οι ψυχές των συμπαθώντων σας που έβγαλαν για πάντα.

Αγκαλιάστε νεορά και τις μορφές των φίλων που δεν μπόρεσαν να έρθουν σήμερα και να γευτούν τη λεπτή αυτή συγκίνηση της συνάντησης.

Τι κι αν δεν βρίσκονται τώρα κοντά μας!...

Είστε όλοι ένα κομμάτι από την ακατάλητη Ζωγραφειώτικη ψυχή. Σας συνδέουν τα ίδια ιδεώδη και φιλοξεία μέσα στις αγάπης για τη Μάνα Σχολή που σας έθεψε πνευματικά. Φτερουγίζει τέλος εδώ μέσα κι' η αθάνατη ψυχή του Χριστάκη Ζωγράφου, που με την ημεμιονική προσφορά του κτίστηκε το Ζωγράφεο κάτω από τη στέγη του οποίου συγκυνητώθηκαν σήμερα να ενώσουμε τις καρδιές μας σε μια δόση μυστική στο Διευθυντή μας.

Πέρα για πέρα είναι δικαιοδομημένη η χαρά σας, φίλοι μου, όταν αναλογίζεστε ότι παρόλ' αυτά με τη φουση σας οικογένεια ανίρκεται και στη μεγάλη, την τιμιμένη Οικογένεια των Ζωγραφειωτών.

Ανασπείρετε πολλές φορές τα μαθητικά σας χρόνια και όλην συγκίνησης πλημμυρίζουν την ύπαρξή σας, ιδιαίτερα μάλιστα όταν συναντάτε ύστερα από μακρό

Μητροπολίτου Πέργης Ευαγγέλου (Γαλάνη) «ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ» Η πρώτη εκατονταετία του (1893-1993) Εννοιολογικά προσέγγιση της Ενεργειάς των Μ. Ενεργειών μας ΟΜΙΛΙΑ

στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό Παναγίας Σταυροδρομίου
21 Νοεμβρίου 1993

«Ανδρες, την φιλογένειαν και την φιλοποιήσαν εν εαυτοῖς ακατάσχετον έχοντες, θαρσαλέοι προέβησαν εις την υπό πάντων ποδουμένην πράξιν...»

(Από την περιγραφή των εγκαινίων του Ζωγραφείου, στην "Εκκλησιαστική Αλήθεια" της 19ης Σεπτεμβρίου 1893).

Παναγιώτατε,

Κολώνες δωρικές, με θεομητορικό ορόλογο στο υπέρθεον αέτωμα, εν δειδεί της ουρανίου χάριτος και της λογικής στοργής, και με τη μυθική των πτερώνων Σφηγών εποπτεία, σε εξεικόνιση της θαρραλέης Σοφίας, αποτελούσαν τη σύλληψη πλάστου σε ώρα αγαθή. Ήταν ο σερμός και οφριγώδης διπολικός εικονισμός του καλλιπώματος του νεαρού εργαστού Περικλή Φωτιάδη, για έκφραση του προ αιώνας ποθητού μας. Ήταν τα νεοκλασικά προπύλαια του Ζωγραφείου Γυμνασίου.

Μέσα στην "αρθρολογία των αρχιτεκτονικών ρυθμών" (1) της περιόδου, το κτίσμα ήταν μια παρουσία ιδιόμορφη. Και η ιδεολογία του, ανάκλημα (κανονάρχισμα) χρυσής εποχής. Ελπίδα και αγαλλίαμα της πολιτικής παιδείας μας, στο λουκαγέας του εικοστού αιώνα. Και κατέφθασε ως δώρημα. Κι' ήταν ο προσδοκώμενος νετός σε οποριο νεόδομο και νεόδομο.

Και το καινό μας αυτό μορφωτικό εγκαλλώπισμα όχι μόνον αντιφώνησε ερωθία και καρποφόρα στην ώρα του και στον αιώνα του, αλλά υπέστη και κένωση χρέους, και πληρομήνη υπερηφάνειας. Γιατί το "ανάκειον" (2) αυτό, με μια λέξη, λειτούργησε. Που σημαίνει εργάστηκε. Και πρόσφερε. Γιατί ήταν το Ζωγραφείο.

Στη σειρά των τιμητικών εκδηλώσεων μνήμης για το Ζωγραφείο, φθάσαμε στην κορυφαία ώρα. Την ώρα του Θεού. Και με τον ψαλμό στα χείλη, ισταμένα σε ναό πανηγυρίζοντα. Στην "Παναγία του Πέραν" όπου ανέει "χερουβική χαράς χρυσός αθέρας" (Λορέντζος Μαβίλης, παρὰ τ. 1, σ.330). Στο Πέραν, όπου όλα, από δύο περίπου αιώνων (1804-1808) ακούει στο όνομα της Χάρης Της. Μας συγκινούσε δε ανέκαθεν και μας άρεζε και μας ταίριαζε το τροπάριο της γιορτής Της: "Σήμερον της ευδοκίας Θεού το προίμιον" (3).

Κι' όπως κάθε προίμιο έχει την εξέλιξη, τη συνέχεια του, έτσι κι' ο συνώνυμος αυτός με την Παναγία τόπος, χάρη στη δυναμική διεκδοχή της ορθοδοξίας και στην κοινοτική διεργασία δεκαετιών, έγινε "ο τόπος". Και το κάποτε "μακρόμερον" και "απόμυσον", "πέραν της πόλεως", έγινε για το στοιχείο μας και με το στοιχείο μας, το "περίφλογον αίσυ". Το άλλοτε "περιπόλιον", έγινε διαυλός εκδυτικισμού. Σταυροδρομίου πολιτισμών. Αξονας πολυεθνικής δραστηριότητας. Εννευκτίριο φιλομούσου. Και φυσικά, εστία της χριστιανικού παιδείας μας. Και "πνεύμα ην εν αυτή".

Μέσα σ' αυτή την εντελέχεια των εξελίξεων, κι' ο πνευματικός ιστός της Πόλης - μιλώ πάντα για το στοιχείο μας - συν το χρόνον αναδομήθηκε

και ευρύνθηκε. Κι' όταν πλέον το Φανάρι, αρχονταριό και κατασκευαστικό από αιώνων, και συντηρούμενο κι' από την ευγενική γαλήνη της υπέρνω Μουχλιώτισσας, "πατρία τη φωνή" πάντοτε, μελωδούσε "την ορεπτήν της οικουμενικότητάς του μητρότητα", και το Σταυροδρομίο, "τη ελληνίδα και αὐθις φωνή", διεκλήρυτε την προνομία της καθεδρικότητάς του.

Σ' ένα τέτοιο χορό κοινωνικο-εκκλησιαστικής δραστηριότητας, και ο κόσμος των φιλανθρώπων ανέστη. Και "σύμφωνον εθρόον" (4) κάθε μέλος του συλλόγου της "μνημοσύνης" των. Ανάμεσά τους και ο Χρηστάκης Ζωγράφος, "ο αγαπήσας το Σταυροδρομίου ίσα τη φροσύνη Ηπειρώ" (5). Ετι δε, και γαλουχημένος, όπως και όλοι σχεδόν οι μεγάλοι ευεργέτες μας, με το πνεύμα της υπερβάσεως της ανεδαφικής τοπικιστικής αντιλήψεως.

Τον ίδιο και τις ευεργεσίες του, τα τραγούδια θαυμάσια την ημέρα των εγκαινίων τα παιδιά του Πέραν, με δάσκαλο το νεαρό Γεώργιο Παιχτίκο, που μελωδούσε την πινδαρίζουσα οδή του καθηγητή Αναστασίου Τάγη σε μέλος αρχαϊκό. Κι' ο κόσμος έξαλλος χειροκροτούσε ακούοντας να επαναλαμβάνεται η "αντιστροφή": (6)

«...Ζωγράφω δε τούμπαλιν ήθος εμφυές, ο φρόνασις, ευσεβεία τ' έμβαλε
ρέζειν αεί καλά...» (7).

Και δεν είχε λόγο να μη τα θλέπει όλα καλά ο Χρηστάκης Ζωγράφος στην περίοδο εκείνη της αναγεννητικής νοοτροπίας των τελευταίων δεκαετιών του 19' αιώνα. Είχε προηγηθεί η ρύθμιση των εκπαιδευτικών μας πραγμάτων με το σιγγιλώδες γράμμα του πατριάρχου Ιωακείμ του Β' το 1876 (8), το δε 1883, λίγα δηλαδή χρόνια προ της σκέψεως για ίδρυση του Ζωγραφείου, ο πατριάρχης Ιωακείμ ο Γ', με το γνωστό του "τακρίριον" προς τη σουλτανική Κυβέρνηση (9), ξεκαθάριζε αρκετά τη θέση της Ρωμοσύνης στην Πόλη. Ας μη ξεχνούμε δε και τις προηγηθείσες εξαιρετικές ευεργεσίες των ομοψύχων του, του Παύλου Στεβάνοβιτς-Σκυλίτση, για τη Θεολογική Σχολή

της Χάλκης (1884), του Γεωργίου Ζαρίφη, για τη Μεγάλη του Γένους Σχολή στο Φανάρι (1881), του Κωνσταντίνου Ζάππα, για το Ζάππειο στο Πέραν (1885) κ.α., που πραγματοποιήθηκαν μέσα στα χρονικά πλαίσια της ζωής του. Αποτέλεσμα όλων αυτών υπήρξεν ασφαλώς το εκ Παρισίων μήνυμα του μεγάλου ανδρός "όπως ιδρυθή το ποδούμενον πάγκαλον των μουσών τέμενος".

Αλλά και κάτι άλλο, πιο βαθύ, πιο ευρύ, πιο μεγάλο. Το πάθος όλων για την Παιδεία στην Πόλη. Το πάθος που περιέκλειε και λυτρωμό και μυστικισμό. Το πάθος, που αποτελούσε και υποχρέωση και βίωμα. Και ωστόσο, τους μεν λειτουργούς της παιδείας μας σε θητεία ηρωική. Τους δε ευεργέτες μας, σε έκταση των φιλογενών αισθημάτων τους. Και πάλι πρώτα για την παιδεία, για την οποία το ενδιαφέρον τους και η αναστροφή τους με το χρόνο, σχημάτιζε την πολυτιμότερή τους περγαμινή.

Στις 19 Σεπτεμβρίου του 1893 έγιναν τα εγκαίνια του αρτιδρόμου Ζωγραφείου Γυμνασίου (10), που έπαυσε τη θέση του μέσα στην ευρωπαϊζούσα Πόλη με πολυάριθμη ομογένεια. Στη νεοσύστατη αίθουσα του "αγλαοτέρους καρπούς τη νεότητι υποσχυνμένου αρτιφανούς ιδρύματος" (11), εκφωνήθηκαν ωραιότατοι λόγοι, γεμάτοι παλμό και ελπίδα. Γεμάτοι συγκίνηση και υπερηφάνεια.

Λίγοι όμως θα πρόσεξαν στους λόγους εκείνους και κάποια οικιαγράφηση τρόπου ζωής που αφορούσε και τον ευεργέτη και τους ευεργετούμενους, δηλαδή εμάς. Λίγοι θα διέγινωσαν σ' όσα ειπώθηκαν και την αναφορά σε ορισμένες δεδομένες αρχές και αξίες και υποχρεώσεις του κατεστημένου μας, που έδειχναν πως άπρεπε ν' αποτελούν το θεμέλιο και το συνεικτικό κρίκο της εδω παρουσίας μας.

Και εξηγουμαι:

1.- Ο Χρηστάκης Ζωγράφος, στο εκ Παρισίων μήνυμά του που αναφέρθηκε στα εγκαίνια, τόνιζε τη φράση: «Θεωρώ το Ζωγραφείο ως προμνηστεία και προπαρκευήν του ασιωτάτου μέλλοντος δια την

Κοινότητα Σταυροδρομίου» (12). Δηλαδή, την προσφορά του για την ίδρυση του Ζωγραφείου την πραγματοποιήσει, γιατί έβλεπε και μέλλον μακρόν, και θεσμό, στον οποίο θα μπορούσε να εμπερισταθεί η αγαθότητα του. Την Κοινότητα Σταυροδρομίου, δηλαδή το θεσμό της Εκκλησίας.

2.- Ο Δημήτριος Μαλιδάς, πρόεδρος του ελληνικού φιλολογικού Συλλόγου και επίσημος εκπρόσωπος του Ζωγράφου, είπε: «Εν ονόματι της αυτού εξοχότητος, -δηλ. του Ζωγράφου-, παραδίδωμι το ιερὸν τούτο των μουσών ενδιάστημα, εις την αγάπην και στοργήν της ορθοδόξου κοινότητος Σταυροδρομίου» (13).

Εδώ ζητείται και η εξασφάλιση του ενδιαφέροντος της Μητρος Εκκλησίας -κοινότητος Σταυροδρομίου-, στην οποία κατά συνέπεια εμπεριστατεί το μέλλον της νεολαίας, και κατ' επέκταση της ομογενείας.

3.- Ο Ιωάννης Σταμέλος, από μέρους της «κοινότητος έκγονα», δηλαδή «μρείς οι περιλειπούμενοι» αφούμενα από την «εν θάψει δονούσαν φλόγα» (17), θεωρούν τιμή τους να ρίχνουν λάδι στην ακοίμητη κανδήλα με χέρι και καρδιά αδιάλλακτων προσμομαρίων.

Παναγιώτατε,

Ο προ αιώνας προκάτοχος Σου, πατριάρχης Νεόφυτος ο Η' (1891-1894), δοκίμασε πολλές φορές με το Ζωγραφείο. Κι' όταν ο αρχων Καπουκεχαγιάς Αντώνιος Οικιάδης του ανακοίνωσε την έκδοση του Σουλτανικού Φερμάνιου για την ανέγερση του Ζωγραφείου (18),

κι' όταν ο Διευθυντής του Μιχαήλ Κεφατόν ο οποίος και μόνον οι χαρακτηρισμοί της διαβεβαίωνε, συν τοις άλλοις, ότι «κατεκύρωσαν», «κατοφάσαν» και «κατήγιασαν», μας δίνουν μια ιδέα της ανεκμητορίας του συμβόλως της Μητρος Εκκλησίας, στην εξασφάλιση της μεγάλης ενεργειάς του Χρηστάκη Ζωγράφου και φυσικά στην απόκτηση του ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΥ.

Μέσα από αυτή την «άκρο δακτύλο» αυτής της ιδεολογίας της ενεργειάς δια μέσου των αιώνων, διαφαίνεται καθαρά και η ανάγκη της συνεχούς υπάρξεως ζωντανής μνήμης, αιδίου ευγνωμοσύνης και ορθής πορείας. Μέρους δε και συνέπεια της ολλοκλησίας

μας ευθύνης και τα αναφερόμενα, μας επιβάλλουν, παρακάμπτει τις αισθήματα μεταωρισμών, να κρατούμε όρθιοι πάνω στη σύγχρονη πραγματικότητα κι' αν ακόμα για πολλούς.

«σαν οπτασίες φύγαν οι καιροί αφιόνοντας μεσ' οκόνη από χρυσόφω», όπως λέει ο στιχουργός (15).

Η Πόλη είναι και θα διαγραφεται στη σκέψη μας σαν ένα θρόνος, σαν μια σφύρη, όπως αυτή που περικλείουν «αχλύδες» Σφίγγες του Ζωγραφείου. Στο τέμπλο αυτού του θρόνου, η Ρωμοσύνη σαν εικόνα θεία, ντιν, που το φλογίζουν και το ζεσταίνουν μ' ένα κερι, χιλιάδες κεριά οι σπουδαίοι αιώνας. Μας και το Ζωγραφείο, που φλουρί στο εικονιστικό αυτό. Ένας στίχος σφαιλήρι της ιστορίας. Μια αστραπή στη μνήμη. Τραγουδούμε

ιστορία του και την ιστορία μας, γιατί είμαστε οι γηγενείς του τόπου, των σερμίων μας. Ανάμεσά τους και τα παιδικά μας σερμιά, που αποτελούν κήματα πολιτισμού αυτοφεγγούς. Ιδίου μόχθου δημιουργία. Και έργα βουλήσεως, δηλοφανούς και του δυναμισμού και της αγάπης του λαού μας για τον τόπο αυτό.

Με τέτοια ταυτότητα και νοοτροπία η ομογένεια στην ιστορική διαδρομή της, βάθιζε ρίζες, πλάτυνε ορίζοντες, και καθήλωσε το όνομά της με αξιοπρέπεια σε μετώπους ζηλευτές. Σ' αυτό το κλίμα μέθυσαν από οίστρο φιλανθρωπίας και οι Ζωγράφοι και οι Ζάππαι και οι Ζαρίφαι και οι Σκυλίτση, και τόσο άλλοι μεγαλόφρονες άνδρες.

Μέσα σ' αυτόν τον θρόνον θρυλίζουν κι' αυτή τη στιγμή τα συνεχώς αναδιούμενα θρυλήματα «του ευσεβούς ημών γένους». Ανάμεσά τους και «η αεί ενδημούσα λήμνη» των ενεργειών του Χρηστάκη Ζωγράφου, που συνεχίζει τη ζωογονία της, αφού συνεχίζει να κείτε στο Ζωγραφείο «το παιδικόν αγαθόν». Και τούτο, να το ομολογήσουμε, χάρη στην παιδική θυσία των θρυλικών μυστών της παιδείας μας, που και παραδίδοντας ακόμα τη σκυτάλη, όπως και ο τελευταίος παρών Λυκαίρχης του, παίρνουν στην όψη τους το φεγγαδόλημα από την ιλαρότητα του εσπερινού, που προμηνύει πάντοτε και καινούργιους αυγερινούς.

Με τη λάμψη τους όλα τα «ευκάρπου» «δύστητος έκγονα», δηλαδή «μρείς οι περιλειπούμενοι» αφούμενα από την «εν θάψει δονούσαν φλόγα» (17), θεωρούν τιμή τους να ρίχνουν λάδι στην ακοίμητη κανδήλα με χέρι και καρδιά αδιάλλακτων προσμομαρίων.

Παναγιώτατε,

Ο προ αιώνας προκάτοχος Σου, πατριάρχης Νεόφυτος ο Η' (1891-1894), δοκίμασε πολλές φορές με το Ζωγραφείο. Κι' όταν ο αρχων Καπουκεχαγιάς Αντώνιος Οικιάδης του ανακοίνωσε την έκδοση του Σουλτανικού Φερμάνιου για την ανέγερση του Ζωγραφείου (18),

κι' όταν ο Διευθυντής του Μιχαήλ Κεφατόν ο οποίος και μόνον οι χαρακτηρισμοί της διαβεβαίωνε, συν τοις άλλοις, ότι «κατεκύρωσαν», «κατοφάσαν» και «κατήγιασαν», μας δίνουν μια ιδέα της ανεκμητορίας του συμβόλως της Μητρος Εκκλησίας, στην εξασφάλιση της μεγάλης ενεργειάς του Χρηστάκη Ζωγράφου και φυσικά στην απόκτηση του ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΥ.

Μέσα από αυτή την «άκρο δακτύλο» αυτής της ιδεολογίας της ενεργειάς δια μέσου των αιώνων, διαφαίνεται καθαρά και η ανάγκη της συνεχούς υπάρξεως ζωντανής μνήμης, αιδίου ευγνωμοσύνης και ορθής πορείας. Μέρους δε και συνέπεια της ολλοκλησίας

μας ευθύνης και τα αναφερόμενα, μας επιβάλλουν, παρακάμπτει τις αισθήματα μεταωρισμών, να κρατούμε όρθιοι πάνω στη σύγχρονη πραγματικότητα κι' αν ακόμα για πολλούς.

«σαν οπτασίες φύγαν οι καιροί αφιόνοντας μεσ' οκόνη από χρυσόφω», όπως λέει ο στιχουργός (15).

Η Πόλη είναι και θα διαγραφεται στη σκέψη μας σαν ένα θρόνος, σαν μια σφύρη, όπως αυτή που περικλείουν «αχλύδες» Σφίγγες του Ζωγραφείου. Στο τέμπλο αυτού του θρόνου, η Ρωμοσύνη σαν εικόνα θεία, ντιν, που το φλογίζουν και το ζεσταίνουν μ' ένα κερι, χιλιάδες κεριά οι σπουδαίοι αιώνας. Μας και το Ζωγραφείο, που φλουρί στο εικονιστικό αυτό. Ένας στίχος σφαιλήρι της ιστορίας. Μια αστραπή στη μνήμη. Τραγουδούμε

Εσπερινός στην Παναγία του Πέρα. Στο Θρόνο ο Μητρ. Πέργης, στο παραθρόνο ο πρόεδρος της Εφορείας Γ. Πετρίδης και δίπλα ο Λεικάρης Δημήτρης Φραγκόπουλος.

Ο Οικ. Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος, μετά του Μητροπολίτου Πέργης κ. Ευαγγέλου, στην αρχαία Πέργη, 5 Δεκ. 1992

κι' επειδή φυσικά τον αξίωσε ο Θεός να τελήσει και τα εγκαίνια του Ζωγραφείου, στα οποία και, μεταξύ άλλων, είπε: «Συγχαίρω εν βαθύτατη συγκινήσει τον μεγάλθυμον και μεγάλθυμον Χρηστάκη Ζωγράφον επί τοις εξόχως φιλανθρώποις και ευεργετικοῖς ἐργοῖς και ἰδρύμασι, δι' ὧν, αὐτὸς μεν τὸ γένει και τῇ Εκκλησίᾳ ευθεῖας τας προς τὴν πρόδοον και ἀναπτύξιν αὐτοῦ (του γένους) τρήτους ποιείται, ταῦτα δε (τα ἐργα και τα ἰδρύματα), αἰδῶν εναποταμύνουσι τὴν προς ἐκείνον ἐθνικὴν ευγνωμοσύνην» (22).

Αλλά και Σ, Παναγιώτατε, αξιώθηκε από το Θεό να προϊσταται αυτής της εκατοστής επετειοφόρου ημέρας του Ζωγραφείου μας, με «είματα χαρίεντα» καθ' Ὁμνην, λόγω της θεομητορικής πανηγύρεως, και με «χάρην μέτωπον», λόγω της ανατάσεως της ψυχής Σου. Μαζί Σου δε και όλοι εμείς οι Ζωγραφείτες, που δεν δυσκολευόμαστε όμως να διαπιστώσουμε και κάποια κενάγια (ατονία) στις ψυχές μας από κάτι που άλλαξε, κάτι που χάλασε, κάτι που δεν υπάρχει, έλειψε. Και δεν είναι μόνον οι αριθμοί που άλλαξαν και μας πληγώνουν.

Αλλά και ορισμένες καταστάσεις. Αφού, ούτε και οι «δικην κτητορικής διφθέρας» αναγραφές των ονομάτων των μακαριστών ευεργετών του Ζωγραφείου δεν είναι παρούσες στην ημέρα τους, σήμερα. Ούτε και οι χτύποι του ρολογιού τους συντροφεύουν, όπως άλλοτε, στην αιωνιότητα. Με το φόβο δε «μήποτε οργισθή Κύριος», ότι δεν «εδραζάμεθα παιδείας» (23), κατά το ψαλμικό παράγγελμα του παραθύρου του και αυτό απίτη, έχουμε χτύπους ανήσυχους στις καρδιές μας, και μένουμε μόνο με τη φαντασία μας

«αδελφική της ομορφιάς του αγύριστου καιρού» όπως λέει και ο ποιητής (24). Μα όταν σε θεομητορικό ναό «πανηγυριν επιτελούνται φαιδρά», όλα μας μιλούν με τη γλώσσα της αιωνιότητας. Όπως το άδυτο φως στο οποίο εκρήγυναν η Θεοτόκος. Όπως η φλόγα του Λόγου. Όπως η χάρη του Θεού. Όπως το φέγγος του θρόνου της Ρωμοσύνης που μας εμψυχώνει ν' απορροφούμε «τον σπόνγον της επιλογής», ενδημούντες στη Χώρα του Αχωρήτου, όπου όλοι μας «μιανής μετάληψης ρουφάμε το ποτήρι».

(25), εις «μνήμην αιώνιαν» των ευεργετών μας» και «εις ανακαίνισιν ημών των γηγενών».

Παραπομπές

- 1.- Βλ. σχετικά: Κώστας Σταματοπούλος, Βήματα στα πάτρια Κωνσταντινουπόλεως, Αθήνα 1989 και 1922, Β' έκδοση, σελ. 50.
- 2.- Το Ιερὸν των Διοσκορίων. Βλ. Λεξικὸν Ἑλλ. Γλῶσσης, Σκαρλάτου Βυζαντινῶν.
- 3.- Απολυτικίον Ἑορτῆς των Εἰσοδείων της Θεοτόκου.
- 4.- Εἰρμός Ζ' ὁδῆς καταβασιῶν της εορτῆς της Πεντηκοστῆς.
- 5.- Πρακτικά Γεν. Συνελεύσεως Κοινότητος Σταυροδρομίου, 9 Ιουλίου 1890.
- 6.- Κάθε ὁδὴ ἀπετελεῖτο ἀπὸ τρία μέρη, τη Στροφή, την αντιστροφή και την ἐπισὼδ. Βλ. Ἐφρη, "Κωνσταντινούπολις", 10 και 20 Σεπτ. 1893. Φιλόμορος.
- 7.- Ἐφρη, "Κωνσταντινούπολις", 20 Σεπτ. 1893.
- 8.- Βλ. Σχετικά, Μητρ. Μύρων Χρυσοστόμου, Τὰς λέγει πατριάρχικος ἄρχων, Κατερίνη (Τέρτιος), 1991, σελ.147 ε.- Ὁρθόδοξοι Κατόντες, Β' 150.
- 9.- Μιχ. Κύρκος, Το φερμάνιον του 1856, "Αλήθεια", 16 Μαΐου 1963.
- 10.- Ὁ θεμέλιος λίθος τέθηκε στις 6 Μαΐου του 1890.
- 11.- "Εκκλησιαστική Αλήθεια", τ.17, σ.234.
- 12.- Ἐφρη, "Κωνσταντινούπολις", αρ.φ.214, 23 Σεπτ. 1893.
- 13.- Ἐφρη, "Κωνσταντινούπολις", αρ.φ.214, 23 Σεπτ. 1893.
- 14.- Ἐφρη, "Κωνσταντινούπολις", αρ.φ. 214, 23 Σεπτ. 1893.
- 15.- "Πατριαρχικὸν και Σινδοκὸν Σιγγιλίον ἐπὶ τῇ ἀναγέρσει και ἰδρύσει του Ζωγραφείου Γυμνασίου, αρ. πρωτ.2272, ὑπὸ ημερ. 15 Μαΐου 1892.
- 16.- Π. Χρονὸς, Σπενδόνη, Αθήνα 1959, σ.47.
- 17.- Γ.Σ. Πατριάρχης, Τη... ἐν ἀθλοῖς, Αθήνα.
- 18.- Φερμάνιον περὶ της ἐκ βάθρων ανοικοδομήσεως της ἐν τῷ Πέραν Σχολῆς των ἀρετῶν της ἑλληνικῆς ορθοδόξου Κοινότητος (26 Παραζάν του 1309 εἰς τοῖς).
- 19.- Ἐφρη, "Κωνσταντινούπολις", αρ.φ. 213, 22 Σεπτ. 1893 - "Εκκλησ. Αλήθεια", τ.17, 24 Σεπτ. 1893 - Το 1960, ο αριθμὸς των μαθητῶν του Ζωγραφείου, ξεπέρασε τους 600.
- 20.- "Εκκλησ. Αλήθεια", τ.17, 234, Περιγραφή Εγκαίνιων - "Κωνσταντινούπολις", αρ.212, 21 Σεπτ. 1893.
- 21.- "Εκκλησ. Αλήθεια", 24 Σεπτ. 1893.
- 22.- "Εκκλησιαστική Αλήθεια", 24 Σεπτ. 1893.
- 23.- Πρόκειται για την σχετική επιγραφή του παραθύρου που σήμερα δεν υπάρχει.
- 24.- Γ. Αθάνας, Τίμα Δώρα, Αθήνα.
- 25.- Π. Πρεβελάκης, Ο Νέος Ερωτόκριτος, Αθήνα, 1978, σ.175.

Ο Άγιος Πέργης στον Αμώνα του Ι. Ναού των Εισοδείων της Παναγίας Πέραν ενώ κυρήττει (21.11.1993).

Ομιλία του Τρανουπόλεως Γερμανού, αρχιερατικώς προϊστάμενου της Κοινότητας Σταυροδρομίου (21.11.1993)

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Με την ευλογία του Θεού ηνώθημεν και εφέτος να εορτάσουμε την επέτειο μνήμης των Εισοδίων της Παναγίας μας επ' ονόματι της οποίας τιμάται ο Ιερός ούτος Καθεδρικός Ναός της Μεγαλάνου Κοινότητας Σταυροδρομίου.

Επί της ευκαιρίας δε ταύτη ευγνωμονούμε Υμᾶς διότι Η Παναγιότης Σας αντάποκριθείσα και εφέτος εις την πρόσκλησίν μας, ευνοησθήνη να προσέλθῃ και να ευλογῇ ἐκ τῆς συνέργειας τῆν Κοινότητά μας και να προσδόσῃ δια τῆς Σεπτιῆς παρουσίας Της εἰς Μεγαλήν λαμπρότητα και ἐπισημότητα εἰς τὴν πανηγυρίαν μας ταύτην, καθὼς ἐπίσης ευχαριστοῦμεν και τοὺς συλλειτουργήσαντας μετὰ τῆς Υμειῶ. Παναγιότητος Σεβασμιώτου ιεράρχους τοὺς συγχροτούμενς τὴν Ἀγίαν και Ι. Σύνοδον.

Κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν θεωροῦμεν αὐτοῦς ευτυχῆς και λογιζόμεθα υπερίσταν διότι αποτελούμεν το χροστεινόν πλῆθος τοῦ Πανοσιότου Κέντρου τῆς Ορθόδοξης.

Απὸ τῆς σημερινῆς Σας παρουσίας ἐνταῦθα ἀντιλαμβάνομεν δύναμιν, ἡ οποία μᾶς καθιστᾷ ρομαλούς δια να ἀντιμετωπιώμεν τὰς δυσκολίας τῆς Κοινοτικῆς μας ζωῆς, δια και με το ἀμείωτον ἐνδιαφέρον τῆς Μητρὸς Εκκλησίας, συνεχίζετε ομολογῶνς ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ εἰσοχ. ἐν ιατρικῷ κ. Γεωργίου Πετρίδου, Εκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ οποία ἀντὶς συγχρόνως τὴν ἡλικίαν και ὑλικὴν δύναμιν τῆς, ἀπὸ τοῦς ἀξιότιμοις Ἐνορίας τῆς, οἱ οποίοι σπεύδουν ἀρωγὴ εἰς καθὲ ἐκδίδωσιν αὐτῆς.

Εἰς τὸν περίβλημα τοῦ Ιεροῦ τοῦτον Ναοῦ, στεγάζονται και τα κεντρικά γραφεῖα τῆς Κοινότητος, ἡ οποία και παραδειγματικὴ λειτουργία τοῦν οποίον οφείλεται εἰς τὸν ἀμείωτον ἔηλον και τὸ ἀσπν ἐνδιαφέρον τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ Ἐλλογιμ. κ. Στυλιανὸ Μουμπανιάτογλου, ἐξυπηρετούμενος ἐπιτυχῶς πάντοτε, ποικιλοτρόπως, τοὺς καλοὺς Χριστιανούς τῆς Κοινότητος μας.

Θα ἦτο ὅμως παράλειψις, Παναγιώτατε, εἰν δὲν ἀναφῆθῃ τὴν στιγμήν ταύτην και εἰς το γεγονός το οποίον ἐπαυμένη σημερινὸν τὴν χαρὰν ὁλῶν μας, το γεγονός τὸν πανόθημον εορτασμόν τῆς ἐκατονταετηρίδος τοῦ Ζωγράφου Λύκειου. Μιὰς περιόδου ἐκατὸν ὁλοκληρῶν ἐτῶν, ἐνὸς συμπληρωμένου αἰῶνος ἐκτενῆς ιστορίας και καρποφόρου πορείας, 1893-1993. Ἀποτελεῖ πρᾶγμα τὴν ἐνὰ ὁρόσημον, ἐναντὶ σηματικὸν σταθμὸν τῆς Ιστορίας τῆς Ομογένειας, ἡ συμπλήρωση ἐκατὸν ἐτῶν ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως και πρώτης λειτουργίας τοῦ ἐκκλησιῶν τοῦν φυτωρίων τῆς Ἑλληνο-χριστιανικῆς παιδείας - τοῦ Ζωγραφείου Λυκείου - ἐν τῇ Μεγαλάνῳ ταύτῃ Κοινότητι.

ἡτὶ Σταυροδρομίου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Βασιλευούσης τῶν πόλεων.

Ἡ φωτεινὴ και ἀσβεστος αὐτὴ ἐστία, καθαρὸν πνευματικὸν φῶτος, ὁ φῶρος ὁ τῆς ἀληθείας Παιδείας, το Ζωγράφου Λύκειον, συμπληροῦνται σήμερον, τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως τοῦ ιστορικοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῶν Εισοδίων τῆς Θεοτόκου Σταυροδρομίου, ὑπὸ τας ευλογίας και θεοπεθείας εὐχὰς τοῦ Δεσποτοῦ και ἀειγινοῦ ἡμῶν, τοῦ Οικουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου.

Ἀς ἀναφέρωμεν εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τοὺς μακαρίους και αἰδιότους κτήτορας και πρώτους τῶν Χρηστέων Ζωγράφων, ἰδιωτῆν, τοὺς αειμνήστους ἀνακινωτάς, ἐφόρους, ἐνεργέτας, διευθυντάς, καθηγητάς, μαθητάς τῆς ἐστίας και στέγης ταύτης, τῆς ιερᾶς γνώσεως και προόδου τοῦ Ζωγραφείου και ἀς προσευχηθώμεν ὁ Κύριος τῆς ζωῆς να τάζῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν χώρα ζώντων.

Ἀς ἐνθυμηθώμεν τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὰς γλυκύτατας ἀναμνήσεως τῆς μαθητείας Ὑμῶν Παναγιώτατε Δέσποτα και ἐμῶν τοῦ ομιλούντος, εἰς τὰς γυναικαίας τάξεις τοῦ Ζωγραφείου, πρὶν ἢ προσχωρήσωμεν εἰς τὴν οὐδὸν τῆς τροφοῦ ἡμῶν Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης. Ἐγνωρίζομεν ἡμῶν τὴν φροντίδα και στήριξιν τοῦ Ζωγραφείου, τὴν θερμὴν τοῦ ἀποδοσάμεν. Οὕτω ἀντιλαμβανόμεθα εὐθὺς ἀμέσως και ομολογούμεν ὅτι ἐν σημερινῷ μέρει τοῦ πνευματικοῦ θησαυροῦ τῶν χροσίων τοῦ οποίον φέρομεν - οἱ Ζωγραφεῖοι - ἀποτεθησασαμένοι βαυτάδια μέλας εἰς τὰς καρδίας μας, το οποίον ἐμῶν εἰς τὸν οὐδὸν ἀντιμετωπιώμεν τὰς δυσκολίας τῆς Κοινότητος, ἡ οποία και παρὰδειγματικὴ λειτουργία τοῦν οποίον οφείλεται εἰς τὸν ἀμείωτον ἔηλον και τὸ ἀσπν ἐνδιαφέρον τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ Ἐλλογιμ. κ. Στυλιανὸ Μουμπανιάτογλου, ἐξυπηρετούμενος ἐπιτυχῶς πάντοτε, ποικιλοτρόπως, τοὺς καλοὺς Χριστιανούς τῆς Κοινότητος μας.

Εἰς τὸν περίβλημα τοῦ Ιεροῦ τοῦτον Ναοῦ, στεγάζονται και τα κεντρικά γραφεῖα τῆς Κοινότητος, ἡ οποία και παραδειγματικὴ λειτουργία τοῦν οποίον οφείλεται εἰς τὸν ἀμείωτον ἔηλον και τὸ ἀσπν ἐνδιαφέρον τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ Ἐλλογιμ. κ. Στυλιανὸ Μουμπανιάτογλου, ἐξυπηρετούμενος ἐπιτυχῶς πάντοτε, ποικιλοτρόπως, τοὺς καλοὺς Χριστιανούς τῆς Κοινότητος μας.

Διο και ἱερεῖα ἐκ μέσης καρδίας ὁλῶν ἡμῶν ἀναπέμπεται σημερινῶν τῆς Μητρὸς Εκκλησίας, ἡ οποία ἀντὶς συγχρόνως τὴν ἡλικίαν και ὑλικὴν δύναμιν τῆς, ἀπὸ τοῦς ἀξιότιμοις Ἐνορίας τῆς, οἱ οποίοι σπεύδουν ἀρωγὴ εἰς καθὲ ἐκδίδωσιν αὐτῆς.

Ποιτὸς τῆς παρὰδόσεως, Παναγιώτατε, και ἡμεῖς βαδίζοντες ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς Μητρὸς Εκκλησίας, θα συνεχίσωμεν το ἔργον ἐγὼν εἰς ὁ ἐπὶ τῆς ζωῆς και τῆς εὐλογίας τῆς Υμετέρας Παναγιότητος.

Πολλά τα ἐτῆ Σας Παναγιώτατε.

Ομιλία του Προέδρου τῆς Εφορείας Σταυροδρομίου, Ιατροῦ Γεωργίου Πετρίδη στὸν Ι. Ν. Παναγίας Σταυροδρομίου τὴν 21 η Νοεμβρίου 1993

Σήμερα ἡ μεγαλάνωμος Κοινότης Σταυροδρομίου εορτάζει διπλὴ εορτή. Μία εὐτυχῆς συγκυρία κάνει να ἀγαλλοῦνται οἱ ψυχὲς ὁλῶν τῶν Χριστιανῶν τῆς Κοινότητος μας.

Σήμερα συνοερχοῦν δύο μῆτρες. Ἡ Παρθένος Μαρία, ἡ μῆτέρα τοῦ Χριστοῦ εορτάζει τὴν εἰσοδὸν τῆς στὸν Ναό, και ἡ μῆτέρα τῶν γραμμάτων ἡ Ζωγράφου Σχολή, εορτάζει τὰ ἐκατὸ τῆς χρόνια.

Συνοερχοῦν σήμερα ἡ ἐκκλησία και το σχολεῖο, οἱ δύο αὐτοὶ στύλοι οἱ οποίοι ἐστήριξαν τὴν ὑπαρξὴ τῆς Ρωμιοσύνης δια μέσου τῶν αἰώνων.

Ἀν ἀνατρέξωμεν στο παρελθόν θα δοῦμε ὅτι πρὶν ἐκατὸν πενήντα χρόνια - και ὕστερα ἀπὸ μερικὸν αἰῶνων πνευματικὸν ὁσταδισμό - ἀπὸ τὴν Εκκλησία γεννήθηκε το σχολεῖο. Στὸν νάρθηκα και στὸν γυναικαίον τῆς ἐκκλησίας μορφώθηκαν και ἔμαθαν τὰς πρώτα γράμματα χιλιάδες παιδιὰ Ρωμηῶν, παιδιὰ ἀγράμματον και ἀμόρφωτων γονέων. Ἐμαθον ἐκεῖ στὴν ἐκκλησία τὴν ὁκτάηχο και το ψαλτήρι ἀπὸ ολιγοτέρων ἀγράμματονς ἱερεῖς. Καὶ ὅμως στὶς ψυχὲς και τὸν δύο ἐκαίε ἐνὰ λυχνάρι τοῦ οποίου δὲν μπόρεσαν να το σβῆσουν οἱ αἰῶνες. Καὶ το λυχνάρι δυνάμωσε τὴν ἀμύδρῃ τοῦ φλόγου, ὁ δόσκαλος και ὁ μαθητὴς ἐνώσαν πρὶν ἐν τῇ διψῇ τῆς γνώσεως και τῆς μάθησης, και τὴν ἐόρσαν στους κρουνοὺς τῆς μελέτης και τῆς σπουδῆς. Ἡ ὁλῶν τοῦ λυχνάριου ἐγίνετο ἀσβεστὴ δάδα, ἐφέρε τις ψυχὰς χιλιάδων νέων, ζέτανε τῆς καρδίας του και δημοιούργησαν ὁλοὶ αὐτοὶ οἱ ἀγνώστοι πρὶα ἥρως ἐνὰ θαύμα. Ἐνὰ θαύμα πολιτισμοῦ και γραμμάτων ποὺ σε πενήντα χρόνια καλύψε ὅλη τὴν ομογένεια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Το θαῦμα αὐτὸ το γέννησαν αὐτοὶ οἱ δύο μῆτρες: ἡ Εκκλησία και το Σχολεῖο. Οἱ δύο αὐτοὶ λαμπροὶ στύλοι, οἱ οποίοι ἐδῶσαν τὴν ἐθνικὴ ἡλικὴ και πνευματικὴ ταυτότητα τῶν προγόνων μας και τὴν οποία με τὴν σειρά μας κληρονομήσαμε εμεῖς, Φοιτητοὺς μεγάλους στο πέρασμα τοῦ χρόνου δε στάθηκαν ικανές να ἀποσβέσουν αὐτὴ τὴν ταυτότητα, ἀντίθετα, τὴν ἔκαναν να ριζώσῃ περισσότερο στα βῆθη τῆς ψυχῆς μας.

Αὐτὸ ὅλο το λαμπρὸ παρελθόν, μεγαλάνω ἀκόμη περισσότερο τὴν αἴγλη αὐτῆς τῆς ἡμέρας. Το ἴδιο ἀκριβῶς γεγονός ποὺ προανάφερα, συνέβη και ἐδῶ ὁ αὐτὴ τὴν Κοινότητα. Ἦταν τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνα ὅταν ἀπὸ τὴν πυκνοκατοικημένην περιοχή τοῦ Γαλατᾶ ὄρσαν ομογενεῖς και μὴ να κτίζωσαν κατοικίες στὸν πέρα μαχαλά, ἐτοὶ ὅπως λέγοταν τότε ἡ περιοχή. Ἐπίσης και ἱκανοὶ ἀριθμοὶ οἰκογενεῖων ἦλθαν να κατοικήσῃ ἐδῶ ἀπὸ το Φανάρι. Καὶ το 1804 ο πληθυσμὸς τῶν ομογενῶν ἦταν ἀρκετὸς γιὰ να κτίσων τὸν Ναὸ αὐτῶν τῶν Εισοδίων τῆς Παναγίας. Σαν πρῶτο σχολεῖο ἀναφέρεται κάποιον τοῦ οποίου ἦταν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ρουφειοῦ τῶν φερμεντζήδων. Ἀγνώστο πότε ἀνοίξε και πότε ἐκλείσει. Ἡ παιδεία βασικά, στὴν Κοινότητα μας, μπόρουσε να ἱσχυρισθῇ ὅμως ὅτι γεννήθηκε στα κελιά αὐτῆς τῆς ἐκκλησίας, ὅπου ἐρχόταν τα παιδιὰ να μᾶθουν τὰ πρώτα γράμματα. Ἡ αὔξησις ὅμως σε ἀριθμὸ το πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων και παράλληλα ἡ ὁλῶνα και αὐξανόμενη ἀγάπῃ προς τὴν μάθησι, ἡ διψῇ προς τὰ γράμματα, ἔκαναν τοὺς προεστούς τῆς Κοινότητος να φροντίσωσιν τὴν ἰδρῶσι σχολεῖων ποὺ θα ἀντιμετώπιζαν τῆς ἀνάγκης τῶν νεαρῶν βλαστῶν τῆς ομογένειας. Ἡ ζήτησις τὴν πάντοτε μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν προσφορά, πράγμα γιὰ τοῦ οποίου πρέπει να εἰσάτε υπερίσταν. Δὲν εἶχαν πέρασει οὔτε 90 χρόνια ἀπὸ τὴν σύστασις τῆς Κοινότητος και ἀποκτήσε ἑνὰν ἀδριάντα τὰ γραμμάτων: Τὴν Ζωγράφου Σχολή. Ἦταν το καμάρὶ τῆς Κοινότητος, ὅχι μόνον σαν πνευματικὸν ἱδρυμα, ἀλλὰ και σαν καλλιτεχνικὸν δημουργημα. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ μῆτέρα τῆς μόρφωσης και τῶν γραμμάτων εορτάζει ἐφέτος τὰ ἐκατὸ τῆς χρόνια.

Ἦταν ἀκόμη νεαρὴ μῆτέρα ὅταν τῆς

πρωτοπαρέδωσαν τα παιδιὰ τῶν οἱ γονεῖς τῆς Κοινότητος να τὰ μορφώσῃ και ἐκεῖνη τὰ ἀγκαλιάσε στους κόλπους τῆς γιὰ να τὰ ποτίσει με το ἀφθονὸ γάλα τῶν μαστῶν τῆς γάλα πνευματικῆς, γάλα γνώσεως, γάλα μάθησης. Καὶ ἀπὸ τότε συνεχῶς και αὐξήθηκαν τὰ πνευματικὰ τῆς παιδιὰ. Ἀπλώθηκε ἡ φήμη τῆς και ἦλθαν να τρᾶφουν κοντὰ τῆς παιδιὰ ἀπὸ ἄλλες κοινότητες, ἀλλὰ και ἀπὸ μακριὰ, ἀπὸ ἄλλες χώρες. Δὲν ἀρνήθηκε κανένα παιδί, ὅλα τὰ θέλησε δικὰ τῆς και τὰ μόρφωσε μέσα στὴν ἡμερικὴ θαλπωρὴ τῆς. Τα μεγάλα και μνηρικὴ θαλπωρὴ τῆς. ὅταν ἐθάσε πλέον το πλῆρωμα τοῦ χρόνου τὰ ἔργαλα στὴν κοινωνία, μορφώματα και προκείμενα με γνώσεις ποὺ θα τὰ ἔκαναν ἀξία και ἱκανὰ σαν ἐπαγγελματίες, ἀλλὰ και σαν οἰκογενεῖς ὄρους.

Ἐναν ὁλόκληρον αἰῶνα ἐκτέλεσε το ἱερὸ αὐτὸ καθήκον ἡ μῆτέρα σχολή, με στοργὴ και ἀγάπῃ. Μπορεῖ κατὰ καιροὺς τὰ παιδιὰ τῆς να τὴν πικραίναν, ἐκεῖνη ὅμως δὲν πίκρανε, δὲν κακοκάρδιζε κανένα.

Και ἦλθαν σήμερα ομογύαλοκοι ἀδελφοὶ ἀδελφοὶ μου ὁ αὐτὸ τὸν ἱερὸν ὡρὸν κατὰ ἀπὸ τὴν θαλπωρὴ τῆς ἐκκλησίας και τῆς μῆτρες Σχολῆς, να εορτάσωμεν τὰ ἐκατὸ χρόνια, τὰ χρυσὰ γενέθλια τῆς πνευματικῆς μας μῆτρες. Ἐμεῖς οἱ λιγοστοὶ ἐδῶ τῆς Πόλης και ἐσεῖς οἱ περισσότεροι ἀπὸ ἄλλα γεωγραφικὰ μῆκη και πλάτη.

Τιποτε ἄλλο μέχρι τώρα δὲν συγκέντρωσε τόσα πνευματικὰ ἀδελφία μαζί παρά ἡ ἀγάπῃ προς τῆς μῆτέρα μας, τὴν Σχολήν μας. Αὐτὴ ἡ ἀγάπῃ μας ἔκανε ὁλῶν να βρεθῶμε ἐδῶ και εἰμᾶ βέβαια, ἐσεῖς πῶς ὅσοι ἀδελφοὶ μας δὲν μπόρεσαν να βρισκόνται τώρα μαζί μας, με το πνεῦμα και με τὴ σκέψιν τοῦς βρισκόνται ἀνάμεσα μας.

Και ἡ μῆτέρα Σχολή εἶναι υπερίσταν σημεῖα, καμάρωνε! Ἦναι γεμάτη χαρὰ. Γέμισε ἡ ἀγάλη τῆς με τὰ παιδιὰ τῆς. Ἀγαλλιάζεται ἡ ψυχὴ τῆς. Ἀντιζώνοντας το παρελθόν βλέπει τὰ παιδιὰ ἔχει ἀναθρέψει και δικαία καμάρωνε ἑαυτὴ. Ἀπὸ τὴν ἀγαλή τῆς βγήκαν παιδιὰ ποὺ ἔγιναν κατοικοὶ ἱερᾶς πόλεως, ἐποὶ εἶναι και ὁ ἐκφώνησος το ἱερὸ κήρυγμα Ἁγίου Πέτρου κ. Εὐαγγελος, ἐπιστήμιονες, ἔμποροι, καλλιτέχνες, ἐπιχειρηματίες, καθηγητῆς, ἀνδρωπῶν τῶν γραμμάτων. Μάλιστα, κάποτε ἦλθε ἀπὸ τῆς μακρινῆς πατρίδα τοῦ ἐνα ἀγοράκι δευλὰ δευλὰ και παροδόθηκε στὴν ἀγαλή τῆς. Λέγονταν Διμήτριος Ἀρχοντάκης. Ἦππε ἀπὸ το πλῆθος γάλα τῆς, ζεστάθηκε κοντὰ τῆς γιὰ κάποιο δαύτημα και κατόπιν πέταξε στὴν ἀγαλή τῆς κάποιος ἀλλῆς μῆτρες, γιὰ να συνεχίσῃ τὴν μόρφωσιν τοῦ. Πέρασαν τὰ χρόνια και κάποτε ἐπισκέφτηκε τὴν μῆτέρα Σχολή, τὴν οποία δὲν εἶχε λησμονήσει. Ἦταν τότε ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πανάρχης μας, ὁ οποίος ὅμως οἱ Πνευματικῶν πατέρες, ἀλλὰ και ὡς ομογύαλοκοι ἀδελφοί, ἦλθε στὴν Κοινότητά μας γιὰ να λαμπρύνῃ με τὴν παρουσίαν τοῦ τὴν χαρμὸς τῆς ἐορτῆς.

Συγκεντρωθήκαμε σήμερα ἐδῶ, στὸν ἱερὸ αὐτὸν ὡρὸν, γιὰ να γιορτάσωμεν τὰ γενέθλια τῆς Σχολῆς μας, ἀλλὰ και γιὰ να συναντηθῶμε ἀδελφούς μας, τοὺς οποίους εἰχαμε χρόνια να δοῦμε. Καὶ ἐτοὶ ὁλοὶ μας θα παρὲ νεορὰ στὸ παρελθόν τῶν παιδικῶν και νεανικῶν ἀγάπῃ προς τὴν μάθησι, ἡ διψῇ προς τὰ γράμματα, ἔκαναν τοὺς προεστούς τῆς Κοινότητος να φροντίσωσιν τὴν ἰδρῶσι σχολεῖων ποὺ θα ἀντιμετώπιζαν τῆς ἀνάγκης τῶν νεαρῶν βλαστῶν τῆς ομογένειας. Ἡ ζήτησις τὴν πάντοτε μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν προσφορά, πράγμα γιὰ τοῦ οποίου πρέπει να εἰσάτε υπερίσταν. Δὲν εἶχαν πέρασει οὔτε 90 χρόνια ἀπὸ τὴν σύστασις τῆς Κοινότητος και ἀποκτήσε ἑνὰν ἀδριάντα τὰ γραμμάτων: Τὴν Ζωγράφου Σχολή. Ἦταν το καμάρὶ τῆς Κοινότητος, ὅχι μόνον σαν πνευματικὸν ἱδρυμα, ἀλλὰ και σαν καλλιτεχνικὸν δημουργημα. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ μῆτέρα τῆς μόρφωσης και τῶν γραμμάτων εορτάζει ἐφέτος τὰ ἐκατὸ τῆς χρόνια.

Ἦταν ἀκόμη νεαρὴ μῆτέρα ὅταν τῆς πρωτοπαρέδωσαν τα παιδιὰ τῶν οἱ γονεῖς τῆς Κοινότητος να τὰ μορφώσῃ και ἐκεῖνη τὰ ἀγκαλιάσε στους κόλπους τῆς γιὰ να τὰ ποτίσει με το ἀφθονὸ γάλα τῶν μαστῶν τῆς γάλα πνευματικῆς, γάλα γνώσεως, γάλα μάθησης. Καὶ ἀπὸ τότε συνεχῶς και αὐξήθηκαν τὰ πνευματικὰ τῆς παιδιὰ. Ἀπλώθηκε ἡ φήμη τῆς και ἦλθαν να τρᾶφουν κοντὰ τῆς παιδιὰ ἀπὸ ἄλλες κοινότητες, ἀλλὰ και ἀπὸ μακριὰ, ἀπὸ ἄλλες χώρες. Δὲν ἀρνήθηκε κανένα παιδί, ὅλα τὰ θέλησε δικὰ τῆς και τὰ μόρφωσε μέσα στὴν ἡμερικὴ θαλπωρὴ τῆς. ὅταν ἐθάσε πλέον το πλῆρωμα τοῦ χρόνου τὰ ἔργαλα στὴν κοινωνία, μορφώματα και προκείμενα με γνώσεις ποὺ θα τὰ ἔκαναν ἀξία και ἱκανὰ σαν ἐπαγγελματίες, ἀλλὰ και σαν οἰκογενεῖς ὄρους.

Πολλοὶ γνωρίζουμε, με πόσες στεγῆσεις και οἰκονομικῆς δυσχερείας ἐξήρουν προσπάθοντας ἀφ' ἐνὸς μὲν να ἐκτελέσωσιν τὸ καθήκον τοῦς, ἀφ' ἐτέρου δὲ να μὴ θῖγῃ το ἐπαγγελματικὸ και προσωπικὸ τοῦς γόητρο. Παρακαλῶ τὸν Πανάγαθο Κύριο, ὅπως ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴς τοῦς, ἐκεῖ ὅπου οἱ δικαίαι ἀναπαύονται.

Ἀγαπητοὶ μου ομογύαλοκοι ἀδελφοὶ ἐσεῖς ποὺ ἦλθατε σήμερα ἀπὸ μακριὰ γιὰ να συναντηθῆτε μαζί μας κατὰ ἀπὸ τὴν σκέψιν τῆς γλυκεῖας μας μῆτρες, ἐσεῖς ποὺ ἦλθατε να τὴν εὐχηθῆτε γιὰ τὰ γενέθλια τῆς, σε σὰς ἀδελφοὶ μας θέλω να απευθύνω δύο λόγια.

Σε λίγο θα τελειώσῃ ἡ ἐορτὴ και ὁλῶς ὁλῶς με δὶαχυτὰ αἰσθητὰ συγκινήσῃ ἀγάπῃ, νοσταλγίας, χαρὰς και λύπης. Ἐμεῖς οἱ λιγοστοὶ ἐδῶ τῆς Πόλης και ἐσεῖς οἱ περισσότεροι ἀπὸ ἄλλα γεωγραφικὰ μῆκη και πλάτη.

Τιποτε ἄλλο μέχρι τώρα δὲν συγκέντρωσε τόσα πνευματικὰ ἀδελφία μαζί παρά ἡ ἀγάπῃ προς τῆς μῆτέρα μας, τὴν Σχολήν μας. Αὐτὴ ἡ ἀγάπῃ μας ἔκανε ὁλῶν να βρεθῶμε ἐδῶ και εἰμᾶ βέβαια, ἐσεῖς πῶς ὅσοι ἀδελφοὶ μας δὲν μπόρεσαν να βρισκόνται τώρα μαζί μας, με το πνεῦμα και με τὴ σκέψιν τοῦς βρισκόνται ἀνάμεσα μας.

Και ἡ μῆτέρα Σχολή εἶναι υπερίσταν σημεῖα, καμάρωνε! Ἦναι γεμάτη χαρὰ. Γέμισε ἡ ἀγάλη τῆς με τὰ παιδιὰ τῆς. Ἀγαλλιάζεται ἡ ψυχὴ τῆς. Ἀντιζώνοντας το παρελθόν βλέπει τὰ παιδιὰ ἔχει ἀναθρέψει και δικαία καμάρωνε ἑαυτὴ. Ἀπὸ τὴν ἀγαλή τῆς βγήκαν παιδιὰ ποὺ ἔγιναν κατοικοὶ ἱερᾶς πόλεως, ἐποὶ εἶναι και ὁ ἐκφώνησος το ἱερὸ κήρυγμα Ἁγίου Πέτρου κ. Εὐαγγελος, ἐπιστήμιονες, ἔμποροι, καλλιτέχνες, ἐπιχειρηματίες, καθηγητῆς, ἀνδρωπῶν τῶν γραμμάτων. Μάλιστα, κάποτε ἦλθε ἀπὸ τῆς μακρινῆς πατρίδα τοῦ ἐνα ἀγοράκι δευλὰ δευλὰ και παροδόθηκε στὴν ἀγαλή τῆς. Λέγονταν Διμήτριος Ἀρχοντάκης. Ἦππε ἀπὸ το πλῆθος γάλα τῆς, ζεστάθηκε κοντὰ τῆς γιὰ κάποιο δαύτημα και κατόπιν πέταξε στὴν ἀγαλή τῆς κάποιος ἀλλῆς μῆτρες, γιὰ να συνεχίσῃ τὴν μόρφωσιν τοῦ. Πέρασαν τὰ χρόνια και κάποτε ἐπισκέφτηκε τὴν μῆτέρα Σχολή, τὴν οποία δὲν εἶχε λησμονήσει. Ἦταν τότε ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πανάρχης μας, ὁ οποίος ὅμως οἱ Πνευματικῶν πατέρες, ἀλλὰ και ὡς ομογύαλοκοι ἀδελφοί, ἦλθε στὴν Κοινότητά μας γιὰ να λαμπρύνῃ με τὴν παρουσίαν τοῦ τὴν χαρμὸς τῆς ἐορτῆς.

Συγκεντρωθήκαμε σήμερα ἐδῶ, στὸν ἱερὸ αὐτὸν ὡρὸν, γιὰ να γιορτάσωμεν τὰ γενέθλια τῆς Σχολῆς μας, ἀλλὰ και γιὰ να συναντηθῶμε ἀδελφούς μας, τοὺς οποίους εἰχαμε χρόνια να δοῦμε. Καὶ ἐτοὶ ὁλοὶ μας θα παρὲ νεορὰ στὸ παρελθόν τῶν παιδικῶν και νεανικῶν ἀγάπῃ προς τὴν μάθησι, ἡ διψῇ προς τὰ γράμματα, ἔκαναν τοὺς προεστούς τῆς Κοινότητος να φροντίσωσιν τὴν ἰδρῶσι σχολεῖων ποὺ θα ἀντιμετώπιζαν τῆς ἀνάγκης τῶν νεαρῶν βλαστῶν τῆς ομογένειας. Ἡ ζήτησις τὴν πάντοτε μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν προσφορά, πράγμα γιὰ τοῦ οποίου πρέπει να εἰσάτε υπερίσταν. Δὲν εἶχαν πέρασει οὔτε 90 χρόνια ἀπὸ τὴν σύστασις τῆς Κοινότητος και ἀποκτήσε ἑνὰν ἀδριάντα τὰ γραμμάτων: Τὴν Ζωγράφου Σχολή. Ἦταν το καμάρὶ τῆς Κοινότητος, ὅχι μόνον σαν πνευματικὸν ἱδρυμα, ἀλλὰ και σαν καλλιτεχνικὸν δημουργημα. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ μῆτέρα τῆς μόρφωσης και τῶν γραμμάτων εορτάζει ἐφέτος τὰ ἐκατὸ τῆς χρόνια.

Ἦταν ἀκόμη νεαρὴ μῆτέρα ὅταν τῆς πρωτοπαρέδωσαν τα παιδιὰ τῶν οἱ γονεῖς τῆς Κοινότητος να τὰ μορφώσῃ και ἐκεῖνη τὰ ἀγκαλιάσε στους κόλπους τῆς γιὰ να τὰ ποτίσει με το ἀφθονὸ γάλα τῶν μαστῶν τῆς γάλα πνευματικῆς, γάλα γνώσεως, γάλα μάθησης. Καὶ ἀπὸ τότε συνεχῶς και αὐξήθηκαν τὰ πνευματικὰ τῆς παιδιὰ. Ἀπλώθηκε ἡ φήμη τῆς και ἦλθαν να τρᾶφουν κοντὰ τῆς παιδιὰ ἀπὸ ἄλλες κοινότητες, ἀλλὰ και ἀπὸ μακριὰ, ἀπὸ ἄλλες χώρες. Δὲν ἀρνήθηκε κανένα παιδί, ὅλα τὰ θέλησε δικὰ τῆς και τὰ μόρφωσε μέσα στὴν ἡμερικὴ θαλπωρὴ τῆς. ὅταν ἐθάσε πλέον το πλῆρωμα τοῦ χρόνου τὰ ἔργαλα στὴν κοινωνία, μορφώματα και προκείμενα με γνώσεις ποὺ θα τὰ ἔκαναν ἀξία και ἱκανὰ σαν ἐπαγγελματίες, ἀλλὰ και σαν οἰκογενεῖς ὄρους.

Πολλοὶ γνωρίζουμε, με πόσες στεγῆσεις και οἰκονομικῆς δυσχερείας ἐξήρουν προσπάθοντας ἀφ' ἐνὸς μὲν να ἐκτελέσωσιν τὸ καθήκον τοῦς, ἀφ' ἐτέρου δὲ να μὴ θῖγῃ το ἐπαγγελματικὸ και προσωπικὸ τοῦς γόητρο. Παρακαλῶ τὸν Πανάγαθο Κύριο, ὅπως ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴς τοῦς, ἐκεῖ ὅπου οἱ δικαίαι ἀναπαύονται.

Ἀγαπητοὶ μου ομογύαλοκοι ἀδελφοὶ ἐσεῖς ποὺ ἦλθατε σήμερα ἀπὸ μακριὰ γιὰ να συναντηθῆτε μαζί μας κατὰ ἀπὸ τὴν σκέψιν τῆς γλυκεῖας μας μῆτρες, ἐσεῖς ποὺ ἦλθατε να τὴν εὐχηθῆτε γιὰ τὰ γενέθλια τῆς, σε σὰς ἀδελφοὶ μας θέλω να απευθύνω δύο λόγια.

Σταυροδρομίου, ἡ Εφορειοπρωτὴ λογοδοτεῖ γιὰ τὰ πεπραγμένα τῆς περασμένης περιόδου. Εἶναι γνωστὸ σε ὁλους ὅτι ἡ Κοινότης μας εἶναι ἡ μεγαλύτερη σε ἔκταση και ἀριθμὸν ἐργαζομένων ἰδρυμάτων μετὰ τὴν κοινότητι τῆς Πόλης μας. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς ναοὺς, τὸν Καθεδρικό τῶν Εισοδίων τῆ

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ (1893 - 1993): ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

**Η Σχολική Εφορεία του Ζωγραφείου Γυμνασίου
από την ίδρυσή του μέχρι την Μικρασιατική Καταστροφή
(Αρμοδιότητες και υποχρεώσεις - Κατάλογος Εφόρων)
του Πολυβίου Ι. Στράντζαλη**

Ενας από τους σημαντικούς συντελεστές της λειτουργίας της Ενοριακής Σχολής αντικαταστάθηκε το 1904 από άλλο κανονισμό, τον "Κανονισμό των Εκπαιδευτηρίων της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Σταυροδromίου, (8)

Ο νέος αυτός Κανονισμός (9) αποτελούνταν από 17 κεφάλαια και 159 άρθρα. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι η Κοινότητα Σταυροδromίου έχει πλέον τρεις αυτόνομες σχολικές εφορείες: 1) τη σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών των Αρρένων, 2) τη σχολική εφορεία του Κεντρικού Παρθενωνγείου, 3) τη σχολική εφορεία των Αστικών Σχολών των Θηλέων. (10)

Τα σχετικά για την σχολική εφορεία περιγράφονται στο κεφάλαιο 4 και στα άρθρα 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 και 16 του Κανονισμού αυτού (11)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές η σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών Αρρένων ήταν πενταμελής και εκλεγόταν σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κανονισμού της Κοινότητας. (12)

Η σύνθεσή της πάλι αποτελείτο από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και δύο μέλη τα οποία η Ενοριακή Σχολή της Παναγίας του 1875. (3) Ο Κανονισμός αυτός αποτελούνταν από δύο μέρη, 9 κεφάλαια και 66 άρθρα. Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις της εφορείας περιγράφονταν στο Α' κεφάλαιο του Α' μέρους και στα άρθρα 4,5,6,7,8, και 9. (4)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του Κανονισμού η εφορεία όπως τόνισα και παραπάνω ήταν πενταμελής και εκλεγόταν από τους πιο ευπρόληπτους και αρμόδιους ενόριτες. (5) Η θητεία τους ήταν διετής, όμως κάθε χρόνο ανανεώνονταν τα δύο αρχαιότερα μέλη της εφορείας. Σύμφωνα με το άρθρο 5 αυτού του Κανονισμού η εφορεία ήταν η ανώτατη αρχή της Σχολής και είχε το δικαίωμα να διορίζει και να παύει το προσωπικό αλλά και να εποπτεύει όλα τα σχετικά για την καλύτερη λειτουργία της Σχολής. (6)

Η σύνθεσή της πενταμελούς αυτής εφορείας αποτελούνταν από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και του ταμία, ο οποίος ήταν υποχρεωμένος να είναι υπεύθυνος για τα οικονομικά της Σχολής. (7)

Βέβαια ο πεπαλαιωμένος αυτός Κανονισμός του 1875 που καθόριζε τα της λειτουργίας της Ενοριακής Σχολής αντικαταστάθηκε το 1904 από άλλο κανονισμό, τον "Κανονισμό των Εκπαιδευτηρίων της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Σταυροδromίου, (8)

Ο νέος αυτός Κανονισμός (9) αποτελούνταν από 17 κεφάλαια και 159 άρθρα. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι η Κοινότητα Σταυροδromίου έχει πλέον τρεις αυτόνομες σχολικές εφορείες: 1) τη σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών των Αρρένων, 2) τη σχολική εφορεία του Κεντρικού Παρθενωνγείου, 3) τη σχολική εφορεία των Αστικών Σχολών των Θηλέων. (10)

Τα σχετικά για την σχολική εφορεία περιγράφονται στο κεφάλαιο 4 και στα άρθρα 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 και 16 του Κανονισμού αυτού (11)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές η σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών Αρρένων ήταν πενταμελής και εκλεγόταν σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κανονισμού της Κοινότητας. (12)

Η σύνθεσή της πάλι αποτελείτο από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και δύο μέλη τα οποία η Ενοριακή Σχολή της Παναγίας του 1875. (3) Ο Κανονισμός αυτός αποτελούνταν από δύο μέρη, 9 κεφάλαια και 66 άρθρα. Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις της εφορείας περιγράφονταν στο Α' κεφάλαιο του Α' μέρους και στα άρθρα 4,5,6,7,8, και 9. (4)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του Κανονισμού η εφορεία όπως τόνισα και παραπάνω ήταν πενταμελής και εκλεγόταν από τους πιο ευπρόληπτους και αρμόδιους ενόριτες. (5) Η θητεία τους ήταν διετής, όμως κάθε χρόνο ανανεώνονταν τα δύο αρχαιότερα μέλη της εφορείας. Σύμφωνα με το άρθρο 5 αυτού του Κανονισμού η εφορεία ήταν η ανώτατη αρχή της Σχολής και είχε το δικαίωμα να διορίζει και να παύει το προσωπικό αλλά και να εποπτεύει όλα τα σχετικά για την καλύτερη λειτουργία της Σχολής. (6)

Η σύνθεσή της πενταμελούς αυτής εφορείας αποτελούνταν από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και του ταμία, ο οποίος ήταν υποχρεωμένος να είναι υπεύθυνος για τα οικονομικά της Σχολής. (7)

Βέβαια ο πεπαλαιωμένος αυτός Κανονισμός του 1875 που καθόριζε τα της λειτουργίας της Ενοριακής Σχολής αντικαταστάθηκε το 1904 από άλλο κανονισμό, τον "Κανονισμό των Εκπαιδευτηρίων της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Σταυροδromίου, (8)

Ο νέος αυτός Κανονισμός (9) αποτελούνταν από 17 κεφάλαια και 159 άρθρα. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι η Κοινότητα Σταυροδromίου έχει πλέον τρεις αυτόνομες σχολικές εφορείες: 1) τη σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών των Αρρένων, 2) τη σχολική εφορεία του Κεντρικού Παρθενωνγείου, 3) τη σχολική εφορεία των Αστικών Σχολών των Θηλέων. (10)

Ο νέος αυτός Κανονισμός (9) αποτελούνταν από 17 κεφάλαια και 159 άρθρα. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι η Κοινότητα Σταυροδromίου έχει πλέον τρεις αυτόνομες σχολικές εφορείες: 1) τη σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών των Αρρένων, 2) τη σχολική εφορεία του Κεντρικού Παρθενωνγείου, 3) τη σχολική εφορεία των Αστικών Σχολών των Θηλέων. (10)

Τα σχετικά για την σχολική εφορεία περιγράφονται στο κεφάλαιο 4 και στα άρθρα 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 και 16 του Κανονισμού αυτού (11)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές η σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών Αρρένων ήταν πενταμελής και εκλεγόταν σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κανονισμού της Κοινότητας. (12)

Η σύνθεσή της πάλι αποτελείτο από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και δύο μέλη τα οποία η Ενοριακή Σχολή της Παναγίας του 1875. (3) Ο Κανονισμός αυτός αποτελούνταν από δύο μέρη, 9 κεφάλαια και 66 άρθρα. Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις της εφορείας περιγράφονταν στο Α' κεφάλαιο του Α' μέρους και στα άρθρα 4,5,6,7,8, και 9. (4)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του Κανονισμού η εφορεία όπως τόνισα και παραπάνω ήταν πενταμελής και εκλεγόταν από τους πιο ευπρόληπτους και αρμόδιους ενόριτες. (5) Η θητεία τους ήταν διετής, όμως κάθε χρόνο ανανεώνονταν τα δύο αρχαιότερα μέλη της εφορείας. Σύμφωνα με το άρθρο 5 αυτού του Κανονισμού η εφορεία ήταν η ανώτατη αρχή της Σχολής και είχε το δικαίωμα να διορίζει και να παύει το προσωπικό αλλά και να εποπτεύει όλα τα σχετικά για την καλύτερη λειτουργία της Σχολής. (6)

Η σύνθεσή της πενταμελούς αυτής εφορείας αποτελούνταν από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και του ταμία, ο οποίος ήταν υποχρεωμένος να είναι υπεύθυνος για τα οικονομικά της Σχολής. (7)

Βέβαια ο πεπαλαιωμένος αυτός Κανονισμός του 1875 που καθόριζε τα της λειτουργίας της Ενοριακής Σχολής αντικαταστάθηκε το 1904 από άλλο κανονισμό, τον "Κανονισμό των Εκπαιδευτηρίων της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Σταυροδromίου, (8)

Ο νέος αυτός Κανονισμός (9) αποτελούνταν από 17 κεφάλαια και 159 άρθρα. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι η Κοινότητα Σταυροδromίου έχει πλέον τρεις αυτόνομες σχολικές εφορείες: 1) τη σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών των Αρρένων, 2) τη σχολική εφορεία του Κεντρικού Παρθενωνγείου, 3) τη σχολική εφορεία των Αστικών Σχολών των Θηλέων. (10)

Ο νέος αυτός Κανονισμός (9) αποτελούνταν από 17 κεφάλαια και 159 άρθρα. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι η Κοινότητα Σταυροδromίου έχει πλέον τρεις αυτόνομες σχολικές εφορείες: 1) τη σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών των Αρρένων, 2) τη σχολική εφορεία του Κεντρικού Παρθενωνγείου, 3) τη σχολική εφορεία των Αστικών Σχολών των Θηλέων. (10)

Τα σχετικά για την σχολική εφορεία περιγράφονται στο κεφάλαιο 4 και στα άρθρα 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 και 16 του Κανονισμού αυτού (11)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές η σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών Αρρένων ήταν πενταμελής και εκλεγόταν σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κανονισμού της Κοινότητας. (12)

Η σύνθεσή της πάλι αποτελείτο από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και δύο μέλη τα οποία η Ενοριακή Σχολή της Παναγίας του 1875. (3) Ο Κανονισμός αυτός αποτελούνταν από δύο μέρη, 9 κεφάλαια και 66 άρθρα. Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις της εφορείας περιγράφονταν στο Α' κεφάλαιο του Α' μέρους και στα άρθρα 4,5,6,7,8, και 9. (4)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του Κανονισμού η εφορεία όπως τόνισα και παραπάνω ήταν πενταμελής και εκλεγόταν από τους πιο ευπρόληπτους και αρμόδιους ενόριτες. (5) Η θητεία τους ήταν διετής, όμως κάθε χρόνο ανανεώνονταν τα δύο αρχαιότερα μέλη της εφορείας. Σύμφωνα με το άρθρο 5 αυτού του Κανονισμού η εφορεία ήταν η ανώτατη αρχή της Σχολής και είχε το δικαίωμα να διορίζει και να παύει το προσωπικό αλλά και να εποπτεύει όλα τα σχετικά για την καλύτερη λειτουργία της Σχολής. (6)

Η σύνθεσή της πενταμελούς αυτής εφορείας αποτελούνταν από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και του ταμία, ο οποίος ήταν υποχρεωμένος να είναι υπεύθυνος για τα οικονομικά της Σχολής. (7)

Βέβαια ο πεπαλαιωμένος αυτός Κανονισμός του 1875 που καθόριζε τα της λειτουργίας της Ενοριακής Σχολής αντικαταστάθηκε το 1904 από άλλο κανονισμό, τον "Κανονισμό των Εκπαιδευτηρίων της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Σταυροδromίου, (8)

Ο νέος αυτός Κανονισμός (9) αποτελούνταν από 17 κεφάλαια και 159 άρθρα. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι η Κοινότητα Σταυροδromίου έχει πλέον τρεις αυτόνομες σχολικές εφορείες: 1) τη σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών των Αρρένων, 2) τη σχολική εφορεία του Κεντρικού Παρθενωνγείου, 3) τη σχολική εφορεία των Αστικών Σχολών των Θηλέων. (10)

Ο νέος αυτός Κανονισμός (9) αποτελούνταν από 17 κεφάλαια και 159 άρθρα. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι η Κοινότητα Σταυροδromίου έχει πλέον τρεις αυτόνομες σχολικές εφορείες: 1) τη σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών των Αρρένων, 2) τη σχολική εφορεία του Κεντρικού Παρθενωνγείου, 3) τη σχολική εφορεία των Αστικών Σχολών των Θηλέων. (10)

Τα σχετικά για την σχολική εφορεία περιγράφονται στο κεφάλαιο 4 και στα άρθρα 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 και 16 του Κανονισμού αυτού (11)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές η σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών Αρρένων ήταν πενταμελής και εκλεγόταν σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κανονισμού της Κοινότητας. (12)

Η σύνθεσή της πάλι αποτελείτο από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και δύο μέλη τα οποία η Ενοριακή Σχολή της Παναγίας του 1875. (3) Ο Κανονισμός αυτός αποτελούνταν από δύο μέρη, 9 κεφάλαια και 66 άρθρα. Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις της εφορείας περιγράφονταν στο Α' κεφάλαιο του Α' μέρους και στα άρθρα 4,5,6,7,8, και 9. (4)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του Κανονισμού η εφορεία όπως τόνισα και παραπάνω ήταν πενταμελής και εκλεγόταν από τους πιο ευπρόληπτους και αρμόδιους ενόριτες. (5) Η θητεία τους ήταν διετής, όμως κάθε χρόνο ανανεώνονταν τα δύο αρχαιότερα μέλη της εφορείας. Σύμφωνα με το άρθρο 5 αυτού του Κανονισμού η εφορεία ήταν η ανώτατη αρχή της Σχολής και είχε το δικαίωμα να διορίζει και να παύει το προσωπικό αλλά και να εποπτεύει όλα τα σχετικά για την καλύτερη λειτουργία της Σχολής. (6)

Η σύνθεσή της πενταμελούς αυτής εφορείας αποτελούνταν από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και του ταμία, ο οποίος ήταν υποχρεωμένος να είναι υπεύθυνος για τα οικονομικά της Σχολής. (7)

Βέβαια ο πεπαλαιωμένος αυτός Κανονισμός του 1875 που καθόριζε τα της λειτουργίας της Ενοριακής Σχολής αντικαταστάθηκε το 1904 από άλλο κανονισμό, τον "Κανονισμό των Εκπαιδευτηρίων της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Σταυροδromίου, (8)

Ο νέος αυτός Κανονισμός (9) αποτελούνταν από 17 κεφάλαια και 159 άρθρα. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι η Κοινότητα Σταυροδromίου έχει πλέον τρεις αυτόνομες σχολικές εφορείες: 1) τη σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών των Αρρένων, 2) τη σχολική εφορεία του Κεντρικού Παρθενωνγείου, 3) τη σχολική εφορεία των Αστικών Σχολών των Θηλέων. (10)

Ο νέος αυτός Κανονισμός (9) αποτελούνταν από 17 κεφάλαια και 159 άρθρα. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι η Κοινότητα Σταυροδromίου έχει πλέον τρεις αυτόνομες σχολικές εφορείες: 1) τη σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών των Αρρένων, 2) τη σχολική εφορεία του Κεντρικού Παρθενωνγείου, 3) τη σχολική εφορεία των Αστικών Σχολών των Θηλέων. (10)

Τα σχετικά για την σχολική εφορεία περιγράφονται στο κεφάλαιο 4 και στα άρθρα 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 και 16 του Κανονισμού αυτού (11)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές η σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών Αρρένων ήταν πενταμελής και εκλεγόταν σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κανονισμού της Κοινότητας. (12)

Η σύνθεσή της πάλι αποτελείτο από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και δύο μέλη τα οποία η Ενοριακή Σχολή της Παναγίας του 1875. (3) Ο Κανονισμός αυτός αποτελούνταν από δύο μέρη, 9 κεφάλαια και 66 άρθρα. Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις της εφορείας περιγράφονταν στο Α' κεφάλαιο του Α' μέρους και στα άρθρα 4,5,6,7,8, και 9. (4)

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του Κανονισμού η εφορεία όπως τόνισα και παραπάνω ήταν πενταμελής και εκλεγόταν από τους πιο ευπρόληπτους και αρμόδιους ενόριτες. (5) Η θητεία τους ήταν διετής, όμως κάθε χρόνο ανανεώνονταν τα δύο αρχαιότερα μέλη της εφορείας. Σύμφωνα με το άρθρο 5 αυτού του Κανονισμού η εφορεία ήταν η ανώτατη αρχή της Σχολής και είχε το δικαίωμα να διορίζει και να παύει το προσωπικό αλλά και να εποπτεύει όλα τα σχετικά για την καλύτερη λειτουργία της Σχολής. (6)

Η σύνθεσή της πενταμελούς αυτής εφορείας αποτελούνταν από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και του ταμία, ο οποίος ήταν υποχρεωμένος να είναι υπεύθυνος για τα οικονομικά της Σχολής. (7)

Βέβαια ο πεπαλαιωμένος αυτός Κανονισμός του 1875 που καθόριζε τα της λειτουργίας της Ενοριακής Σχολής αντικαταστάθηκε το 1904 από άλλο κανονισμό, τον "Κανονισμό των Εκπαιδευτηρίων της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Σταυροδromίου, (8)

Ο νέος αυτός Κανονισμός (9) αποτελούνταν από 17 κεφάλαια και 159 άρθρα. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι η Κοινότητα Σταυροδromίου έχει πλέον τρεις αυτόνομες σχολικές εφορείες: 1) τη σχολική εφορεία του Ζωγραφείου και των Αστικών Σχολών των Αρρένων, 2) τη σχολική εφορεία του Κεντρικού Παρθενωνγείου, 3) τη σχολική εφορεία των Αστικών Σχολών των Θηλέων. (10)

γεύση
palet

στη
ζαχαροπλαστική

Διευθ. Θουκυδίδου 50 Καλαμάκι.
Τηλ. 98.28.154

είναι γλυκιά σας
απόλαυση

*Patisserie
Violette*

διεύθυνση
Μ. ΚΟΡΔΕΛΙΔΗΣ

Α. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 4 - ΚΑΛΑΜΑΚΙ ☎ 98.33.919

BELLE VUE
Patisserie - Confiserie

Παραγγελλίστε για γιορτές σε γλυκά και μεζεδάκια.
Εξυπηρετούμε στο σπίτι μ' ένα τηλεφώνημα

Καθημερινά φρέσκο τσουρέκι

Δώστε εγκαίρως τις παραγγελίες σας.

Διευθ. Αγ. Σοφίας 113 - Ανω Νέα Σμύρνη ☎ 93.44.064

Κορμωτήριο Μάκης

Γυναίκες - Ανδρικές - Παιδικές
Κομμώσεις - Μανικιούρ - Πεντικιούρ
Αγέως 13 Παλαιό Φάληρο
Τηλ. 98.27.967 κατ. 98.17.494 οικ.

**ΡΩΜΑΝΟΣΟΓΛΟΥ
ΠΑΝΤΕΛΗΣ**

✓ ΑΛΟΥΜΙΝΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ,
✓ ΣΙΔΗΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ,
✓ ΠΑΤΑΡΙΑ.

✓ ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΣΥΝΑΦΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ
ΤΗΛ. 95.24.060

ΘΩΜΑΣ ΒΙΤΑΛΗΣ

ΜΟΝΩΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

Υαλοβάμβακας, Armaflex, Ricofon
και άλλα είδη μονώσεως

Κρέοντος 79 - Κολωνός
☎ 51.44.238 - 51.48.592

CROCODILE

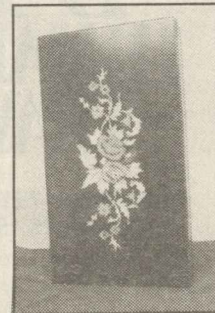
Βιοτεχνία Δερματίνων Ειδών
Πώληση: Χονδρική / Λιανική
Ωρες λειτουργίας: Καθημερινές 8.00 - 20.30

✪ ✪ ✪
Εργαστήριο και Εκθεση:
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ (ΑΣΛΑΝΟΓΛΟΥ) 126 - ΚΑΛΛΙΘΕΑ
ΤΗΛ & FAX: 95.14.093

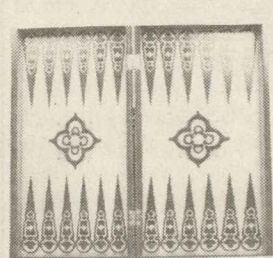
✪ ✪ ✪
Είδη κατάλληλα για ΔΩΡΑ - Τιμές Βιοτεχνίας
Βαλίτσες, Τσάντες, Χαρτοφύλακες, Τσαντάκια, Πορτοφόλια, Σακ-Βουσιγιάς, Σχολικές Τσάντες, Ζώνες, Γάντια, μοντέρνα παρεμφερή είδη δερμάτινα και συνθετικά.

**ΧΡΗΣΤΟΣ
ΙΝΕΠΕΚΟΓΛΟΥ**

Αθηνάς 11 Μοναστηράκι Τηλ. 32.19.092
Αλυσόπριονα Βενζινοκίνητα HOMELITE
Μηχανές Γκαζόν MC CULLOCH
BOSCH - Ηλεκτρικά Εργαλεία
Ερασιτεχνικά Μηχανήματα BLACK & DECKER
Ηλεκτρογεννήτριες - Κομπρεσέρ
Εργαλεία Τεχνιτών PEUGEOT

Δ. ΓΟΥΡΓΟΥΡΑΚΗΣ
Α. ΓΚΙΩΤΣΚΙΟΤΣΟΓΛΟΥ
Αρτέμιδος 87 Παλ. Φάληρο,
Τηλ. 98.47.336

Δεν είναι τάβλι...
Είναι κόσμημα...
Χειροποίητο,
παραδοσιακό.
...Αποκτήστε το!

ΦΩΤΟ VIDEO ΣΟΥΛΑ

(από το 1976)

Λάζαρος Γ. Ισταυρίδης

Αναλαμβάνουμε τη φωτογράφιση και βιντεοσκόπηση των πιο ευτυχισμένων στιγμών της ζωής σας όπως αρραβώνες, γάμοι, βαπτίσεις, με τα τελευταία μηχανήματα και με εκπληκτικές τιμές (Βαπτίσεις από 35.000, γάμοι από 50.000, αρραβώνες από 60.000).

Διευθ. Πλ. Αγ. Ελεούσας 4, Καλλιθέα Τηλ. 95.89.571
Θησέως 216 Πλησίον Ζαχ/στειών Δελφολάνη-Γρηγόρη

ΕΥΡΟΗΡΩΜ

ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ - ΕΙΔΗ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

Ελευθ. Γ. Τάτσης & Σία Ε.Ε.

Δ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ 149 - ΧΛΑΝΔΡΙ - ΤΗΛ. 6398078

Φίλοι συνδρομητές,
Όσοι από σας μένουν στις περιοχές Π. Φαλήρου, Αλ. Σοφίας, Ν. Σμύρνης, Καλλιθέας και κέντρου Αθηνών έχουν ήδη πιθανότητα δεχθεί την επίσκεψή του εισπράκτορα της "Ε" και έχουν εξοφλήσει τις συνδρομές τους. Τους ευχαριστούμε.

Οι συνδρομητές που δεν έχουν ακόμη δεχθεί την επίσκεψή του εισπράκτορα και μένουν στις περιοχές αυτές ή και πέραν των ορίων που αναφέρουμε παραπάνω, μπορούν να στείλουν τις συνδρομές τους (1.500 δρχ. 1991 ή από 2.500 δρχ. για 1992 και 1993) στο όνομα του εκδότη στη διεύθυνση της εφημερίδας. Φυσικά είναι αυτονόητο ότι μπορούν να κρατούν τα έξοδα αποστολής των ΕΛΑ από το ποσό της οφειλής.

Υπενθυμίζουμε ότι η "Ε" δεν επιχορηγείται από πούθενά και κανέναν, γι αυτό και βασίζεται μόνον στις συνδρομές σας.

27 χρόνια
προσφορά
δροσιάς

ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΑ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

**ΑΥΤΟΚΙΜΑ
Lagias**

ΙΩΑΚΕΙΜ Σ. ΛΑΓΙΑΣ Α.Ε.
Λεωφ. Αμφιθέας 85, 175 64 Π. Φάληρο, Τηλ.: 9832053 - 9848468, Fax: 9817878

**ΔΡΟΣΙΑ
ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!**

ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΚΕΡΙΩΝ

ΒΙΟΚΕΡ

Θ. ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ

ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ - ΑΠΟΣΜΗΤΙΚΑ - ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΛΑΜΠΑΔΕΣ - ΛΑΜΠΑΔΕΣ

ΓΑΜΩΝ-ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ - ΚΕΡΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ -

ΛΑΜΠΑΔΕΣ ΤΑΜΑΤΑ

ΠΩΛΗΣΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ

Εκθεσias: Αγ. Φωτεινής 49 Ν. Σμύρνη Τηλ. 93.31.967

Εργαστ.: Τριόλου 8 Ν. Σμύρνη, Τηλ. 93.59.551

Γρυνάρη 92 -94 Καλλιθέα. Τηλ.: 95.98.049

Νέα Εφεσος

ΚΕΜΠΑΠΤΣΙΔΙΚΟ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ

(Παλιά ταβέρνα ΔΑΣΚΑΛΟΣ)

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ & ΑΝΔΡΟΝΤΣΟΥ 8 ΑΜΦΙΘΕΑ

(Σύνορα Ν. Σμύρνης) ΤΗΛ. 98.31.310

Απίθανες γεύσεις κερματιών

Λαχματζούν σε πέτρινο φούρνο

Η ευρύχωρη αίθουσα μας διατίθεται για κάθε είδους συγκεντρώσεις, Σέρβες διαγωνίες φαγητών και ούκον, Μουσική ταβέρνας, Πρώτο γυναικείο πάρτυ 15 Δεκεμβρίου.

Χριστούγεννα - Πρωτοχρονιά Ρεβεγιόν

Βιβλία - Βιβλιοθήκες

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

Αγορά - Πώληση

Ελληνικά και ξένα αποφαντομένα και αναπάνισια

Κ. Θεοχαρίδης, Α. Παπαγιού 98 ☎ 77.74.850

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΙΩΑΚΕΙΜΕΙΑΔΩΝ

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου Ιωακειμειάδων, προσκαλεί τα μέλη και τους φίλους του, τους εκπαιδευτικούς και τις μαθήτριες να τιμήσουν την **ΜΑΡΙΚΑ Γ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΥ** (π. Διευθύντρια του Δημοτικού Σχολείου του Ζαπτείου Παρθενώνα - τ. Πρόεδρος του Συνδέσμου Ιωακειμειάδων)

με την παρουσία του, την Τετάρτη 2 Φεβρουαρίου 1994 ώρα 18.00 στο Ευγενίδειο Ιδρυμα (Συγγρού 387).

Το Δ.Σ.

Σημ.: Μετά την εκδήλωση θα επακολουθήσει δεξίωση.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΙΩΑΚΕΙΜΕΙΑΔΩΝ

Για τους σκοπούς του Συνδέσμου προσέφε-

ραν: Ελλη Βασιλείδου εις μνήμη ΤΑΤΙΑΝΑΣ ΠΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ 5.000, Φωφό Χιλιάρχοπούλου εις μνήμη ΓΕΩΡΓΙΟΥ και ΚΟΡΑΛΙΑΣ ΧΙΛΙΑΡΧΟΠΟΥΛΟΥ 5.000, οι συμμαθήτριες της Μαρίκας Παπαζογλου εις μνήμη του συζύγου της ΚΩΝ/ΝΟΥ 20.000, Κωνίνα Πέτσου εις μνήμη της θείας της ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΚΥΡΑΤΖΗ 10.000, Ελένη Καρατζά εις μνήμη του συζύγου της 5.000, Κωνσταντίνος Καραφωτιάδης εις μνήμη ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΦΩΚΑ 5.000, Ζωή Μισιλοπούλου εις μνήμη ΑΝΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ 5.000, ανώνυμος 50.000, Βέρα Μόσχου 50.000, Ελένη Σαραντινίδου 5.000, Άννα Παναγιωτίδου 10.000, Ελλη Καλογιάννη 5.000, Ειρήνη Παναγιωτίδου 5.000, Ευδοξία Κυριακίδου 3.000, Σοφία Γκουσιόγλου 5.000, Ανώνυμος 5.000, ανώνυμος 3.000 Μαρίκα Νικολαΐδου 5.000, Κλειώ Βασιλείδου 5.000, Καίτη Ξανθοπούλου 3.000, Ελένη Παρθενιάδου 5.000, Καλλιόπη Αναστασιάδου 15.000. Το Δ.Σ. ευχαριστεί.

Λουριδίειο Ιδρυμα

Δωρεά αντί στεφάνου, εις μνήμη και τιμήν η υπέρ υγείας οικείων και φίλων των, δια τους σκοπούς του Κοινοφελούς Λουριδίου Ιδρυματος "ΜΝΗΜΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ" προσέφεραν κατά τον μήνα Οκτώβριο 1993:

Ορέστης Αθ. Λουριδής, αντί στεφάνου προς την αγαπητήν παλαιάν φίλην του ΜΑΡΙΑΝ ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ-ΚΑΛΛΙΤΣΗ 30.000, Αριστείδης Στ. Σταυράκης, υπέρ υγείας φιλάτης αδελφής του Αθανασίας 11.000, Νικόλαος Μοσχολός 5.000, Μισαήλ Εγγονόπουλος 50.000 και διάφοροι άλλοι μικρότερα ποσά 18.000.

Μορφωτικός Σύνδεσμος Νήσου Χάλκης Κων/πόλεως «Ο Άγιος Νικόλαος»

Λαχαρισίες

Κατόπιν της Γενικής Συνέλευσης που διεξήχθη στις 15 Νοεμβρίου 1993 και ώρα 20.00 στην έδρα του Συνδέσμου, οι εκλεγέντες για το Δ.Σ. συνεδρίασαν στις 22 Νοεμβρίου 1993 και ώρα 21.00 προβαίνοντας σε αποφάσεις και συζητήσεις που αφορούσαν σε ορισμένα θέματα ως εξής:

Πρόεδρος: Μαρίνος Οξυαλιανδίδης, Αντιπρόεδρος: Άννα Χάρη, Γεν. Γραμματέας: Παναγιώτης Βασιλείδης, Ταμίας: Αικατερίνη Χειράκη, Ειδ. Γραμματέας: Βασίλειος Παναγιωτίδης, Σύμβουλοι: Παναγιώτης Σαράντης, Αθανάσιος Μπουγιουγκιανός.

Η "Ε" συγκαλεί τα μέλη του νέου Δ.Σ. και τους εύχεται καλή δύναμη στο έργο τους.

Εν τω μεταξύ η επέτειος μνήμη του Πολιούχου Αγ. Νικολάου γιορτάστηκε την Κυριακή 12 Δεκεμβρίου στον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Φιλοπάππου Κοινωνικών, με την καθιερωθείσα Θ.Λειτουργία μετ' αφοκλασίας, υπέρ υγείας των μελών και φίλων του Συνδέσμου ως και των απανταχού Χαλκινητών.

Επακολούθησε δεξίωση στην έδρα του Συνδέσμου.

Δωρεές: Υπέρ των αναγκών του Συνδέσμου μας προσέφεραν: Δέσποινα Καμαρινού στη μνήμη της προσφιούς ανδραγάτης της ΕΙΡΗΝΗΣ ΠΟΥΠΟΥΛΑΔΟΥ 10.000 δρχ., Αγγελική Κωνσταντινίδου στη μνήμη του προσφιούς συζύγου της ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 10.000 δρχ., οικ. Αθανασίου Αθανασίου στη μνήμη του αιωνίηνστου ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ, 5.000 δρχ., οικ. Ιωάννου Καραγιαννίδη στη μνήμη ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ 5.000 δρχ., Ηλίας Πετράς στη μνήμη των προσφύγων των γονέων 5.000 δρχ.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΖΑΠΠΙΔΩΝ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Ζαππιδών, προσκαλεί τα μέλη και τους φίλους του, στην ομίλεια του καθηγητή

ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΜΑΥΡΙΔΗ

με θέμα: «Ανθρώπος και νεοτομία», που θα γίνει την Τετάρτη 26 Ιανουαρίου 1994 και ώρα 18.30 στην έδρα του Συλλόγου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

**Πωλείται τηλέφωνο
από 98 περιοχής
Παλαιού Φαλήρου.
Τηλεφωνήσατε στον
αριθμό 98.39.851
καθημερινά μεταξύ 8-10**

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Το ετήσιο αρχιερατικό μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του προσφιλούς μας συζύγου και πατρός

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΛΙΝΑ

θα τελεσθεί την Κυριακή 16 Ιανουαρίου 1994 και ώρα 10.45 στον Νεκροταφειακό Ναό Παλαιού Φαλήρου.

Η τεθλιμμένη σύζυγος: Άννα Λίνα
Τα τέκνα: Φώφη και
Κώστας Μίσθιος.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Δ.Σ. του Βυζαντινού Κέντρου μόλις πληροφορήθηκε με λύπη το θάνατο του

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΤΟΥΠΑΚΗ

ιδρυτικού μέλους του Βυζαντινού Κέντρου και σεβαστού πεθερού του αντιπροέδρου κ. Αρίστου Χριστοφορίδη, αποφάσισε ομόφωνα:

Να εκπροσωπηθεί κατά τη νεκρώσιμη ακολουθία,

Να κατατεθεί στεφάνι στην κηδεία,

Να σταλεί συλλυπητήρια επιστολή στη σύζυγο του θανόντος,

Να δημοσιευθεί στον Τύπο, το παρόν ψήφισμα.

ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΗΡΙΑ

Αναλαμβάνει διακοσμήσεις με τεχνητά άνθη και φυτά, καταστημάτων, διαμερισμάτων, αίθουσών, ειόδων πολυκατοικιών κλπ.

κα. Δέσποινα Καντζαλίδου
Τηλ. 98.42.729

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Για συνεργασία νέοι και νέες από 26 μέχρι 45 ετών, απόφοιτοι Λυκείου, χωρίς στρατιωτικές υποχρεώσεις, για ένα επάγγελμα σοβαρό, κοινωνικό και προπάντων καλά αμοιβόμενο.

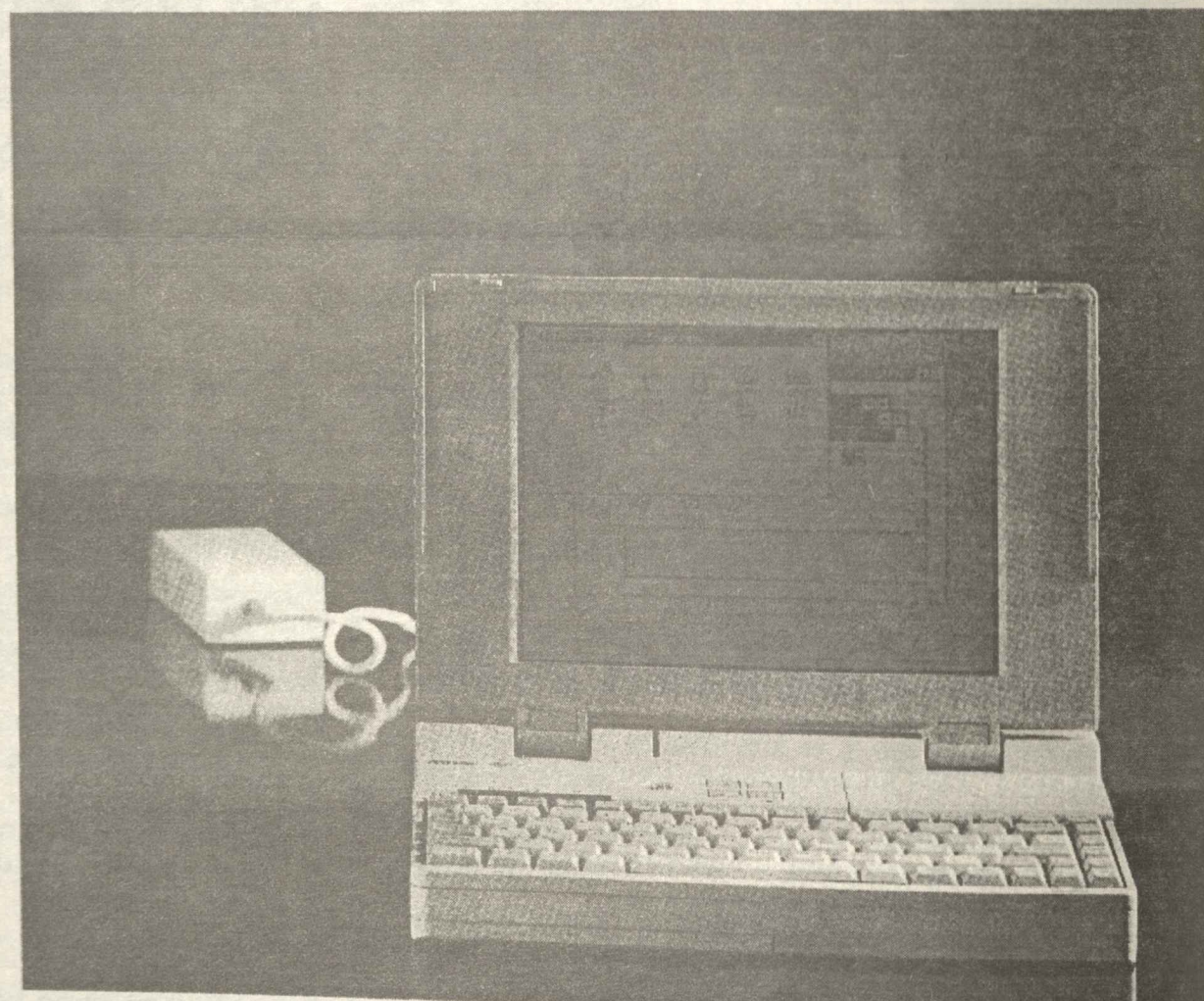
Προσόντα: Εργατικός, φιλόδοξος, τίμιος, σοβαρός.

Παροχές: Οικονομική ενίσχυση στα πρώτα θέματα, αντιμισθία, υψηλές προμήθειες, ομαδική ασφάλιση του ιδίου και της οικογένειάς του, εξοδολογία, καριέρα σε διεθνή κλίμακα, δυνατότητα εστρώσεως των δίων εξωτερικού.

Πληροφορίες στα τηλέφωνα:
72.17.355 - 98.28.091

ΜΙΤΑΣ NOTEBOOK

486/33 MHz ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ ΣΕ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ!!

486 SLC - 33 MHz, 4 MB RAM (18 MB), 1.44 MB FDD, 120 MB H. DISK, 64 GRAY 000N VGA 10", 2.5 KILB

ΣΤΗΝ ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ?

**ΩMEGA
COMPUTERS ΑΕΒΕ**

Γ. Σεπτεμβρίου 43Α 104 33 Αθήνα Τηλ. 8225367-8226128-8231403 • Telex 218240 ΤΕΟ GR • FAX 82 20 331

ΑΘΗΝΑ: AST: Μαυρομάλη 136, Τηλ. 6450571. CAT COMPUTER: Πατησίων 40, Τηλ. 3603594. DATACALL: Χαρ. Τριkouπη, Τηλ. 3623909. GAROU ELECTRONICS: Κηφισίας 119 Μαρούσι, Τηλ. 8050219. INFOCAD: Φωκίωνος Νέγρη 30, Τηλ. 8228933. INFO LIFE: Κόδρου 12, Τηλ. 6879016. LAVISOFT: Αγ. Μαρίνα Παιονας Τηλ. 6643911-7. MEDICASOFT: Σολομού 33, Τηλ. 3644785. PC SOLUTIONS: Τριkouπη 15, Πειραιας, Τηλ. 4184693. SKYNET: Μεσογείων 139, Τηλ. 6926799. A και N Γαλατσίου 63, Τηλ. 2284500. KRITHRION: Αγ. Κωνσταντίνου 52 Μαρούσι, Τηλ. 3646126. ΒΛΑΧΟΣ ΑΝ.: Βρυξέλλας 23, Τηλ. 7013463. ΠΛΑΜΑΚΗ: Κηφισίας 232, Τηλ. 8088317. ΟΣΕΚΟ: Σοφούλη 10, Τηλ. 9421521. ΨΗΦΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ: Αγ. Μελετίου 36, Τηλ. 8218423. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: BUSINESS COMPUTERS: Μοναστηρίου 80, Τηλ. 031 - 543331. ΟΜΙΛΟΣ ΛΟΓΙΚΗ: Δωδεκανήσου 5-7, Τηλ. 031 - 529327. ΑΛΕΞ ΠΟΛΗ: ALEXPOLIS COMP. CENTER: 837367. ΚΑΤΕΡΙΝΗ: ΟΜΙΛΟΣ ΛΟΓΙΚΗ: Καναρη 2, Τηλ. 0351 - 28507. ΚΕΡΚΥΡΑ: ΟΜΙΛΟΣ ΛΟΓΙΚΗ: Ματθαίου 6, Τηλ. 0661 - 40179. ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ: ΚΟΜΕΣ Δ. ΛΙΑΠΗΣ - ΧΡΥΣΟΥΛΑΣ: Τηλ. 0262 - 31505. ΡΟΔΟΣ: TELEMAT COMPUTER SYSTEMS: Στ. Καζούλη 74, Τηλ. 0241 - 73052. ΣΑΜΟΣ: INFO SAMOS: I. Λαυράς Τηλ. 0273 - 28167. ΧΑΛΚΙΔΑ: INFORMATIC COMPUTER SUPPORT: Αβραντών 54, Τηλ. 0221 - 88430. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ: ΚΑΤΣΙΡΜΑ Α.: Παλαιόχωρη Χαλκιδίκης, Τηλ. 0202 - 41545.

Διευκρινίσεις από τον Κ. Ανδρέα Πολιτάκη

Σχετικά με το δημοσίευμα που στο φύλλο Οκτωβρίου με τίτλο "Δικαιώθηκε ο κ. Ατζέμογλου;" πήραμε από τον κ. Ανδρέα Πολιτάκη επιστολή, στην οποία μετά από επιστολικό σημείωμα που αναφέρεται στο ιστορικό της γνωστής διένεξης, λέει τα εξής:

"Δεν έχω δυσκολία να ανταποκριθώ στο αίτημά σας, μολονότι δεν δημοσιεύω δικό μου κείμενο. Εχω, λοιπόν, την τιμή να σας γνωρίσω τα ακόλουθα: Ο ισχυρισμός που προβάλλεται δια του ... "ευχαριστήριου" από τον Ν. Ατζέμογλου είναι τελείως αναληθής. Και χαρακτηρίζει το συντάκτικα του Ν. Ατζέμογλου με ημερομ. 10.9.1993 και τίτλο: "Ανάκληση ισχυρισμών" (η δίκη είχε προσδιορισθεί για τις 16.9.1993) και αφού η δήλωσή αυτή ενταχθηκε, στις 13.9.1993, στο φάκελλο της δικογραφίας, ανακάλεσα δια της πληρεξουσίας δικηγόρου μου, την εναντίον του Ν.Α. μήνυση.

Και έτσι, ύστερα από την ιδιογραφία δήλωση του Ν. Ατζέμογλου με ημερομ. 10.9.1993 και τίτλο: "Ανάκληση ισχυρισμών" (η δίκη είχε προσδιορισθεί για τις 16.9.1993) και αφού η δήλωσή αυτή ενταχθηκε, στις 13.9.1993, στο φάκελλο της δικογραφίας, ανακάλεσα δια της πληρεξουσίας δικηγόρου μου, την εναντίον του Ν.Α. μήνυση.

Θα βρείτε, συνημμένο στο

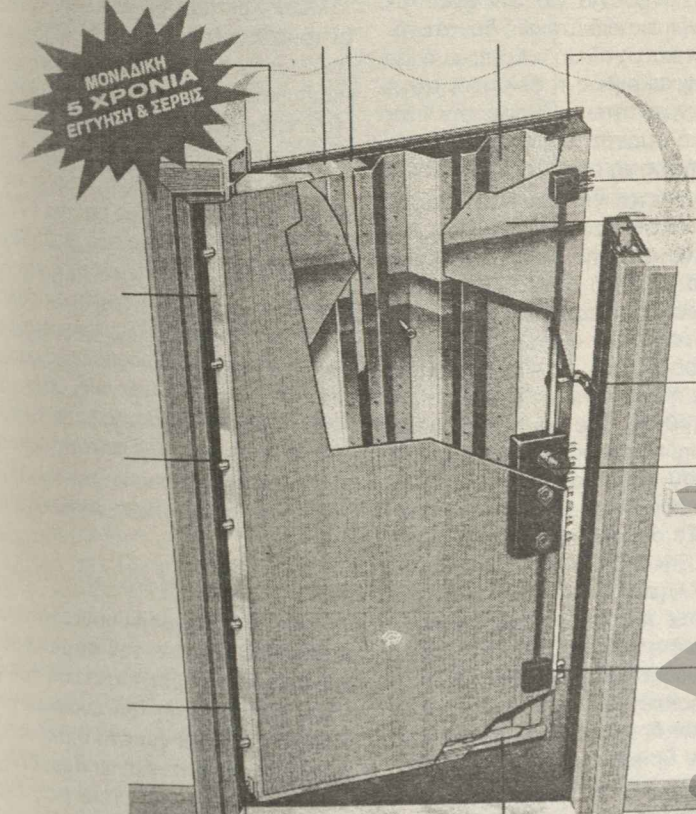
ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΑ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ

σε Εστιατόρια, Ταβέρνες, Κεφαλαποδία, Ζαχαροπλαστεία και σπιτία
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΡΕΜΕΝΟΣ

Τηλ. Παραγγελίας 93.58.134 (18.00-20.00) και
83.18.846 λοιπές ώρες
ΤΙΜΕΣ ΣΥΜΦΕΡΟΥΣΕΣ

RODEX

ΩΘΡΑΚΙΣΜΕΝΕΣ ΠΟΡΤΕΣ
& ΠΑΡΑΟΥΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΩΘΡΑΚΙΣΜΕΝΗ ΠΟΡΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ RODEX

Επένδυση από την πιο απλή μέχρι και την πιο εντυπωσιακή σε μόνι, καρυδιά ή λακα, με επίχρυση πόρτα, που δεν έχει να ζηλέψει τίποτα από ξύλινη. Θα βρείτε ποικιλία στην έκθεσή μας.

Υπεύθυνη, αυθιμερόν εγκατάσταση δίχως "μερεμέτια", από πεπειραμένα συνεργεία.

Το γνωστό σας ταχύτατο SERVICE-RODEX με την 15ετή εμπειρία στον τομέα ασφαλείας κτηρίων.

Η μοναδική πόρτα με 18 σημεία κλειδώματος και ασπίδα προστασίας.

Ευκολίες πληρωμής με 10 άτοκες μηνιαίες δόσεις, 4 χρόνια εγγύηση και δωρεάν σέρβις.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

ΓΟΥΝΑΡΗ 60 ΑΝΘ ΓΛΥΦΑΔΑ (ΕΛΛΗΝΙΚΟ) ΤΗΛ.96.50.334

παρόν, αντίγραφο της δήλωσης Ατζέμογλου, το οποίο ελήφθη από το φάκελλο της δικογραφίας.

Τρεις μέρες αργότερα - στις 16.9.1993 - υπήρξε το (γνωστό σε σας) δημοσίευμα "Εξήλθη της εφημερίδας "Ελευθεροτυπία" με τίτλο "Δικαιώθηκε ο Πολιτάκης", το οποίο επιβεβαιώνει τη χρονική αλληλουχία των γεγονότων.

Κατά συνέπεια και πάλιν ο Ν. Ατζέμογλου προβαίνει (εν γνώσει) σε αναληθείς ισχυρισμούς."

Με τιμή

Ανδρέας Γ. Πολιτάκης

ΥΓ.1. Ως προς το θέμα των πιέσεων και διωγμών που υπέστη ο Ελληνισμός στην Κων/πολη και στα νησιά Ιμβρος και Τένεδος (με αποτέλεσμα την απίστευτη όσο και απαράδεκτη μείωση του μέχρι, σχεδόν, μηδενισμού) έχω, σε διαφορές περιπτώσεις, από καιρό, ασχοληθεί. Πρόχειρα και εντελώς ενδεικτικά αναφέρω σχετικό κείμενό μου στο περιοδικό "Πολιτικά θέματα" (τεύχος 21.7.1989, σελ. 38) όπου παρατίθενται με αριθμητικά στοιχεία η ελαχιστοποίηση του αριθμού των Ρωμίων, στην Πόλη κλπ. και η αύξηση, στην ίδια χρονική περίοδο, του μουσουλμανικού πληθυσμού της Δ. Θράκης. Και προστίθεται στο κείμενό μου "τα τραγικά γεγονότα του Σεπτεμβρίου 1955, στην Κων/πολη, άσκησαν μεγάλη επιρροή στην απομείωση αυτή..."

Αλλάστε οι ίδιοι Τούρκοι παραδέχονται την ευθύνη τους. (Και την παραδέχτηκαν από τότε. Από το 1960. Όταν, ανάμεσα στις άλλες κατηγορίες που "συνόδευσαν" τον τότε Πρόεδρο

της Δημοκρατίας, τον Πρωθυπουργό και την Κυβέρνησή του στη "Νύση των σκύλων" ήταν και οι καταστροφές και οι βανδαλισμοί κατά των Ρωμίων της Πόλης στις 5.9.1955).

Αλλά και πρόσφατα ακούστηκε η παραδοχή αυτή από επισημοτάτα χείλη. Από τον Πρόεδρο του Τουρκικού Κοινοβουλίου κ. Husamettin Cindoruk (ο οποίος είναι ο δεύτερος τη τάξει στην τουρκική πολιτική ιεραρχία, αμέσως μετά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας). Είπε ο κ. Cindoruk στο περιοδικό "Aktuel" (τεύχος 24.12.1992, σελ. 52): "Για να καθαρίσει η ντροπή και η εκκρεμότητα του παρελθόντος είμαι υπέρ των μεθόδων και των διαδικασιών που θα κάνουν δυνατή την επιστροφή των Ρωμίων στην Ιστανμπούλ..." (Το "Aktuel" είχε στο τεύχος αυτό επισκέλειδο ρεπορτάζ με γενικό τίτλο: "Η Ιστανμπούλ θέλει τους Ρωμιούς της πίσω"...). Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πρόκειται για επιφανή και πανηγυρική αναγνώριση της τουρκικής ευθύνης.

Κατά συνέπεια ο Ν. Ατζέμογλου και οι "συν αυτώ" "ανοίγουν", στο θέμα αυτό, "πόρτες ανοικτές".

Στο τέλος του γράμματός του, ο κ. Πολιτάκης έχει και δεύτερο υπερρόγραφο, στο οποίο ασκεί κριτική στις εφημερίδες "Πολίτης" και "Ανατολή", πράγμα που φυσικά δεν αφορά την "Ε" και γι αυτό δεν δημοσιεύεται.

**ΠΡΑΤΗΡΙΟ
ΒΟΚΤΑΣ
"ο αλέξης"**
ΑΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 16 - Π. ΦΑΛΗΡΟ
☎ 9816 890

ΝΩΠΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ

ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ:

- κρέατα
- ψάρια
- πίτσες
- φύλλο κρούστας
- λαχανικά
- σφολιάτα κ.λ.π.

Διαθέτουμε και τροφές για σκύλους

και μην ξεχνάτε...

το κατεψυγμένο είναι ΦΡΕΣΚΟ

ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

ΑΝΑΖΗΤΟΥΝΤΑΙ οι κ.κ.: Δημήτριος Δέδες του Ευσταθίου, Ευτέρπη Δέδε, ή οι κληρονόμοι τους και Ιωάννης Μαυρομάτης του Κωνσταντίνου, Αντώνης Μαυρομάτης του Κωνσταντίνου, Ελένη Μαυρομάτη του Κωνσταντίνου ή οι κληρονόμοι τους, για σοβαρή υπόθεσή τους. Ας επικοινωνήσουν τηλεφωνικά με τους αριθμούς: 72.38.031 - 95.18.184 κα Νικολαΐδη.

CaOnNdSoTnHyNaTdiN

HAUTE COUTURE

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 37 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ - 10673 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ.: 3601515 - 3619850

PARIS - ATHÉNES - NEW YORK

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΚΑΛΕΣ
ΓΙΟΡΤΕΣ

ABAGIS

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 16, ΣΥΝΤΑΓΜΑ - ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 3231743

Β. Κεσίογλου

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΓΝΗΣΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ

Motorcraft

ΔΟΪΡΑΝΗΣ 196 ΚΑΛΛΙΘΕΑ

ΤΗΛ. 9429340

FIESTA - ESCORT - CAPRI - TAUNUS
CORTINA - GRANADA - TRANSIT

**✠ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΤΕΧΘΕΝΤΟΣ
ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥ**

*«Ανέτειλας, Χριστέ, εκ Παρθένου,
νοητέ ήλιε της δικαιοσύνης».*

Τα χαρίσματα του Θεού έρχονται αφ' εαυτών, αθορύβως, όπως το φως του ανατέλλοντος ηλίου.

Και εις την καθάραν Παρθένον, την ταπεινήν και ανύπαρκτον δια τους ισχυρούς της γης, ήλθεν αθορύβως και αγνώστως η έλλαμψις του Θεού Φωτός, ήλθεν ο ίδιος ο Υιός και Λόγος του Θεού, όχι με σκοπόν απλώς να την αγιάσει, αλλά να σαρκωθεί εξ αυτής, δια Πνεύματος Αγίου, και να την αναδείξει αληθώς Μητέρα Του, Θεοτόκον.

Και ζη την θείαν ταύτην επίσκεψιν η Παρθένος, ζη το υπέρ νουν και έννοιαν μυστήριον: «Εγκυμονούσα Κόρη παραγίνεται του γεννήσαι τον Κύριον».

Εκπλήσσεται δια το θαύμα: πώς είναι δυνατόν το τέκνον των σπλάχνων της να είναι ταυτοχρόνως ο Αυτρωτής της και Θεός!

«Οπου Θεός βούλεται, νικάται φύσεως τάξις».

Η ταπεινώς της Παρθένου έφερε τον Θεόν εις την γην. Και το προσωπικόν και απόρρητον γεγονός της συλλήψεως και του τόκου της Αειπαρθένου λαμβάνει διαστάσεις κοσμικές, καθίσταται αφορμή καθολικής σωτηρίας.

«Τα τύμπανα σήμερον χαράς πληρούνται, Χριστός ετέχθη εκ της Παρθένου».

Ολόκληρος η ανθρωπίνη ζωή και φύσις ευλογείται. Κάθε εγκυμοσύνη εξ αυτής της ασπόρου γονής λαμβάνει κάτι το θείον. Και η παρθενία αποδεικνύεται υπερφυσώς γόνιμος για της θείας ταύτης κυοφορίας. Χωρίς αυτήν την παρθενικήν κυοφορίαν, πάντα τα ανθρώπινα μένουν στείρα και σκοτεινά. Δι' αυτής όλα καταυγάζονται δια θείας μαρμαρυγής.

Αυτή είναι η προσδοκία των εθνών, ο ανέκφραστος πόθος και το ασίγαστον αίτημα της ανθρωπότητας.

«Η ιστορία των ανθρώπων περιμένει με υπομονήν την ώραν, κατά την οποίαν θα δοξασθή ο περιφρονημένος άνθρωπος», ομολογεί γνωστός μη χριστιανός ποιητής. Και η ώρα ήλθε, το θαύμα επετελέσθη. Ανέτειλεν ο Χριστός εκ Παρθένου, ο νοητός ήλιος της δικαιοσύνης, και εδόξασε τον άνθρωπον. Εφώτισε τα σύμπαντα. Ανέτρεψε την πρώτην κατάραν της Εύας. Κατήργησε τας δυνάμεις του Αδου. «Τα πάντα συνεκινείτο δια το μελετάσθαι θανάτου κατάλυσιν». Καταλύεται ο θάνατος. Ο άνθρωπος τώρα δύναται να ζήση.

Δι' αυτό εορτάζει ο ουρανός και η γη εορτήν θείαν και ανθρωπίνη, προσωπικήν και οικουμενικήν.

Εορτάζομεν τα γενέθλια του Θεανθρώπου και τα γενέθλια του ανθρώπου.

Ο Θεός γεννάται εν σαρκί και ο άνθρωπος αναγεννάται εν πνεύματι.

Εχομεν την αληθή θεοφάνειαν και την όντως ανθρωποφάνειαν: την αποκάλυψιν της αφάτου αγάπης του Θεού και την φανέρωσιν της ευγενείας της ανθρωπίνης φύσεως, μεθ' όλων των κεκρυμμένων δυνατοτήτων της.

Απεκαλύφθη η αλήθεια, όχι ως άσαρκος ιδέα, αλλ' ως σεσαρκωμένη αγάπη, ως Θεάνθρωπος Κύριος και θεϊκή συγκατάβασις, η οποία αναλαμβάνει και ανυψώνει το ανθρώπινον.

Δεν ήλθε κάποιος να σώση το θνητόν δια της βίας. Δεν ήλθε κάποιος να επιβάλη την άποψίν του ως νέαν τάξιν. «Επεσκέψατο ημάς εξ ύψους ο Σωτήρ ημών», ως βρέφος κείμενον εν φάτιν.

Όταν ο Παντοκράτωρ μας υπώνη ταπεινούμενος, μας πλουτίζει δια της εκουσίου πτωχείας του και σέβεται ημάς τους ευτελείς θεϊκώς, τότε πράγματι «η παλαιά βασιλεία διαφθείρεται, Θεού ανθρωπίνως φανερουμένου εις καινότητα αϊδίου ζωής». Νέα βασιλεία της χάριτος εγκαινιάζεται, καινή ζωή πολιτεύεται, χαρίζουσα εις πάντας «τη ταπεινώσει τα υψηλά και τη πτωχεία τα πλούσια».

Όμως εντός της πανιέρου ταύτης και ανεκκαλήτου ευφροσύνης παρεμβάλλεται ταραχή. «Ο Ηρώδης εταράσσετο, διότι Θεός εν σαρκί εφάνη, σωτήρ των ψυχών ημών».

Δεν ανέχεται η εξουσία και η λογική του Ηρώδου και του Αδου να γεννήση η Παρθένος τον Θεόν, να τιμηθή ο ταπεινός, να εγερθή ο αδύνατος, να σωθή ο άνθρωπος. Και σφαγιάζει τα νήπια. Εις τους αγγελικούς ύμνους και την χαράν της οικουμένης προσθέτει «θρήνον και κλαυθρόν και οδυρμόν πολύν». Δια να επισκιάση την χαράν, να θανατώση τον Θεάνθρωπον, να απαλλαγί από την αγάπην, η οποία εκουσίως θυσιάζεται υπέρ του κόσμου ζωής και σωτηρίας.

Και ο Θεάνθρωπος Κύριος αντιμετωπίζει την ταραχήν του Ηρώδου και την βίαν κάθε εποχής δια της ηρεμίας και της συνεχούς προσφοράς Του. Εκχέει το ιδιόν Του αίμα «αεί σφαγιάζεται αγιάζων τους μετέχοντας» - δια να ζήσουν τα νήπια, να πραγματοποιηθή ο σκοπός της δημιουργίας, να εισέλθωμεν εις τον Παράδεισον της όντως ελευθερίας και θεώσεως.

Αυταί αι δύο δυνάμεις και βασιλείαι, του Θεανθρώπου και του Ηρώδου, της θυσιαζομένης αγάπης και της τυραννικής κυριαρχίας, θα αντιπαραβάλλωνται έως τέλους. Αλλά η νίκη ανήκει εις την αγάπην.

Διότι, ενώ και σήμερον πολλαί θεωρίαί και δυνάμεις δρουν κατά το παράδειγμα του Ηρώδου, ταραχαί παθών και πολέμων απειλούν τον άνθρωπον και ευτελίζουν την ζωήν του, εγωισμοί καταδικάζουν πολλούς εις λιμοκτονίαν και η καταναλωτική απληστία, αφαιρούσα το περιεχόμενον των Χριστουγέννων, καθιστά πολλάκις τον πλούσιον έρημον και πτωχόν - ενώ ταύτα πάντα συμβαίνουν, υπάρχει πάντοτε, εντός του χειμῶνος και του σκότους κάποιος αστήρ φωτεινός οδηγών τον άνθρωπον απλάνως εκεί όπου γεννάται ο Χριστός, εκεί όπου ο ίδιος ο άνθρωπος δύναται να γεννήση κατά χάριν τον Χριστόν.

«Ο του Θεού Λόγος εφάπαξ κατά σάρκα γεννηθείς αεί γεννάται θέλων κατά πνεύμα δια φιλανθρωπίαν τοις θέλουσι και γίνεται βρέφος, εαυτόν εν εκείνοις διαπλάττων ταις αρεταίς».

Αυτήν την ευλογίαν, να μορφωθή ο Χριστός δι' υπακοής εις την ψυχήν ενός εκάστου εξ ημών, δια να βιώσωμεν την «χαράν ήτις έσται παντί τω λαώ», ευχόμεθα ολοψύχως προς πάντας υμάς, αδελφοί και τέκνα προσφιλέστατα.

Χριστούγεννα 1993

+Ο Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος προς Θεόν ευχέτης πάντων υμών.

Μια ενδιαφέρουσα επιστολή του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών προς την Πρωθυπουργό της Τουρκίας κα Τσιλλέρ

(Την μετάφραση της παρούσης επιστολής, από το αγγλικό πρωτότυπο έκανε και μας έστειλε «για προσωπική μας ενημέρωση» αλλά και «περαιτέρω χρήση κατά την κρίση μας» ο Αιδεσιμολογιότατος Μ. Πρωτοπρ. Γεώργιος Τσέσης, μόνιμος αντιπρόσωπος του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Π.Σ.Ε. Τον ευχαριστούμε ιδιαίτερώς τόσο για την χρήσιμη πρωτοβουλία του, όσο και για τον κόπο του να μεταφράσει για μας το κείμενο.)

Προς την Πρωθυπουργό της Τουρκίας
Κυρία Τανσού Τσιλλέρ
Εις Αγκυρα

Εξοχτάτη,

Τις τελευταίες εβδομάδες έλαβα γράμματα εκ μέρους σωματείων από διάφορα μέρη του κόσμου, στα οποία εκφράζονται ανησυχίες για ωρισμένα περιοριστικά μέτρα, τα οποία θίγουν τα βασικά δικαιώματα της ελληνικής μειονότητας που ζει στην Τουρκία.

Μερικές από τις ανησυχίες αυτές αναφέρονται στον περιορισμό των δραστηριοτήτων του Οικουμενικού Πατριαρχείου, βασιζονται όμως σε παλιές ή εσφαλμένες πληροφορίες. Θα διασκεδάσω τους φόβους των σωματείων αυτών, παρέχοντας σ' αυτά ωρισμένες διευκρινίσεις. Εν τούτοις, επειδή γνωρίζω το ενδιαφέρον που έχει η Κυβέρνησή σας και σεις προσωπικά, για την άρση τυχόν αμφιβολιών ως προς τον σεβασμό των διεθνώς ισχυόντων, καθώς και την εφαρμογή των νόμων προστασίας των μειονοτήτων της Τουρκίας, επιθυμώ να θέσω υπ' όψιν σας ωρισμένους καλά τεκμηριωμένους φόβους των παραπάνω σωματείων.

Υπάρχουν ενδείξεις για μια αυξανόμενη εχθρότητα κατά της ελληνικής μειονότητας της Τουρκίας, εχθρότητα που αντικατοπτρίζεται στη συμπεριφορά του λαού όπως και σε δημοσιεύματα μερίδας του τουρκικού τύπου. Επικρατεί μεγάλη ανησυχία για την ανεπάρκεια, αν όχι έλλειψη εκπαιδευτικών δυνατοτήτων στα «μειονοτικά σχολεία». Σύμφωνα με πληροφορίες μας, ακριβώς η έλλειψη αυτή εκπαιδευτικών δυνατοτήτων, ώθησε την ήδη φθίνουσα ελληνική μειονότητα, να εγκαταλείψει την προγονική της γη στην Τουρκία.

Το ΠΣΕ ενδιαφέρεται για την προστασία των δικαιωμάτων όλων των μειονοτήτων. Με την ελληνική κοινότητα της Τουρκίας όμως, έχει ένα ιδιαίτερο ιστορικό δεσμό δια μέσου του Οικουμενικού Πατριαρχείου, προς το οποίο τα μέλη του ΠΣΕ στρέφονται για πνευματικό ανεφοδιασμό. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο ήταν η Αρχή εκείνη η οποία ήδη πριν εβδομήντα χρόνια, είχε για πρώτη φορά απευθύνει έκκληση, προτείνοντας την ίδρυση ενός οικουμενικού σωματός, με σκοπό να προωθήσει στον κόσμο την ιδέα της χριστιανικής ενότητας. Σε ανταπόκριση της εκκλησίας εκείνης ιδρύθηκε το 1948 το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών. Πρόθεση του Πατριαρχείου τότε και δική μας πρόθεση σήμερα, είναι όπως η ενότης των Χριστιανικών Εκκλησιών αναζητηθεί με τρόπο που δεν απειλεί άλλες θρησκευτικές κοινότητες, αλλά μάλλον ανοίγει τον δρόμο συνεργασίας των οπαδών διαφόρων θρησκειών, υπέρ της ειρήνης και της ευημερίας ολόκληρου του κόσμου.

Το Πατριαρχείο, το οποίο από όλες τις Εκκλησίες του κόσμου θεωρείται ως ζωντανός συνδυετικός κρίκος με την πρωταγνή Χριστιανική Εκκλησία, διαδραματίζει ένα διπλό ρόλο, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να παραθεωρηθεί. Είναι πεποίθηση πολλών ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο, ως σύμβολο και ως ενεργός υποστηρικτής της οικουμενιστικής προσπάθειας για την επίτευξη ειρήνης, δικαιοσύνης και αρμονικών σχέσεων μεταξύ λαών όλων των προελεύσεων και όλων των θρησκειών κατέχει μια ιδιαίτερα σημαντική θέση στον χώρο σας, όπου συναντώνται Ανατολή και Δύση και ο οποίος σήμερα διχάζεται από τρομερές αδελοφροκτόνους εθνικές διενέξεις. Ασφαλώς συμφωνείτε ότι η απρόσκοπτη ζωή και μαρτυρία του Πατριαρχείου αυτού, που έχει αφιερώσει το είναι του σε παρόμοιες ειρηνιστικές αρχές, αποτελεί τεράστιο κεφάλαιο για το τουρκικό έθνος και ενισχύει τη θέση της χώρας σας, ως ενεργού αξιοσέβαστου μέλους της κοινότητας των εθνών.

Σε κάθε εποχή, ιδιαίτερα όμως σήμερα είναι αναγκαίο όπως οι κυβερνήσεις δημιουργούν συνθήκες επιτρεπούσες την αδιάλειπτη παρουσία ζωντανών θρησκευτικών κοινότητων στον τόπο της καταγωγής τους. Οι αφορά στην περίπτωση της ελληνικής μειονότητας στην Τουρκία, τα μέτρα που θα ληφθούν, πρέπει να συμπεριλάβουν την προστασία της εναντίον κάθε θρησκευτικής μισαλλοδοξίας, τη διασφάλιση των πολιτιστικών, γλωσσικών της δικαιωμάτων, τη βεβαίωση αυτή δεν θα χρησιμοποιηθεί ως όμηρος μεταξύ κρατών διεθνείς διαμάχες και, τέλος, την παροχή σ' αυτή εκπαιδευτικών δυνατοτήτων.

Μια σημαντική χειρονομία της Κυβερνήσεώς σας θα ήταν εάν επέτρεπε την επανένταξη της Ιεράς Θεολογικής Σχολής Χαλκίδας, η οποία παραμένει κλειστή από τον Ιούλιο του 1971. Η Σχολή αυτή, που το Αύγουστο του 1994 θα εορτάσει τα εκατοντήντα χρόνια από της ιδρύσεώς της, αποτελεί μεγάλη σημασία για τη ζωή της Ορθόδοξης Εκκλησίας, τόσο στην Τουρκία, όσο και στο λοιπό διεθνή χώρο. Εγκαιρη και, πριν από εορτασμό τούτο, επίσημη άδεια για τη συζήτηση του σεβάσιμου έργου της Σχολής παραγωγή της θεολογικής εκπαίδευσης εκτιμηθεί ευρύτατα και θα αυξήσει την υπήληξη της Τουρκίας.

Κυρία Πρωθυπουργός, είμαστε ενήμεροι ωρισμένες πρόσφατες χειρονομίες, οι οποίες αποτέλεσαν επίσημη και δημόσια αναγνώριση του Οικουμενικού Πατριαρχείου άλλων Χριστιανικών Εκκλησιών, που επιβεβαιώνουν τις σχέσεις της με την Ορθόδοξη Εκκλησία, τόσο στην Τουρκία, όσο και στο λοιπό διεθνή χώρο. Εγκαιρη και, πριν από εορτασμό τούτο, επίσημη άδεια για τη συζήτηση του σεβάσιμου έργου της Σχολής παραγωγή της θεολογικής εκπαίδευσης εκτιμηθεί ευρύτατα και θα αυξήσει την υπήληξη της Τουρκίας.

Ευχαριστώντας σας για την προσοχή που επιδείξετε στα ανωτέρω, διατελώ με σεβασμό να υπογράψω,
Κωνσταντίνος Γενικός Γραμματέας του ΠΣΕ

Σημ «Ε»: Δημοσιεύουμε, κατ' αποκοπήν, ορισμένα από τα έγγραφα που έλαβα από το Συμβούλιο Εκκλησιών, τα οποία είναι πολύ σημαντικά για την κατανόηση της κατάστασης στην Τουρκία και της σχέσης της με την Ορθόδοξη Εκκλησία. Τα έγγραφα αυτά είναι: 1. Η επιστολή της Κυρίας Τσιλλέρ προς το Συμβούλιο Εκκλησιών, 2. Η απάντηση του Συμβουλίου Εκκλησιών στην επιστολή της Κυρίας Τσιλλέρ, 3. Η επιστολή της Κυρίας Τσιλλέρ προς το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, 4. Η απάντηση του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως στην επιστολή της Κυρίας Τσιλλέρ.

Το Συμβούλιο Εκκλησιών, το οποίο από όλες τις Εκκλησίες του κόσμου θεωρείται ως ζωντανός συνδυετικός κρίκος με την πρωταγνή Χριστιανική Εκκλησία, διαδραματίζει ένα διπλό ρόλο, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να παραθεωρηθεί. Είναι πεποίθηση πολλών ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο, ως σύμβολο και ως ενεργός υποστηρικτής της οικουμενιστικής προσπάθειας για την επίτευξη ειρήνης, δικαιοσύνης και αρμονικών σχέσεων μεταξύ λαών όλων των προελεύσεων και όλων των θρησκειών κατέχει μια ιδιαίτερα σημαντική θέση στον χώρο σας, όπου συναντώνται Ανατολή και Δύση και ο οποίος σήμερα διχάζεται από τρομερές αδελοφροκτόνους εθνικές διενέξεις. Ασφαλώς συμφωνείτε ότι η απρόσκοπτη ζωή και μαρτυρία του Πατριαρχείου αυτού, που έχει αφιερώσει το είναι του σε παρόμοιες ειρηνιστικές αρχές, αποτελεί τεράστιο κεφάλαιο για το τουρκικό έθνος και ενισχύει τη θέση της χώρας σας, ως ενεργού αξιοσέβαστου μέλους της κοινότητας των εθνών.